

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת דברים תשפ"ג

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

גשיתן. הניזקין - פרק חמישי דף סא עמוד א - מותר מהדרת "אבן ישראל - (שטיינליץ)" תוספת

1 ליקט ותן בידו היו גזל גמור - נראה דאנטוויך לאשמענתן בתלשן בידו ומפילן, אף
2 על פי שלא נתעבבו בידו ולא אחו בלא אוק להיפולם. שריי אופיי מוקלא -
3 פירש בקונטרס: אופיי - מלקות. וקשה דרב כנאנא חיבי הוה מנקטן אובילע וכו' לא הוה
4 ודיש לדרכי שלום ונראה כרכיבו ונאנאל, שפירש שריי. רחית של דקל, הוה שדי מן
5 הדקל; ונתירי תמירי. ורב כנאנא היה סבור שלא
6 היה חושש מן פירותיהו אלא מן הדידות. ואמר לו:
7 אנא בראדי שריתומי, גולא נמי איכא.
8 משאלת אשה לתורהו כו' - כסיפא מפרש
9 דקנתי מתניתן מפני דרכי שלום.
10 וקשה לריבנו תם: והופקו ליה דהוה שרי משום
11 דאיכא למיתליה בתבואה של היתר, דראבנן
12 מבסכתו שביעתה בפרק תמישי (פדה ח'.) בת
13 שמאי אומרין אל ימכור לו פרה החדשה
14 שביעתה, ובית הלל מתירין מפני שכל
15 לשוחטה. עוד תנן דתם (גם זה שם משנה ו')
16 אלו כלים שאין האמור רשאי למכורם בשביעת
17 מתיריהו ליה לבעל כה, זה הבלל: כל שמלאכה
18 מיוחדת לעבידה - אסור, לאיסור ולהיתר -
19 מותר. וליכא למימר דרדחמ נמי לא שרי אלא מפני
20 דרדח שלום - דבמכור לא שייך דרכי שלום (ועה)
21 דקאי דריש בפרק קמא נוסכת עבודה ויהו (ש"ב)
22 מיה. מביא הלל דשרי למכור פרה להו, דאימר
23 לשוחטה ונבא, ואפילו שייך דרכי שלום במכור
24 לישאל, כגון דנראה בחיובו כשאנו רוצה
25 למכור לו - במכור לעו לא שייך כלל דרכי שלום
26 ועוד: אף בדרך דתם לאו משום דרכי שלום
27 הוא, מדלא יתי' ליה הכא ואמר רבינו תם: הדיבא
28 בידוע שאין לה אלא פירות שביעתה, הלכך א'
29 לא משום דרכי שלום - זהה אסור. ומכור לכל
30 שייך דרכי שלום - אסור היבא וליכא למתלה,
31 וכן משמע בירושלמי, דקאמר: הוא אמר נפה -
32 לספור בה מתע, כברה - לכבו בן חולי, ריחים -
33 למחון בן סננין, תנע - למחון בן אונן של שפתן,
34 למחון בן סננין, דאין לו תבואה של יתרה למיתלי
35 בה. והוא ירושלמי לא הוה ליתיה מנורה כפרה
36 לשוחטה - דאם כן בלא דרכי שלום מה היה
37 שרי, מנא כן. ורבי האמר: לפרוש רבינו תם
38 נאני פריך בגמרא 'נאני אשנא רישא ומאי שנא
39 סיפא', כיון דברואי בשפיות שביעת איירי? וש'
40 לומר: דקסבר התלמוד דאדמוכר בתבואת
41 החשודים כאלו הוא בוראי טבל, דאוקמייה
42 אדוקיה. וריחים - תנור - ובאשת עם הארץ
43 לא תנא תנור וריחים - משום דתנא נפח סתמן,
44 וכן הדין ריחים ותנור, דיגיד דיעו ריעו. אי נמי:
45 משום דתנא אין לה דרך השאילה. דמיטאן טעון
46 שבידה. ואידי דלא תנא תנור - לא תנא ריחים, אבל בשוחטה אשביעת - לא מנאנא,
47 דלא שוחדה אטומאה. ומיהו: קשה: דבפרק 'עני מביא' (בבבא בתרא) אף החשוד על זה
48 על זה, פירש אשביעת ואמערטה - שחוד על מהדרתו ושנאן דתם בטומאת פירות
49 אבל אטומאת הנה - לא חשוד. רבא אמר בעם הארץ כו' - רבאי מיקל טפי לשיעי
50 במעשה בטומאת הטהרה רבנן, כדכתיב בסנן, רבא אמר: וכן רבאי איכא. ורבא אמר: שרי
51 הארץ מעשרין וכן חקילי כדנאני, בפרק אף על פי' (בבבא בתרא) ופרק 'במה מוליקין'
52 (שבבבא), אבל סבי הארץ: אף על גב דרוב עמי הארץ מעשרין וכן - מכל מקום איסור
53 דנאני איכא, ואסור לשיעי. ואבי, בפרק קמא דשבת (נ"ג.) גבי לא יאכל בן פרש ע"ב
54 ע"פ הארץ, חישי טפי שנאן איבילנו דברם שאנן מתקנין, אף על גב דרוב מעשרין, ורבא לא חישי. איזוהו
55 מינאי. לענין שנותנים עליו הארץ בנות הכרים גדולות. ופסקין עמו שלא תעשה על גבי טהרות. ורבן
56 שישן בן גמליאל אומר: אינו תורץ לפסוקי, וקני' בריהו איחוד עם הארץ
57 - כל שאנו אכלנו וילנו טהרות, דבבי רבי מאיר, דכיון דמעשה - אן לחמוצי עליו שלא להשאיר את
58 בפרק 'הוא נוטל' (סוטה כ"ב.) קאמר רבי מאיר: איחוד עם הארץ - כל שאינו קורא קריאת שמע
59 ערבית ושוחט בברכותיה, דהבסיס אומרין: כל שאינו מניח תפילין, וכן עזאי אומר -
60 על שאן לו ציצית. ורביה דהתם לא לפרשי איחוד עם הארץ שאן מונעין עליו, כדאמרין בפרק
61 'שלושה אבלו' (בבבא בתרא) ושאנן מחייבין על אבריהו, כדאמרין בפרק 'אלו
62 עוברין' (פסחים מ"ב.) טומאת חולין וסיפא טומאת הלה - ואם האמר: משום זהה -
63 ליחשוב משעת בריהו טהרה ותרקה, כדאבשחן עבודה ויהו פרק ר' יצחק
64 (נ"א.) אף במ"ב עם ישראל חילין ופירותיהו בטומאה, אף על גב דשרי התם ע"ג - עם ישראל
65 אסור, משום שדבאל לחרומה. על גב דעד שירד לבור אי רבי' לא גמורא
66 מלאכת

1 כולי עלמא לא פליגי - וידון דיש להם תוך - קנה לו כליו, והוי גזל גמור. לוי - חבה,
2 איים בלעז. קוקרי - שאר מצודות ומכשולים, שנותנים חוט ארוך בנדר והורוין בו
3 ממשותף על פני כולה. מבריהם - אפילו לרבי יוסי, לאו גזל דאורייתא הוא. נפקא מינה
4 מדר: יוסי, להוציא בריינים - ולרובנן לא נפקא בריינים. ומיהו, לרבי יוסי גזל מעלא
5 לא הוי, ליפסל לעדות ולעבור עליו בלא. אם
6 ליפק גנתן - על גבי קרקע ביה, הוואל ומטו
7 ליהדי - על גזל גמור דאפי' - מקלטהו. וכו'
8 ואשה מן הוצל הוה. מאתריה דרבי אישה אתה
9 - לפיכך אתה בקי בדנין, לפי שהוא דרש
10 לרבים ומדריעין. עם פתי ישראל - לא בקבר
11 שמיים. ואלא מוסקסין בהם אם מאמאם הרוגים
12 עם ישראל. משנה על השביעת - לשמוך
13 פירות שביעתה וליהוציעם מן השביעת ואילן. לא
14 תבו ולא תפוקו - לא תעני - לפי שמשולגה
15 לשיעי בדיים ידי עוברי עבירה בשעת העבירה.
16 ובוררת ויחבת כו' - בגמרא פריך: אמאי? הדי
17 חשודה על העשרתו כיון שריא נמנא בה -
18 לא גרסינן, ובברייתא גרסינן לה בגמרא. אבל
19 משטייל את ריפא לא תעני - לפי שמשולגה
20 הוטבלה לחלה, וקא קטנטאה מומת כלים
21 טמאים. וכו' מיעיתה לגלגל, ואסור לרזוח
22 טמאה לחלה, וכו' לא אסור - שחתייה
23 להשאיל כלים, ולשיעינן כלא שעת עבירה
24 עצמה - אלא מפני דרכי שלום. ומחויבין די
25 טים - הבא משמע מסייען ממש, ושואלין
26 בשלום - כל הימים, ואף על פי ששטייל
27 הני שם שמים, השלום שמו של הקדוש ברוך
28 הוא. גמרא מאי שנא רישא - דקתני לא
29 תבו, שמיעת ידי עוברי עבירה שביעת. ומאי
30 שנא סיפא - דקתני: ובורתא ומותנה, ושא'
31 מסייעת ידי עוברי עבירה טבל רוב עמי הארץ
32 מעשרין וכן - הלכך חששא דרבנן בעלמא היא.
33 ומפני דרכי שלום מותר לשיעי, אבל חשודה על
34 השביעת - משמע ומדוחק לן בה שחשודה
35 רבא אפי' - לעולם כמחובה על מחנה (דמי)
36 מספקין להו, ואפילו מסייעין הואיל ועבירה
37 דאורייתא היא. ומתניתין מייחוק לעשר אקמור.
38 ועם הארץ דרכי בראי הוא - שחשוד אבלו
39 פירות בטומאה, ויהו סומאה וטהרה דחולין -
40 דרבנן היא. ודקתני לא הוזהרה לאכלו בטהרה
41 אלא תרומה וקדשים בלבד. הלכך לאו איסורא
42 דאורייתא היא. ומפני דרכי שלום מותר לשיעי,
43 וזה מרקתני סיפא בי' - סבירא ליה לאהו
44 דפרקי דרעם דמשחטת אלא התיים אסור -
45 משום דהחשודו עבשו עוהו. ועד עבשו לא
46 הוהשו. ככלל רישא לאו בטומאה ויהיה - שיהא שום נודע עבירה דאורייתא, דהא
47 לא הוהשו. ובי אנאמן על העשרות קמיירי - אמאי קתני וכו' לא אסור אלא מפני
48 דרכי שלום רישא וסיפא בטהרה ויהיה - ובפירות מוכשרין. ורישא כל זמן שלא
49 גלגלה - אינה אלא טומאת חולין דרבנן. וזה גמור בה משום סמייר, עבדו דרכי שלום,
50 ובלבד שלא תאכל. וסיפא בטהרה חלה - דאורייתא: משום שחשוד לטמאה ביה, ודכתיב
51 (במכורד ח'.) יאת משמרת חרומתי - עבד ליה סימור.

1 כולי עלמא לא פליגי - וידון דיש להם תוך - קנה לו כליו, והוי גזל גמור. לוי - חבה,
2 איים בלעז. קוקרי - שאר מצודות ומכשולים, שנותנים חוט ארוך בנדר והורוין בו
3 ממשותף על פני כולה. מבריהם - אפילו לרבי יוסי, לאו גזל דאורייתא הוא. נפקא מינה
4 מדר: יוסי, להוציא בריינים - ולרובנן לא נפקא בריינים. ומיהו, לרבי יוסי גזל מעלא
5 לא הוי, ליפסל לעדות ולעבור עליו בלא. אם
6 ליפק גנתן - על גבי קרקע ביה, הוואל ומטו
7 ליהדי - על גזל גמור דאפי' - מקלטהו. וכו'
8 ואשה מן הוצל הוה. מאתריה דרבי אישה אתה
9 - לפיכך אתה בקי בדנין, לפי שהוא דרש
10 לרבים ומדריעין. עם פתי ישראל - לא בקבר
11 שמיים. ואלא מוסקסין בהם אם מאמאם הרוגים
12 עם ישראל. משנה על השביעת - לשמוך
13 פירות שביעתה וליהוציעם מן השביעת ואילן. לא
14 תבו ולא תפוקו - לא תעני - לפי שמשולגה
15 לשיעי בדיים ידי עוברי עבירה בשעת העבירה.
16 ובוררת ויחבת כו' - בגמרא פריך: אמאי? הדי
17 חשודה על העשרתו כיון שריא נמנא בה -
18 לא גרסינן, ובברייתא גרסינן לה בגמרא. אבל
19 משטייל את ריפא לא תעני - לפי שמשולגה
20 הוטבלה לחלה, וקא קטנטאה מומת כלים
21 טמאים. וכו' מיעיתה לגלגל, ואסור לרזוח
22 טמאה לחלה, וכו' לא אסור - שחתייה
23 להשאיל כלים, ולשיעינן כלא שעת עבירה
24 עצמה - אלא מפני דרכי שלום. ומחויבין די
25 טים - הבא משמע מסייען ממש, ושואלין
26 בשלום - כל הימים, ואף על פי ששטייל
27 הני שם שמים, השלום שמו של הקדוש ברוך
28 הוא. גמרא מאי שנא רישא - דקתני לא
29 תבו, שמיעת ידי עוברי עבירה שביעת. ומאי
30 שנא סיפא - דקתני: ובורתא ומותנה, ושא'
31 מסייעת ידי עוברי עבירה טבל רוב עמי הארץ
32 מעשרין וכן - הלכך חששא דרבנן בעלמא היא.
33 ומפני דרכי שלום מותר לשיעי, אבל חשודה על
34 השביעת - משמע ומדוחק לן בה שחשודה
35 רבא אפי' - לעולם כמחובה על מחנה (דמי)
36 מספקין להו, ואפילו מסייעין הואיל ועבירה
37 דאורייתא היא. ומתניתין מייחוק לעשר אקמור.
38 ועם הארץ דרכי בראי הוא - שחשוד אבלו
39 פירות בטומאה, ויהו סומאה וטהרה דחולין -
40 דרבנן היא. ודקתני לא הוזהרה לאכלו בטהרה
41 אלא תרומה וקדשים בלבד. הלכך לאו איסורא
42 דאורייתא היא. ומפני דרכי שלום מותר לשיעי,
43 וזה מרקתני סיפא בי' - סבירא ליה לאהו
44 דפרקי דרעם דמשחטת אלא התיים אסור -
45 משום דהחשודו עבשו עוהו. ועד עבשו לא
46 הוהשו. ככלל רישא לאו בטומאה ויהיה - שיהא שום נודע עבירה דאורייתא, דהא
47 לא הוהשו. ובי אנאמן על העשרות קמיירי - אמאי קתני וכו' לא אסור אלא מפני
48 דרכי שלום רישא וסיפא בטהרה ויהיה - ובפירות מוכשרין. ורישא כל זמן שלא
49 גלגלה - אינה אלא טומאת חולין דרבנן. וזה גמור בה משום סמייר, עבדו דרכי שלום,
50 ובלבד שלא תאכל. וסיפא בטהרה חלה - דאורייתא: משום שחשוד לטמאה ביה, ודכתיב
51 (במכורד ח'.) יאת משמרת חרומתי - עבד ליה סימור.

1 כולי עלמא לא פליגי - וידון דיש להם תוך - קנה לו כליו, והוי גזל גמור. לוי - חבה,
2 איים בלעז. קוקרי - שאר מצודות ומכשולים, שנותנים חוט ארוך בנדר והורוין בו
3 ממשותף על פני כולה. מבריהם - אפילו לרבי יוסי, לאו גזל דאורייתא הוא. נפקא מינה
4 מדר: יוסי, להוציא בריינים - ולרובנן לא נפקא בריינים. ומיהו, לרבי יוסי גזל מעלא
5 לא הוי, ליפסל לעדות ולעבור עליו בלא. אם
6 ליפק גנתן - על גבי קרקע ביה, הוואל ומטו
7 ליהדי - על גזל גמור דאפי' - מקלטהו. וכו'
8 ואשה מן הוצל הוה. מאתריה דרבי אישה אתה
9 - לפיכך אתה בקי בדנין, לפי שהוא דרש
10 לרבים ומדריעין. עם פתי ישראל - לא בקבר
11 שמיים. ואלא מוסקסין בהם אם מאמאם הרוגים
12 עם ישראל. משנה על השביעת - לשמוך
13 פירות שביעתה וליהוציעם מן השביעת ואילן. לא
14 תבו ולא תפוקו - לא תעני - לפי שמשולגה
15 לשיעי בדיים ידי עוברי עבירה בשעת העבירה.
16 ובוררת ויחבת כו' - בגמרא פריך: אמאי? הדי
17 חשודה על העשרתו כיון שריא נמנא בה -
18 לא גרסינן, ובברייתא גרסינן לה בגמרא. אבל
19 משטייל את ריפא לא תעני - לפי שמשולגה
20 הוטבלה לחלה, וקא קטנטאה מומת כלים
21 טמאים. וכו' מיעיתה לגלגל, ואסור לרזוח
22 טמאה לחלה, וכו' לא אסור - שחתייה
23 להשאיל כלים, ולשיעינן כלא שעת עבירה
24 עצמה - אלא מפני דרכי שלום. ומחויבין די
25 טים - הבא משמע מסייען ממש, ושואלין
26 בשלום - כל הימים, ואף על פי ששטייל
27 הני שם שמים, השלום שמו של הקדוש ברוך
28 הוא. גמרא מאי שנא רישא - דקתני לא
29 תבו, שמיעת ידי עוברי עבירה שביעת. ומאי
30 שנא סיפא - דקתני: ובורתא ומותנה, ושא'
31 מסייעת ידי עוברי עבירה טבל רוב עמי הארץ
32 מעשרין וכן - הלכך חששא דרבנן בעלמא היא.
33 ומפני דרכי שלום מותר לשיעי, אבל חשודה על
34 השביעת - משמע ומדוחק לן בה שחשודה
35 רבא אפי' - לעולם כמחובה על מחנה (דמי)
36 מספקין להו, ואפילו מסייעין הואיל ועבירה
37 דאורייתא היא. ומתניתין מייחוק לעשר אקמור.
38 ועם הארץ דרכי בראי הוא - שחשוד אבלו
39 פירות בטומאה, ויהו סומאה וטהרה דחולין -
40 דרבנן היא. ודקתני לא הוזהרה לאכלו בטהרה
41 אלא תרומה וקדשים בלבד. הלכך לאו איסורא
42 דאורייתא היא. ומפני דרכי שלום מותר לשיעי,
43 וזה מרקתני סיפא בי' - סבירא ליה לאהו
44 דפרקי דרעם דמשחטת אלא התיים אסור -
45 משום דהחשודו עבשו עוהו. ועד עבשו לא
46 הוהשו. ככלל רישא לאו בטומאה ויהיה - שיהא שום נודע עבירה דאורייתא, דהא
47 לא הוהשו. ובי אנאמן על העשרות קמיירי - אמאי קתני וכו' לא אסור אלא מפני
48 דרכי שלום רישא וסיפא בטהרה ויהיה - ובפירות מוכשרין. ורישא כל זמן שלא
49 גלגלה - אינה אלא טומאת חולין דרבנן. וזה גמור בה משום סמייר, עבדו דרכי שלום,
50 ובלבד שלא תאכל. וסיפא בטהרה חלה - דאורייתא: משום שחשוד לטמאה ביה, ודכתיב
51 (במכורד ח'.) יאת משמרת חרומתי - עבד ליה סימור.

1 כולי עלמא לא פליגי - וידון דיש להם תוך - קנה לו כליו, והוי גזל גמור. לוי - חבה,
2 איים בלעז. קוקרי - שאר מצודות ומכשולים, שנותנים חוט ארוך בנדר והורוין בו
3 ממשותף על פני כולה. מבריהם - אפילו לרבי יוסי, לאו גזל דאורייתא הוא. נפקא מינה
4 מדר: יוסי, להוציא בריינים - ולרובנן לא נפקא בריינים. ומיהו, לרבי יוסי גזל מעלא
5 לא הוי, ליפסל לעדות ולעבור עליו בלא. אם
6 ליפק גנתן - על גבי קרקע ביה, הוואל ומטו
7 ליהדי - על גזל גמור דאפי' - מקלטהו. וכו'
8 ואשה מן הוצל הוה. מאתריה דרבי אישה אתה
9 - לפיכך אתה בקי בדנין, לפי שהוא דרש
10 לרבים ומדריעין. עם פתי ישראל - לא בקבר
11 שמיים. ואלא מוסקסין בהם אם מאמאם הרוגים
12 עם ישראל. משנה על השביעת - לשמוך
13 פירות שביעתה וליהוציעם מן השביעת ואילן. לא
14 תבו ולא תפוקו - לא תעני - לפי שמשולגה
15 לשיעי בדיים ידי עוברי עבירה בשעת העבירה.
16 ובוררת ויחבת כו' - בגמרא פריך: אמאי? הדי
17 חשודה על העשרתו כיון שריא נמנא בה -
18 לא גרסינן, ובברייתא גרסינן לה בגמרא. אבל
19 משטייל את ריפא לא תעני - לפי שמשולגה
20 הוטבלה לחלה, וקא קטנטאה מומת כלים
21 טמאים. וכו' מיעיתה לגלגל, ואסור לרזוח
22 טמאה לחלה, וכו' לא אסור - שחתייה
23 להשאיל כלים, ולשיעינן כלא שעת עבירה
24 עצמה - אלא מפני דרכי שלום. ומחויבין די
25 טים - הבא משמע מסייען ממש, ושואלין
26 בשלום - כל הימים, ואף על פי ששטייל
27 הני שם שמים, השלום שמו של הקדוש ברוך
28 הוא. גמרא מאי שנא רישא - דקתני לא
29 תבו, שמיעת ידי עוברי עבירה שביעת. ומאי
30 שנא סיפא - דקתני: ובורתא ומותנה, ושא'
31 מסייעת ידי עוברי עבירה טבל רוב עמי הארץ
32 מעשרין וכן - הלכך חששא דרבנן בעלמא היא.
33 ומפני דרכי שלום מותר לשיעי, אבל חשודה על
34 השביעת - משמע ומדוחק לן בה שחשודה
35 רבא אפי' - לעולם כמחובה על מחנה (דמי)
36 מספקין להו, ואפילו מסייעין הואיל ועבירה
37 דאורייתא היא. ומתניתין מייחוק לעשר אקמור.
38 ועם הארץ דרכי בראי הוא - שחשוד אבלו
39 פירות בטומאה, ויהו סומאה וטהרה דחולין -
40 דרבנן היא. ודקתני לא הוזהרה לאכלו בטהרה
41 אלא תרומה וקדשים בלבד. הלכך לאו איסורא
42 דאורייתא היא. ומפני דרכי שלום מותר לשיעי,
43 וזה מרקתני סיפא בי' - סבירא ליה לאהו
44 דפרקי דרעם דמשחטת אלא התיים אסור -
45 משום דהחשודו עבשו עוהו. ועד עבשו לא
46 הוהשו. ככלל רישא לאו בטומאה ויהיה - שיהא שום נודע עבירה דאורייתא, דהא
47 לא הוהשו. ובי אנאמן על העשרות קמיירי - אמאי קתני וכו' לא אסור אלא מפני
48 דרכי שלום רישא וסיפא בטהרה ויהיה - ובפירות מוכשרין. ורישא כל זמן שלא
49 גלגלה - אינה אלא טומאת חולין דרבנן. וזה גמור בה משום סמייר, עבדו דרכי שלום,
50 ובלבד שלא תאכל. וסיפא בטהרה חלה - דאורייתא: משום שחשוד לטמאה ביה, ודכתיב
51 (במכורד ח'.) יאת משמרת חרומתי - עבד ליה סימור.

1 כולי עלמא לא פליגי - וידון דיש להם תוך - קנה לו כליו, והוי גזל גמור. לוי - חבה,
2 איים בלעז. קוקרי - שאר מצודות ומכשולים, שנותנים חוט ארוך בנדר והורוין בו
3 ממשותף על פני כולה. מבריהם - אפילו לרבי יוסי, לאו גזל דאורייתא הוא. נפקא מינה
4 מדר: יוסי, להוציא בריינים - ולרובנן לא נפקא בריינים. ומיהו, לרבי יוסי גזל מעלא
5 לא הוי, ליפסל לעדות ולעבור עליו בלא. אם
6 ליפק גנתן - על גבי קרקע ביה, הוואל ומטו
7 ליהדי - על גזל גמור דאפי' - מקלטהו. וכו'
8 ואשה מן הוצל הוה. מאתריה דרבי אישה אתה
9 - לפיכך אתה בקי בדנין, לפי שהוא דרש
10 לרבים ומדריעין. עם פתי ישראל - לא בקבר
11 שמיים. ואלא מוסקסין בהם אם מאמאם הרוגים
12 עם ישראל. משנה על השביעת - לשמוך
13 פירות שביעתה וליהוציעם מן השביעת ואילן. לא
14 תבו ולא תפוקו - לא תעני - לפי שמשולגה
15 לשיעי בדיים ידי עוברי עבירה בשעת העבירה.
16 ובוררת ויחבת כו' - בגמרא פריך: אמאי? הדי
17 חשודה על העשרתו כיון שריא נמנא בה -
18 לא גרסינן, ובברייתא גרסינן לה בגמרא. אבל
19 משטייל את ריפא לא תעני - לפי שמשולגה
20 הוטבלה לחלה, וקא קטנטאה מומת כלים
21 טמאים. וכו' מיעיתה לגלגל, ואסור לרזוח
22 טמאה לחלה, וכו' לא אסור - שחתייה
23 להשאיל כלים, ולשיעינן כלא שעת עבירה
24 עצמה - אלא מפני דרכי שלום. ומחויבין די
25 טים - הבא משמע מסייען ממש, ושואלין
26 בשלום - כל הימים, ואף על פי ששטייל
27 הני שם שמים, השלום שמו של הקדוש ברוך
28 הוא. גמרא מאי שנא רישא - דקתני לא
29 תבו, שמיעת ידי עוברי עבירה שביעת. ומאי
30 שנא סיפא - דקתני: ובורתא ומותנה, ושא'
31 מסייעת ידי עוברי עבירה טבל רוב עמי הארץ
32 מעשרין וכן - הלכך חששא דרבנן בעלמא היא.
33 ומפני דרכי שלום מותר לשיעי, אבל חשודה על
34 השביעת - משמע ומדוחק לן בה שחשודה
35 רבא אפי' - לעולם כמחובה על מחנה (דמי)
36 מספקין להו, ואפילו מסייעין הואיל ועבירה
37 דאורייתא היא. ומתניתין מייחוק לעשר אקמור.
38 ועם הארץ דרכי בראי הוא - שחשוד אבלו
39 פירות בטומאה, ויהו סומאה וטהרה דחולין -
40 דרבנן היא. ודקתני לא הוזהרה לאכלו בטהרה
41 אלא תרומה וקדשים בלבד. הלכך לאו איסורא
42 דאורייתא היא. ומפני דרכי שלום מותר לשיעי,
43 וזה מרקתני סיפא בי' - סבירא ליה לאהו
44 דפרקי דרעם דמשחטת אלא התיים אסור -
45 משום דהחשודו עבשו עוהו. ועד עבשו לא
46 הוהשו. ככלל רישא לאו בטומאה ויהיה - שיהא שום נודע עבירה דאורייתא, דהא
47 לא הוהשו. ובי אנאמן על העשרות קמיירי - אמאי קתני וכו' לא אסור אלא מפני
48 דרכי שלום רישא וסיפא בטהרה ויהיה - ובפירות מוכשרין. ורישא כל זמן שלא
49 גלגלה - אינה אלא טומאת חולין דרבנן. וזה גמור בה משום סמייר, עבדו דרכי שלום,
50 ובלבד שלא תאכל. וסיפא בטהרה חלה - דאורייתא: משום שחשוד לטמאה ביה, ודכתיב
51 (במכורד ח'.) יאת משמרת חרומתי - עבד ליה סימור.

1 דאמר רבי עובדיה הארץ מעשרין קו שרי לטייע' אין במן שהיא אדמה, דהא בוררת קני
2 במתניתין, ואי אפשר שלא תגע. ומפשי רבינו תם ורבינו הגאון: דהשתה חבר טוחנת עם
3 אשת עם הארץ - אידיה בחבואה של חבר. ובתוספתא דקתני: אשתו של איהו הארץ טוחנת
4 עם אשתו של חבר - במן שאשת עם הארץ מחוקק עצמה בטומאה, שהיא איהו נהדרה מליגע
5 בחבואה, אבל במן שהיא מחוקק עצמה
6 טוהרה - שניה נהדרה מליגע וטמאה. ורבי
7 שמעון בן אלעזר אומר: אין במן שחוקק עצמה
8 בטומאה לא תחוקן, מפני שחברתה אשת עם
9 הארץ אחר, שסבורה שהיא טוהרה, ונתנת לה
10 ואובלת, והשתא פריך בפשוט: והשתא מגזל
11 מלה חבואה של אשת חבר בעל כבוד, הלפי
12 מיבעיא: **אין** עשין חלה עם הארץ בטוהרה -
13 פירש בקונטרס: לפי שכבר נתמאה העשה ביד עם
14 הארץ, וכחן יסמך על הגבל שהיא חבר, ויהא
15 סבר שהחלה טוהרה. ולפירושה, אי פירש
16 מניקוס אחר על אותה פשה - חתלו טוהרה
17 ונראה דבכל ענין אסור. דכל עיקר לא החירו
18 אלא כדי חייו, ולא החירו אלא שהנול שבר
19 מכל התישה, אבל משום שבר החו נרידא - משום
20 וההא פורחא לא החירו, והיישנין דלמא נענ
21 **ומנחתה** בכליו של חבר - נראה דלא נקט
22 בפשיא ואחזתא - לפי שזק שפטי
23 כלי עץ, ולא חזו ליתוים. **אין** עוררין עם הגוי
24 שבטיהם, דהא דקאמר פסקי "הא פירש
25 (סתהדרין כ"א) גבי סדן חורשי, יטל למור לו
26 אינסיקטו' אני בתובה" - לא כמו פירש בקונטרס:
27 שכדי לגוי, דהא משמע תבא דאסור, ולא מסתבר
28 לחלק בין גזע למכשר. אלא מפרש רבינו תם:
29 אונסיקטון - בקרקע שנוכלים פן המהר, לפיכך בן
30 וכן תבואה כשהו, כדאמר רחם לעיל מינה. ורבי
31 נאי אמר: פוקו חורש ארטונט שבטיהם. ושמא
32 סבת נפשות איבא אם לא יפיעו מס למר, אי
33 נמי, סבת: שזק ענין לגוי בקרקע שבטיהם.
34 אי נמי, שבטיהם ענין הזה דרבנן, אף על גב
35 דמדוברין אסור לחי אחר - גבי מלך החורש.

36 **אשרתא** - בירושלמי איבא למאן דאמר
37 דהיינה דיש בה כבודא, ולחבר
38 שמישה נסיבא לה מניין. ולשיראל אמרין
39 "ישיר", ואיבא למאן דאמר לגוי אמר "ישיר",
40 ולשיראל "שלום עליכם", שמעון דלכילי עלמא
41 לגוי אסור לומר "שלום עיך", ודלא גביט עלמא
42 הבא, דלא אסרין לגוי אלא פילת שילום. ונראה
43 דלפירוש הירושלמי, דמחזיקים גויים ביה שבטיהם
44 ושואלים בלשונם - חדא מילתא היא, שאומר לה:
45 "חדש בה כבודא. **שילמא** למר - פירש
46 בקונטרס: וזה היה מחובת לברכו, אלא לבו היה
47 לרבו. ופריך עין, שלא היה חזק ונבט דהו
48 הבריות ועל תנן פירש קו, דלא קאמר אלא דאין
49 כופלין לו שלום.

הדרן עלך הניזקין

1 נתנת לה - אלמא: חשודה אשת עם הארץ לגנב משל בעלה וליתן לחרתה. מריא
2 מורה הוראת היות לעצמה. תעיר רבי יוסי ב' - ברייתא היא. אין עשין חלה עם
3 הארץ בשעתו - עם הארץ שאמר לגבל חבר. הפרש חלה מישיטה, ועשה אותה טוהרה
4 - לא יבשה - שהרי כבר נתמאה כל העשה ביד עם הארץ, והבזק יסמך על הגבל
5 שזאמרה חבר, ודא סבר שהחלה טוהרה. ורבי
6 עושי - החליל העישה טוהרה. כפשיא א'
7 באמתא - כלים של בלאי תמותה. ורבי
8 רגילי ליתן ביהם עישה. וטמאה אין מקבלין
9 ואינו חושש - הבל, שמת יגע עם הארץ בחלה
10 וטמאה, ולקמיה מפרש שמת יגע עם הארץ עושי
11 תרומה ויהו בפתרה - לאחר שהפך ויתנם
12 לתת לבית הבד - אין מפרשים בדידים חמירים
13 תרומה מן, לעשותן טוהרה - לפי שכבר
14 הכשרו בענין טמאה, והבזק סומך עליהם.
15 וסובר שזן חטורים. וטמאה מא - שזן רבנן
16 לאקיל בתרומה כי האי קולא: דאיבא למישא
17 דלמא הדר נענ. דלא נפש אגריה - ששכרו
18 ומעט, לפיכך הוא עני תבירך למוות. דלא
19 שביח - להשכיר בו אם משנה לעשה. לחבי
20 עריך למוותה. דאמרין - לאימי עליה. אם נעקת
21 חסוד לאבול טבל שבמיתה. לחקני קסבין -
22 שרדי בא צמחה לחקנה לו. חיפסל לא איבא
23 ליה - אבולו. בשלמא תתב - גבי חלה איבא
24 חיבא - שהניחה בכלים שאין עשויין לזה
25 בוק עשה, ונכר על שאיינו עליה. מאי חיבא
26 אית ליה - דלירבוי. בכלי גללים - שאין
27 מקבילים טומאה. דאי נענ בכלי - לא מקבל
28 טומאה. ובעשה הפוח אית ליה הדיבא, משום
29 תני כלים שאינו גריל להשתמש בן. ועם הארץ
30 לא אחמר רבן עליה כולי האי, כלושיה כוב
31 נגור לטמא במשא. בכלים של עמי הארץ -
32 שאין מקבלין טומאה. דאריים להשתמש בן
33 חבר. עוררין. ופירש. וזה פוסין - דהא
34 דתננים שלום לגוי - מפני דרכי שלום הוא
35 דשרי, ומשום דרכי שלום - בחדא וטמא סגי.
36 לשיטתו לא אחזיק - שדאמרין לעישי
37 מלאכה העוברים עליהם "תחזיקין דיבם",
38 אשרתא - אף הוא לשון דרבנן. מוק "אשרתיה"
39 (כתובת ב"א). שלמא למר - ולא היה מתכוין
40 לברכו, אלא לבו היה לרבו. והשתא אחזיק
41 מחזיקין - ידוים דברבא, דברב האסור
42 לשיראל: כגון עבודת שביעה. שואלים בשלומן
43 - כל ימיה רבנן עליה מיבעיא ליה תנא - ולא
44 חישנין דלמא אריל מודה. לא יכנס ב' - רבון
45 דאחשבה כולי האי - דלמא אריל מודה. רבי
46 אורי - בן תורה. פליתא - חולק על החכמים
47 שהיה מצער לומר עוקבא שהיה אב בית דין.
48 כדאמרין פסקא פקא (גיטין ק"א).

הדרן עלך הניזקין

38 **אמר רבי יובא:** לא נצרכא אלא ליום השם; דתניא: לא יקנס אדם לביתו של גוי ביום תגו ויתן לו שלום. מצינו פשוט, ולו תן בשפה
39 רפה ובכבוד ראש. רב הונא ורב הקדא הוו רבין, חלף ואויל גניבא. **אמר ליה** רב לכהרבה: ניקוס מקמייהו, דרב ארורין הוא, **אמר**
40 לו: ומקמי פלגאה ניקוס? אדרכי אתא אידו לנביחו, **אמר** להו: שלמא עליכו מלכי, שלמא עליכו מלכי? **אמר** ליה: מנא קא
41 דרבנן אקרו מלכיה? **אמר** להו, דכתבי: "בי מלכיה ומלוכו" וגו'. **אמר** ליה: ומנא קא דכפלינן שלמא למלכי? **אמר** להו, ד**אמר**
42 רב יהודה **אמר** רבי: מנין שפוקלין שלום למלך? **שאמר**: "ורוה לכהן את עמשי ראש השלישים" וגו'. **אמר** ליה: ליעומעו קם מדי,
43 **אמר** להו: הכי **אמר** רב יהודה **אמר** רבי: **אסור** לו לאדם שיעמועו כלום עד שתמן מאכל לכהמותו, **שאמר**: "נתתי עשב בשדך
44 לכהמותו", ויהו "אבלת ושבעת".

הדרן עלך הניזקין

1 הכי השתא בשלמא אי חסרי איפבא התקבל לי גישי אמרה ליה דיא, והוא אמר לבשל אשתך אמרה הבא לי גישי ובעל אמר ליה הילך כמה שאמרה – איכא למפשע בעין
2 מדרב נחמן, דאי אמר רב נחמן עלה משגיגע טג לידו מנורשת – איכא למפשע דאריבורא דידה סמך ולא הימנה, אלא תלה בדרעה, ומסריה ניהליה בתורת קבלה. ואי גמי –
3 דיה רב נחמן עלה משגיגע טג לידו מנורשת – פשטין מניה דאריבורא דידה סמך, ודימניה דחבי אמרה, ומסריה ליהיה בתורת קבלה. אלא – השתא דאמר רב נחמן אינה
4 מנורשת – ליכא למפשע דרעמא טעמא דסמך דאריבורא דרשליה. דאי נמי אריבורא דידה סמך, ושייה שילח להולכה, אשמועתי רב נחמן דרשליה טעמא לא בתורת הכי קבלה

5 דלא ניתא ליה בסרידא דהולכה, דתקריה
6 לשליחותיה ואמר שילח לקבלה – אפשי
7 ליהויה, וליחיה לוחכה – אי אפשי ליהויה,
8 הלכך, אי נמי אמליך ואמסייה ניהלה – לאו
9 ויהא שטא, דמשקרא לא קבל עליו להיות שליח
10 לבשל להולך, תא שטע – תיובתא לרב נחמן.
11 מעמא דרעה לחזור תא לא רעה – ואמסייה
12 ליה מנורשת, אמאי ותא טעל לאו בר שיאי
13 שליח לקבלה הוא – ואידוהו בתורת קבלה הידיה.
14 אלא – על ברידך רעה מאדמיך; אף על גב
15 דהיבא אלא בתורת קבלה, כיון דאמסייה
16 ליה – מיגרשה, משום דכיון שנתן עינו
17 לגרשה, לכו מתידיע ליה דלא מצו לרשייה
18 שליח לקבלה – ניתא ליה רלידוה שליח
19 להולכה, ויחא – גבי מלתיה דרב נחמן, נמי
20 אף על גב דהתא שנתת לא נעשה שליח,
21 להולכה; מיהו לכי מיליךך ואמסייה – מניה
22 ניתא ליה לבשל, ודוה שלוחו להולכה, וגמי נתן
23 לשם הולכה – דהתקבל, דקאמר ליה –
24 דהתקבל קאמר, ולא טעמא דאריבורא
25 הוא, דהיכא רשיני נדוה שליחות, אבל הכי טע
26 – בעל, כסבור שהיא עשאוה שליח לקבלה
27 דסמך דאריבורא, ולא היבא ניהליה אלא לשם
28 קבלה, ולרב נמי, דאוקי טעמא דרב נחמן
29 משום דמילי עקריה שליח לשליחותיה –
30 שפיר מוירעה דחבי, כדורטינן דרעמא
31 דמתניתין משום דהתקבל הולך קאמר,
32 ומתורלה נעשה שליח, ולא איסריבא למיטע
33 דבא טע – אלא איכא דרשניא קמא, דקא
34 סלקא דעתין טעמא דרב משה דאריבורא
35 דרייה סמך הוה, איני טע שיעינן גבי ליה –
36 שאן אקטן עשה שליח, היולך לאו שלוחא
37 דיהויה, אלא שלוחו דרייה הוא, הכי רטינן
38 ואמאי לא אלו שליח להולכה שיהיה, אדם ויתן
39 שאן שליחות לקמן – ואין זה שליח אצל
40 וגמר ויתן לשום הולכה. ואשתך אבדה –
41 רטינן בבולת, חולך ותן לה יבי לה והתקבל
42 לה – אחד מכל השלוטות הללו אמר לו, ביה
43 לחזור יחזור – מפרשטין לה ואולתין, מבי מלא
44 קבלה אקבלה והולכה אהולכה – זכיר
45 דהתקבל, דקתני – קאי אשתך אמרה
46 דהתקבל, רידולך ותן לה דקתני – קאי
47 אשתך אמרה הוא, וקתני בתריהו משגיגע

1 **בשלמא** אי איתמר שאמרה – בלא איתמר דהו
2 מצי למפרעי: בשלמא אי איתמר רב
3 נחמן: משהגיע עט ליה מנורשת – דהו שמע
4 מניה דאריבורא דידה סמך, אלא משום
5 דביאיתמר איפכא איכא תרי גונו, נקטיה
6 רבי אומר בכיוון אם רעה לחזור לא יחזור –
7 הולך כוכי, ואף על גב דכסוף פרק קמא גטיין
8 (ד"ב) סבר רבי דיהויה הנשיא, דהיינו רבי, הולך
9 שמי, גבי "הולך מלפני" – שיאי חבא
10 כיון שאמר ליה שליח אשתך אמרה קבל לי
11 גישי – סומא דמילתא דארעתיא דחבי דבדי ליה,
12 דקדמיה

1 **בשלמא** אי איתמר איפכא: "התקבל לי גישי", ואשתך
2 אקרה "הבא לי גישי", והוא אמר "הילך כמה
3 שאמרה", ואמר רבי נחמן אמר רבה בר אבהו אמר
4 רב: פיון שהגיע גמי לידו מנורשת, אלמא דאריבורא
5 וידה הוא דקא סמך, אי נמי ליה – דאריבורא
6 וידה קא סמך. אלא הכא משום דעקריה שליח
7 לשליחותיה לגמי הוא, דאמר: שליח לקבלה הווינא,
8 להולכה אלו הווינא. אמר רב הונא בר חיאיא, תא
9 שמע: האומר "התקבל גמי זה לאשתי" או "הולך גמי
10 זה לאשתי" רצה לחזור – יהוור; מעמא דרעה, הא
11 לא רעה – דהו גמי ואמאי? לאו פגל לאו בר שיאי
12 שליח לקבלה הוא! אלא אמרינן: פיון שנתן עינו
13 למגרשה, הכא נמי פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל
14 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
15 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
16 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
17 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
18 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
19 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
20 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
21 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
22 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
23 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
24 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
25 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
26 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
27 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
28 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
29 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
30 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
31 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
32 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
33 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
34 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
35 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
36 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
37 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
38 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
39 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
40 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
41 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
42 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
43 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
44 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
45 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
46 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
47 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
48 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
49 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
50 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
51 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
52 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
53 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
54 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
55 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
56 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
57 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
58 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
59 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
60 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
61 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
62 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי

1 **בשלמא** אי איתמר שאמרה – בלא איתמר דהו
2 מצי למפרעי: בשלמא אי איתמר רב
3 נחמן: משהגיע עט ליה מנורשת – דהו שמע
4 מניה דאריבורא דידה סמך, אלא משום
5 דביאיתמר איפכא איכא תרי גונו, נקטיה
6 רבי אומר בכיוון אם רעה לחזור לא יחזור –
7 הולך כוכי, ואף על גב דכסוף פרק קמא גטיין
8 (ד"ב) סבר רבי דיהויה הנשיא, דהיינו רבי, הולך
9 שמי, גבי "הולך מלפני" – שיאי חבא
10 כיון שאמר ליה שליח אשתך אמרה קבל לי
11 גישי – סומא דמילתא דארעתיא דחבי דבדי ליה,
12 דקדמיה

1 **בשלמא** אי איתמר איפכא: "התקבל לי גישי", ואשתך
2 אקרה "הבא לי גישי", והוא אמר "הילך כמה
3 שאמרה", ואמר רבי נחמן אמר רבה בר אבהו אמר
4 רב: פיון שהגיע גמי לידו מנורשת, אלמא דאריבורא
5 וידה הוא דקא סמך, אי נמי ליה – דאריבורא
6 וידה קא סמך. אלא הכא משום דעקריה שליח
7 לשליחותיה לגמי הוא, דאמר: שליח לקבלה הווינא,
8 להולכה אלו הווינא. אמר רב הונא בר חיאיא, תא
9 שמע: האומר "התקבל גמי זה לאשתי" או "הולך גמי
10 זה לאשתי" רצה לחזור – יהוור; מעמא דרעה, הא
11 לא רעה – דהו גמי ואמאי? לאו פגל לאו בר שיאי
12 שליח לקבלה הוא! אלא אמרינן: פיון שנתן עינו
13 למגרשה, הכא נמי פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל
14 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
15 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
16 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
17 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
18 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
19 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
20 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
21 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
22 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
23 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
24 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
25 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
26 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
27 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
28 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
29 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
30 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
31 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
32 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
33 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
34 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
35 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
36 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
37 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
38 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
39 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
40 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
41 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
42 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
43 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
44 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
45 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
46 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
47 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
48 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
49 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
50 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
51 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
52 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
53 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
54 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
55 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי
56 השתא? התם אדם יודע שאין שליחות לקבלה, וגמר ונתן לשם
57 הולכה, הכא נמי יודע שאין שליחות לקבלה, כי מצי
58 גיטא ליה מיהא מגרשה, ואמאי? והא לאו שליח להולכה שויה? אלא
59 אמרינן: פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי
60 דמגרשה, והא לאו שליח להולכה שויה? אלא אמרינן: פיון שנתן
61 עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה, והא נמי
62 פיון שנתן עינו למגרשה, מימר אמר: תיגרש כל הכי דמגרשה! – הכי

1 דקדמה אידו ושוח שלח מעיקרא - מהו חזי למישר דאיבא בנייהו דבכא דליד קפד
2 בעל.

3 **כותבין** ותונין אפילו טאה עמינם - טראה לרבינו יתחקי היבא דלא נאבד הגט, אלא
4 שטמפוקין על אב עמינה בתיקין בא לאו - דקא לעשות אותה, שרדרי עשו שליחותן

5 אם הוא כשר. לפיכך, טוב ללמד את הבעל שיצוה
6 לעשות כמו שצוהו. עד שיצאו מן הספק.
7 **אפילו** דן דראשונה חזי ודא עירינים - ואם
8 תאמר: מאי "אפילו" אדרבה? הכי דעפי, דלא
9 היו חצי דברו לרש למשך משום דבכתי אחת דומה
10 לשקר, דהכי מותרים שדור בשעת אמירה ובעשת
11 קבלה; וביי גז דהא לן למושך שמוא שברחם
12 האשה, כדאשכחן בסוף פירוקן באומר "אמרד":
13 שזא חטבור עדים. הדר קאמר: ואי אתרן מן
14 דראשונים ואתרן מן האחרונים ואתרן מעטרף
15 עמהם - אפילו לאותו יחיד לא הישיתן שמוא
16 שברחו. אמר: אמר: לרבי עקיבא, דאמר
17 ב"מורה" (בבא גמרא 87א) וביחוקת בתוס' (בבא
18 בתרא ג"ב), דבר אל חצי דבר, הדיכי מפרשין
19 הבא שתי כותי עיריני; ויש לומר: ולמאן דאמר
20 בנמרא שליש נאמן - לא עיריני עדי אמירה לעדי
21 קבלה, וכוילה דבר דהא. ואפילו למאן דאמר בעל
22 נאמן - ותי מילי שמשלתין בעיני, בעל שליש
23 ואשה, כמו שאפרש בנמרא. הלכך, כיון דאם אין
24 שלשתן בעיר לא עיריני עדי אמירה לעדי קבלה
25 - מוליה דבר דהא.

26 **בעל** אמר לפקודן - הא דלא קטל בעל: אמר
27 להולכה, ושלח אמר לקבלה - משום
28 דלא שייך האי טעמא דקאמר, דאם איתא
29 דלרובינן; לדידה הוה חזיב לת, אלא כשאומר
30 הבעל לפקודן.
31 **ושליש** אמר לגרושין - פירוש: שאומר שהיה
32 שליח לקבלה. ומיירי דשני שנים
33 שמעדין "בפנינו אמרה" דשויתיה האשה שני
34 לקבלה. כדמונן במתניין.

25 והוא נקרא ודשרך לה גיטא לדיבתהו, אול שליחא אשמחיה כי יתבה וקא לישא, אמר
26 לה: הילך גיטך, אמרה ליה: ליהוי בידך; אמר רב נתן: אם איתא לרבי מיניא, געבי
27 בה עובדא. אמר ליה רבא: ואם איתא לרבי מיניא, עברת בה עובדא? הא לא הורה
28 שליחות אצל הבעל? שליחות לקביה דרבי מי, שלח ליה: לא הורה שליחות אצל הבעל.
29 ורבי תמיא בר אבא אמר: נתיישב בדברך, יהוי שליחות קביה דרבי תמיא בר אבא, אמר:
30 כל הני שלחו לה ואלו! ויש חיובי דמספקא להו לדיריהו, הכי נמי מספקא לן לדירין. הוי
31 דבר שבשערה, ודבר שבשערה - חולצת. הוה עובדא, ואצרכה רב יצחק בר שמואל בר
32 מרתא גמ' וחליצה - תרתמי! - גמ' מתמים, וחליצה לאחר מיתה. והיא דהוה קרו לה
33 נקמתה, אולו סהדי כתוב תפאתה, אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרבי:
34 עשו עדים שליחותין. מתקוף לה רבא: מי קאמר להו "כתובו חספא ותבו לה"? אלא
35 אמר רבה: ודאי אי כתוב סהדי גיטא מעליא ואבד, עשו עדים שליחותין. מתקוף לה
36 רב נתן: מי קאמר להו "כתבו ואנהוה בתמיסיני"? אלא אמר רב נתן: מותבין ונתנין
37 אפילו אמאי עמינמי. בעא מיניה רבא מרב תנאי: "כתבו ותנו לישליח", מנו? סלוקין ונתנין
38 להו, או דילמא למורא דיריהו תיש? אמר ליה רבא: רבא לרב אשי: "וילוף לה", מנו?
39 - תיקו. ורבן שמעון בן גמליאל אומר: אף האומרת "טול לי גיטי" אם רצה לחזור -
40 לא יחזור. תנו רבנן: "טול לי", ו"שא לי", ו"היא לי בידך" - פולין לשון קבלה הן.
41 **משנה** האשה שאמרה "התקבל לי גיטי" - צריכה שתי כותי עדים, שנים שאומרים
42 "בפנינו אמרה", ושנים שאומרים "בפנינו קבל וקרע". אפילו הן הראשונים והן האחרונים,
א

1 **מאי** לאו ביהולך - קתני בה. ורבי נתן היא דפליגי ביהולך ומודה ביהולך. **אם** אמר לו
2 הבעל כו' - משנתנו היא. **מאי** לאו ביהולך - תנו במתניתין. נעשה שלוחו ושלוחה
3 וחולצת - אם מת הבעל קודם שתיגע עיניו - חולצת ולא מתייבמת. **מספקא** ליה
4 אי הולך כוב' - ותגתרשה בקבלתו של זה, או לאו כוב' - חייב - ומגדלה באריותה,
5 שדרי לא צוהו המלוה לשלוחו. **ואם** בא לחזור
6 אינו חוזר - אלאט כוב' דכר. פמ. כמט
7 לקבל - והוציא מחבוייהו יודו על החתונה,
8 לפיכך אינו חוזר. משום כיוון דבעל - כסבור
9 קלוזי בעיניה, שאינה מקבלתו בעצמה. דאילו
10 כי עבדא לקבל מיד הבעל - אין כאן חשש
11 בויון, דהא ודע ולא קפיד. משום תצרה הבאה
12 לה לאחר מיכן - לאחר שתנו לה הבעל הגט
13 הבעל שאיננו חייב - קאיתו. דההוא לאו גמ' וזה,
14 ובעינן "נתן איהו" אבא בתריה דראשאי
15 מיידיה, וזה, בשעה שתנו - לא היה החצר
16 שליח. ונתקבל שלח אצל הבעל והאשה מיד
17 הבעל שליח, משום דדמי לרש שקדם הבעל
18 ומסור ליד שליח, ואחר כך עשתה היא שליח
19 לקבלה, ואתו נמי למישר. חצי הוי שליח הבעל,
20 וכשקאתו היא - נעשה החצר עצמו שלוחה.
21 **מאי** בנייהו - בין דתי ורשעני. דקדימא איהו
22 ושוייה שליח - דיהוה קודם שנסח הבעל ליד
23 שלוחו, ודשאת לא דמי לחצר הבא לאור
24 מלכות. לוייו כיון - וזהוהי אחת שליח לקבלה.
25 **אם** איתא לרבי תנאי - אם הייתי יודע
26 שהלכה כמותי, קיימא - אהא מילתא שובד
27 כותביה, ומאנא מגורשת. ולא הישיתן ליה
28 הבאה לאור מיכן, לא הויה שליחות אצל הבעל
29 - שליח שחור נעשה שליח למי ששתתה לו
30 - נתקן משליחות הראשון עד שלא עשה
31 שדות לחזור אצל שלוחו ולומר: עשיתי
32 שליחותך, ושליחות שאינה אריה לחזור
33 ולהרדי - אינה שליחות. נתיישב ברב - נתיין
34 בה עד שתיישב דערטו לחשב כולבה. הוי
35 שליח - לאחר ימים. לרעה נמי נתיישב ברב.
36 כל תני - כל אלו, פעמים תורים ושולחים. הוי
37 דבר שבשערה - שנולד בו כותב כותב המרש.
38 וחולצת ולא מתייבמת - אם מת. הוה עובדא.
39 כי היא אנואה. ואצביח עני - אתר. משום לה
40 חזרה ולצויה. תרתי - בתמיא, אם לא למא
41 חליצה משמיה נס מחיים - אם באת לישא
42 מחיים - צריכה גט שני. וחליצה לאחר מיתת -
43 אם מת. ולא נתן לה גט נפאת - אם בר שמה.
44 **אולו** סהדי - שאמר להם בעל: כתבו גט ותנו
45 לת. וכתבו תפאתי - טע' בשמה. עשו עדים
46 שליחותם - לגט אתר עשאים שלוחים ועדים.
47 ודרי כתבו גט אתר, ואינן עשאים עד לחזרו
48 ולכתבו גט כשר. ואבד - קודם שתודעו לה.
49 עשו עדים שליחותם - ואינן רשאין לכתבו גט
50 שני וליתן לה. שדור בבה כתבו גט כשר. בבה
51 ותנו לשליח - לשליח שלי שמנית. וכן עשו,
52 ובעל ברדך. מי אמרנין: עשו כל שליחותם
53 ונסתכלו להו דלמא - היא רבא - עשו גט שיבא גט
54 לידה ותגתרש עשאן שלוחן לכתבו, אלא
55 לטירחא ודרי חזרו - שלא לטירחיהו כותביה.
56 **אמר** ליה רבא: ליה אש וילוף לה מהו - אם
57 תמצ' לומר בך דלא אמר אלא "כתבו ותנו
58 שליח". והם כתבו ותנו לו ואבד, ועשו
59 שליחותם, דהא כל מה שצוה גמרו ועשו. הבא
60 מאי מי אמרנין כיון דאמר "כתבו ותנו לשליח

מאי לאו ב"הולך" ורבי נתן? - לא, ב"הולך" ורבי.
הא שמעי: לפיכך, אם אמר לו הבעל "אי אפשי
שקבל לה אלא הולך ותן לה", רצה לחזור -
יחזור; טעמא דאמר "אי אפשי", הא לא אמר "אי
אפשי", רצה לחזור - לא יחזור; מאי לאו ב"הולך"
ורבי נתן? - לא, ב"הולך" ורבי. הא שמעי: הולך
גמ' זה לאשתו" - רצה לחזור יחזור, הולך גמ' זה
לאשתו" - רצה לחזור לא יחזור; מאן שמעתי ליה
דאמר ב"הולך" - רצה לחזור יחזור רבי נתן, וקאמר
ב"הולך" - רצה לחזור לא יחזור, שמע מינה: "הולך"
ב"וי" דמי שמע מינה. אומר: "התקבל לי גיטי",
ואשתך אמרה התקבל לי גיטי", והוא אומר "הולך
ותן לה", אמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב:
נעשה שלוחו ושלוחה, וחולצת. למימרא, דמספקא
ליה לרב או "הולך" ב"וי" דמי או לאו ב"וי" דמי?
והא אומר: "הולך מנה לפלוני שאני חייב לו", אמר
רב: חייב בארתיהו, ואם בא לחזור - אינו חוזר!
התם ספק ממונא לקולא, הבא ספק איסורא -
לחומרא. אמר רב: אין האשה עושה שליח לקבל לה
גיטא מנד שליח בעלה, ורבי תנאי אמר: אשה עושה
גיטא לקבל לה גיטא מנד שליח בעלה. מאי מנא
דרבי? איבעית אימא: משום כיוון דבעל; איבעית
אימא: משום חצרה הבא לאחר מין. מאי בנייהו?
איבא בנייהו, דקדמה אידו ושוח שליח מעיקרא.
הוא נקרא ודשרך לה גיטא לדיבתהו, אול שליחא אשמחיה כי יתבה וקא לישא, אמר
לה: הילך גיטך, אמרה ליה: ליהוי בידך; אמר רב נתן: אם איתא לרבי מיניא, געבי
בה עובדא. אמר ליה רבא: ואם איתא לרבי מיניא, עברת בה עובדא? הא לא הורה
שליחות אצל הבעל? שליחות לקביה דרבי מי, שלח ליה: לא הורה שליחות אצל הבעל.
ורבי תמיא בר אבא אמר: נתיישב בדברך, יהוי שליחות קביה דרבי תמיא בר אבא, אמר:
כל הני שלחו לה ואלו! ויש חיובי דמספקא להו לדיריהו, הכי נמי מספקא לן לדירין. הוי
דבר שבשערה, ודבר שבשערה - חולצת. הוה עובדא, ואצרכה רב יצחק בר שמואל בר
מרתא גמ' וחליצה - תרתמי! - גמ' מתמים, וחליצה לאחר מיתה. והיא דהוה קרו לה
נקמתה, אולו סהדי כתוב תפאתה, אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרבי:
עשו עדים שליחותין. מתקוף לה רבא: מי קאמר להו "כתובו חספא ותבו לה"? אלא
אמר רבה: ודאי אי כתוב סהדי גיטא מעליא ואבד, עשו עדים שליחותין. מתקוף לה
רב נתן: מי קאמר להו "כתבו ואנהוה בתמיסיני"? אלא אמר רב נתן: מותבין ונתנין
אפילו אמאי עמינמי. בעא מיניה רבא מרב תנאי: "כתבו ותנו לישליח", מנו? סלוקין ונתנין
להו, או דילמא למורא דיריהו תיש? אמר ליה רבא: רבא לרב אשי: "וילוף לה", מנו?
- תיקו. ורבן שמעון בן גמליאל אומר: אף האומרת "טול לי גיטי" אם רצה לחזור -
לא יחזור. תנו רבנן: "טול לי", ו"שא לי", ו"היא לי בידך" - פולין לשון קבלה הן.
משנה האשה שאמרה "התקבל לי גיטי" - צריכה שתי כותי עדים, שנים שאומרים
"בפנינו אמרה", ושנים שאומרים "בפנינו קבל וקרע". אפילו הן הראשונים והן האחרונים,
א

וילוף לה - עשאן שלוחים לחזור ולכתבו עד שיעני לידה. ככך פירש להם כל כך, או דלמא לא שניא: דהוה נסוקי פול לישא לי ויהי ב"הולכה" ורבי נתן
לי גיט' - והוא חור, ואמר "קבלתי". צריכה - להביא לפנינו שתי כותי עדים. שנים שאומרים בפנינו אמרה - לו לקבל. ושנים שאומרים בפנינו קבל וקרע - ובנמרא פריך. למה לו
למקריעה? אפילו תן כו' - שהשנים שאמרו בפניהם חן עצמן וראו ששקבלו.

1 הגי מילי לחומרא אבל לקולא אל – ואפילו לרב ששת דאמר בפרק בכל מטרבין עירובין
 2 (לבא) בדשל תורה גמי חוקה שלוח עושה שלוחות – הגי מילי במקום שאם לא יעשה
 3 שלוחותו יבא ויהשיל לרד עבריה אם סמוך על השלתי, אבל באן, אם לא יתן גט או לא
 4 יקדש, שיה יבא ומשלה לרד עבריה בכל סמוך – מודה רב ששת דאן חוקה שלוח עושה

5 שלוחותו לקולא. ושמ הארתי.

6 **נערה** המאורסה היא ואבה כי – פירש

7 בקונטרס: דוקא נערה, אבל קטנה – דוקא אבה

8 ולא אחי אם של לה, הוא דאמר בגמרא: אבנ

9 סברי די תיראי וכו' ולרומנא – הינוי די עצמה

10 שנתפרת לה כשואה נערה. דכשהיה קטנה אל

11 היה לה די, כי בא די אב, ושבו תגיה רשי בפרק

12 שני קדושים (מגב). דהוא הדין קטנה, הוא דנקט

13 נערה – לחזיקי כן דרבי יהודה. הן עיקר.

14 דהובא רביה רבתי דמתן קרן רבי מאיר. דבפרק שני

15 רקדושי (מדב). פריך לרב נתנן דאמר אין נערה

16 עושה שלוח לקבל גיטה מיה בעלה. מדה דתנן

17 קטנה שאמרה "תחבק לי גיטי" – אינו גט ער

18 שיעט גט ליה. ואי טעיה – וליה גט. ומטעיה

19 בשאן קלה אב, אבל מעיקרא סלקא דתני אדרידי

20 כשהי לה אב, ואפילו הכי קנה: גט שניע

21 ליהדי – שנתעמ דאף אם שיה אב, אב גיטת

22 גט ליהדי מנורשה. הוא דאמרין בגמרא: די תיראי

23 וכו' ולה רומנא – הינוי די תיראי, דרד עצמה עיקר.

24 שיש לה בעלתה, ולא ניתן תיראי לה רב

25 ידה. ורבי יהודה סבר דבשל כן ידה וניתן לה די

26 האב. אבל – שאינה יכולה לשמור את גיטה רב

27 ופירש בקונטרס: אולי די ירה אבה, דהא שותה

28 האב. ואמר רבי יוחנן: "שלחה מביחה" – מי

29 שמשלחה וניה חזרתה. הן בפרק "ירוש" (בבמות

30 קיד.) אריבה ותי פתח: דל די אביה מתגרשת:

31 אף על גב דשמייה יודעת לשמור את גיטה. והודו

32 כן הילכה למעשה. דהא לרבי ינאי דרדשיה התם

33 מיתן בירד – מי שיש לה לגרש את עצמה.

34 יצאה זו וכו' – לפי אותו טעם מנורשת על ידי

35 אבה. דהא אפילו פיקחא אבה מקבל את גיטה.

36 ותנא וכו' אף על גב דשנתלא דמפיק מירשלה – אל

37 מפיק עליה אלא דמתן ודא דמפיק מקרא איתניא. אבל

38 שמע להיכא בנייהו מיה. ושמנא. כיון שיש לה

39 אב – הוא שומה מלחור. ועוד דבריבשלמי

40 דבריא ארוחה שמי שיה אב – יכולה לשמור

41 את גיטה. אם כן מנורשת על ידי אבה לבולי

42 עלמא, דהא מרביי וכו' אלא שתתא יוכלה

43 לשמור את גיטה. לכו נראה, היא כשאניה יוכלה

44 לשמור את גיטה אינה מתגרשת אפילו על ידי אבה –

45 ויתע"נ ר' ביש לה אב כרבי יהודה אלא ברבנן, ולרבי

46 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

47 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

48 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

49 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

50 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

51 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

52 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

53 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

54 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

55 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

56 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

57 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

58 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

59 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

60 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

1 לחומרא – כי הא דרבי יוחנן. **מטנה** היא יאבה – ואלה היא

2 הי, דהא גרולה היא. ואבה גמי וכו' לקבלה, ומכל מקום די רידה כרקימא קיימא, דהא

3 גרולה היא, ואם הייתה יתומה – היא מוזהת את עצמה ודיקא מכל גיטה. והשתא

4 גמי לא שנא. **גמרא** די רידה היא כליל כלום הוא – דלגמרי אוקמד רומנא בשותיה כל

5 ימי נעוטה, אלא אם כן גיטה, **אינה מתגרשת** –

6 דבתיב: "שלחה מביחה" – מי שמשלחה ואנה

7 חוזרת, ונתת זו שמשלחה וחוזרת. הוה ידרשני

8 ליה ביבמות בפרק "ירוש בשש"א. (קט"א). הלכך

9 אפילו בקבלת אבהי אינה מתגרשת. כל

10 ששמרת את אבהי חמיה גיטה – שאם אבהי

11 גיטה – משמרת דבר אבהי שאינו חמה לה,

12 וסברה שהוא גיטה. הא שותה בעלמא היא –

13 ואין קר שמשתא וחוזרת וכו'. מגבל, דמריאל

14 קטיני שמשתלת שטר אחר – זמיל לא שטר

15 הוא, אלא מיידי דלא דמי ליה. (צידור וזורקין) –

16 קטן שנתחנן לו צידור וזורקו, ונתחנן לו אגון

17 ונבלו, וכה לעצמו ואינו זוכה לאחריים – אם

18 יזכה אהם לחבירו דבר על ידי אותו קטן, שסמך

19 בידו לחופץ אומר: וכה בחופץ זה לפלגני – אל

20 זכה, ואם בא תתן לחזור – חזור. ומחודו

21 לאחרי שעה – כשחובכנין אותו ממנו. וכה אף

22 לאחריים – מדרבנן. דא דהוה – שיה תקות אלו

23 ידן שיה. סאי איה היה – שניהם לזכות או

24 שניהם שלא לזכות: וירדאן – מבשיל וירדא.

25 מקום. שמתחין בסמך – לחיות כל החצרות

26 מוציאין לזכות, וטעלנו בביתן. ואהתיב – אם

27 מוציאין לחוביה, לשיתוף בלוקים שיתוף כין. סאי

28 כמיה נבנה – חרי היה יוצאת בסמינן שיתופי

29 במבואות הרבנן – ומדרבנניהן און אמור

30 להבטיח ולחריצא אל מרשות החדר לרשות

31 הרבים. אשתין וירדאן – חידושי, שלא השיב

32 תשובה על תירוקן הוה.

מעריטין

24 **קמיה דשמואל, אביר לי: דא ודא אמת היא. מאי ודא אמת היא?" אביר רב הקדאי:**

25 **אמר זה ואמר זה – וזכה לעצמו ואין וזכה לאחרים. מתיב רב חיננא ווירדאן: ביצד משתתפינן**

26 **במבוי מניח את החבית ואומר "הי זו לכל בני המבוי", ויפנה להם על ידי בנו וכו'**

27 **הגדולים, ועל ידי עבדו ושפתחו העבדים; היא שפקה חיב דמי? אי דאתיא שתי שערות,**

28 **מאי בעינא גביה? אלא לאו דלא אתיא שתי שערות, וקתני: וזכה לאחרים! – שאני שיתופי**

29 **מבואות, ורבנן. אביר רב הקדאי: אישתין ווירדאן. מאי הנה ליה למימרי? כל דתתקן רבנן**

עען

44 לעומר או לא מיתוקמא סייך דא רבל שאינה

45 ויתע"נ ר' ביש לה אב כרבי יהודה אלא ברבנן, ולרבי

46 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

47 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

48 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

49 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

50 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

51 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

52 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

53 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

54 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

55 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

56 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

57 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

58 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

59 מטרבין פירש רבי יהודה. כל מטרבין פירש רבי

60 יהודה אמר רב, כל מטרבין פירש רבי יהודה. כל

עען

1 מעיינין - לפרותו בלא ממש. שאדם מוסף חמש כשפורה את מעשר שני שלו ואינו
2 מוסף חמש על של אחרים. אם קנהו מחבירו. ופי' בהן מעשי שני - ממנו. דרוח לוי
3 אחרים לבניה. והם מוכנים על שלוחתו. ושלמה שלו - שהם חורים ונתנים לו. אלא
4 בזמן שהיוכל גות - בדענין ואיש אל משפתו תשוב וירקא כהו. שלם מרות -
5 תלכות אורחא. ונתנו בקמנה - חשיב לה

6 וידעת לשמור קודשה, ומתקדשת בקדושה
7 אמה או אחיה ליערה. או בקבלה עצמה אם
8 יוחמה היא. ללא - שצריכה למאן, ואניה
9 יונאה בלא מיאון. דהנן ביבמות (ק"א. כ) כל
10 תנוקת שאניה יכולה לשמור קודשה. איניה
11 צריכה למאן, או יודעת לשמור היא. הפעמות
12 - הן ביבמות וירושלמי (גטין ג"א.) ודיקתן מוק
13 במטלטלין, ופרשיהן כבר שית כבר תמני. ובגמ' ובגמ'
14 בקמנה - שמועדיה למים הללו "משלחה"
15 ואניה חרות" ופרשיהן קריאה גמ'. ומתגרשת בקבלה
16 עצמה. אפילו לכתוב בה אביר קודשין ומת. ואין
17 על פי שקדושה קודשין מן התורה. הגיעו
18 לה עכשיו נדרים - שנה אחת לפני נישואה נדרה
19 נדרקין, כדתן במסכת נדה (מ"א.) בה אחת
20 עשרה שנה אחת חס - נדרה נבדקין, אם
21 ידעת לומר לשם מן נדרה. שלם ופרשיה -
22 נדרה נדר הקדשה הקדש. חולצת - אם

23 הביאה סימנין. ולא אמרין שזאת ניהו. אבל
24 קודם וזה הוא - קטנה היא או כפרה
25 סימוק, ואניה חולצת, ראי' בה' כותב סימנה
26 ומקשין אשה לאשה. לנפשו בנכסי אבי -
27 קדושה. עד שיחיה בן עשרים - רבי סוקן.
28 **משנה** אם איש הפעל לחור - קודם שביתו
29 על לוד. פסול - דאין רצונו שליעלו עליו שם
30 וקפידא דדי. הוא חיי במקום פלוני - אינו אלא
31 במראה מקום. שם תמצאנו. רבי אלעזר
32 כבשה - טעמו פירש בנבואה. **גמרא** מא
33 שיש ראש וראש פליגי רבי אלעזר - ביה דהו
34 זה לאשתי במקום פלוני וקטנה. פסול. מיתה?
35 גרש - והדר תלין בו, איבא למטר קפידא
36 היה ורוקא קאמר ליה. אלא אידי דבעל בריה
37 מירשה - סוף ידעת נדחת אלי לבעל
38 למתביה התם; הלכא אינה אלא במראה מקום
39 שם תמצאנו. **משנה** הוא לי ניש אבילת
40 בירושא - אם אשת כהן היא, עד שיגיע על
41 לידה. לזני עובדי מקום - שבין אגורה ליה. לא תניח
42 שלוח לקבלה אלא שם. ובגמרא פרק ויטא
43 היי חיי חזאלי וקיבלו במקום אחר, ואפילו
44 שביעיש שם הוא ותא ליעל למטר אוכר בדי -
45 מפרשיש מאצלה. רבי אלעזר לעמיה
46 דומכיש שקיבלו במקום אחר. ובראה מקום
47 היא לו. ומשעת קבלה קריאיש לו. לפיכ
48 משעה שפירש מלפניה - אסורה. שמא מצאו

49 חזק וקיבלו הימנו. **גמרא** ויטעו
50 ושבתתה ליה כבבל - בין הדרה אגורה ליה.
51 הכי - ככלל דלא קפדי אש מקול ליה בירושא
52 אצרינא. והאי קדושה ליה עיקר במתא סחמיא
53 - הכי קאמרה. לא תרא שלוחי לקבלה.
54 להתגרש אף על דין עד דמית יהיה
55 דהא
56 דהא גרסינן דריה, והאי מוסף ולמכור בנכסי אביו עד שיחיה בן עשרים. ובפרק מי' שמות' (בבא בתרא קט"א.) אמר רבא אמר רב נחמן. בן עשרים. ופירש בקומטרו. שנה
57 דאין רבין קאמר ליה לא בידיא ליה - דאין מוסף רומבאלא אוקמה. ומתחבא מטיבדא דאתא לקדיה ורבא רפוחא בן עשרים ויהי חביסי כו. ורביס רבא, כן בשנה עשרה. והתקבל ליה
58 גיסי אמרה לאבלי בתרומה מדי - דהו' לן למטר ואוקי אשה חוקמה. אלא חומרא בעלמא היא וחדמייה הבכתי. משום דחוקק שליח עשה שליח. ועוד. על כן דאין בדי

1 כעין דאורייתא תקון - ודא וסיי בהגדת נספ' בהי חבתי על שיתפוי מכוואת, אפילו
2 לפירוש הקומטרו דלא קאי הנהגה בעלמא אלא בשלישה פתחים - חשיב ליה כעין
3 דאורייתא. כיון מובדח ב' ובייה. ויש בה הנהגה קמל. **גמרא** ופיר' בהן מעשר שני - ואם
4 האמרה ומאי מתיי פריית קטן? והאי קין מעשה קטן כלמו ובחורה בתניה (פרשת בחוקת)
5 ממעט קטן שאינו פודה מעשר. ונתן מני

6 (תרומת פרק ראשון משנה א.) חמשה לא
7 יונימי. וקטן דז מתייה. ויעל' ודיקתין (ג"א.)
8 וזכרתי. אפוטריפין תורמין כמלון. משמע. אבל
9 קטן. לא. ומאי שאני פריית מעשר מתרומה? ויש
10 לומר: דמלון כמאן דאמר בעלמא תרומת (תרומת)
11 ראשון א משנה ה' דהגעי' לזכור טענת נדרים. כשם
12 שדוק נדר - כ' תרומות תרומה. וכעש שול' שם
13 תרומה על פיו ומשתי' טבל באבילה - הכי נמי
14 מתחלה מעשר שני על ידו. והאי האמרה היאך
15 תרומה לאחריים. הא אפילו למאן דאמר רבא
16 לאחריים - היינו כשדעת אחת מקנה אותו
17 לאחריים. פריית מעשר, נודי חושבין ליה כובה
18 לאחריים. אבל מקום אין דעת אחת מקנה אותו
19 לאחריים על ידי וידי קטן. והיי כמו מצאיה. ולא
20 יכז' כדאורייתא ויש לומר. כיון דומפלא מסוקן
21 לאש דאורייתא. ותרומותיו תרומה לחוללו לחולל
22 אם לגבי מנזון וזכה לאחריים מן התורה כשדעת
23 אחת מקנה אותה. אין דעת אחת מקנה אתה
24 לו לחעול אפילו בלא דעת אחת. אבל לרב
25 חסדי. לא רותי וזכה לאחריים. אף על פי שעצמו
26 וזכה - גם בחוללו מעשר על ידו זכה לאחריים
27 בחוללו. אף על פי שעצמו מחלל.

28 **ואמה** הנבריה במונ' הוא מי איבא - הכי נמי
29 הוא מצוי למפירי' אי מונן הוא - למע לו
30 להקדשה; והלא יכול לחלל שנה מנה על שזה
31 פרישה ומעשרת. ולמאן דיבא (בבא בתרא)
32 מעינא ג"ג.) בדענין ואין בה כדומשה שה פרישה -
33 תיל' שנה מנה על תמש פרישה. ליעל.
34 **צדור** חרוק וזכה לעצמו. וראם האמרה. היא
35 דתתן כימי שמות' (בבא בתרא קט"ב.) זכין לקטן
36 ואין זכין לזולתו, דאין קטן גופיה אמר אבוי ש'
37 לומר: דהתם כפחות מנאן. אין נמי כפיין השליפין.
38 דאין מנזון.
39 **וכננה** כקטנה חולצת - פירש בקומטרו. שנה
40 אחת לפני נישואה. כגון בה אחת עשרה

41 שנה ויום אחד אם הביאה סימנין - חולצת. ולא
42 אמרין שמוא דערש. וקשה: דרבא גופיה פסק
43 כפרק פיר' ויצא דופן (נדה מ"א.) והלכא תוך
44 הוצן - כלפי' התמן ומתפרש דאבוי ביהוואל: "כננה"
45 כקטנה הייתי לא הגיע לעשות נדרים קאמר. אלא
46 בה שתיש שנה ויום אחד. דהיא דעת ונתת
47 נדרים על קטן - כננה חוקק ויחל לא. ואין
48 הלשון משמע כן. ואומר רבינו שם: דאליבא דרבי
49 יוסי קאמר רבא הבא, דאמרינן בפרק 'מתות
50 חליצת' (בבבא קמ"ב.) מדרבי רבי יוסי נלמד
51 קדשה חולצת בפעשות. רבא אמר: רבי עמי' נעתי
52 לעשות נדרים. ועוד מפרשי. דהא דמסקי דהתם.
53 והלכא דעו חתביא שתי עשרות - כל זו מדברי
54 רבא. וכמתיר לרבי יוסי עד שמתנו לעשות נדרים
55 אבל הלכה - עד שתיבא שתי עשרות. והא דנקט
56 רבא למילתיה כרבי יוסי - כדי לעשות כלל שלו.
57 ולומר בבבא' "כננה כקטנה" ועוד יש לומר:

58 דהא גרסינן דריה, והאי מוסף ולמכור בנכסי אביו עד שיחיה בן עשרים. ובפרק מי' שמות' (בבא בתרא קט"א.) אמר רבא אמר רב נחמן. בן עשרים. ופירש בקומטרו. שנה
59 דאין רבין קאמר ליה לא בידיא ליה - דאין מוסף רומבאלא אוקמה. ומתחבא מטיבדא דאתא לקדיה ורבא רפוחא בן עשרים ויהי חביסי כו. ורביס רבא, כן בשנה עשרה. והתקבל ליה
60 גיסי אמרה לאבלי בתרומה מדי - דהו' לן למטר ואוקי אשה חוקמה. אלא חומרא בעלמא היא וחדמייה הבכתי. משום דחוקק שליח עשה שליח. ועוד. על כן דאין בדי
61 שלחתי לעשות - שמא לא יתי' לו את הגט, כמו שאסור בכל נתישה. שבעולם אף על פי ככל אחת היא לו בחוקת הוהר. והיא אין קל שלחתי לעשות שליחות.
גיטא

1 **גיטא** לא הוי עד דמשת למתא מחסיא - ואם תאמר: ואם הוה רוצה שיהא גט עד מתא
2 מחסיא - גם שיגיע למתא מחסיא לא קא גט. דהא אינו מקביל עוש מיד הבעל,
3 דהוי כמו 'טלי' גט מעל גבי קרקעין' או מייירי כשרובעל עשוד שליח להחליט עד מתא
4 מחסיא. ושם הוי שליח לקבלה - והא לא אהורי שליחות אצל הבעל ויהי לומר: דמייירי דאמר
5 ליה: הוי שליח להחליט עד דמשת ההב, וכי
6 משית הבעל שו שליח להחליט וקבילי
7 כדאמרן בתרם שו ענין כהנא. אי גמי מבבל
8 ועד מתא מחסיא הוי הכל שליח לקבלה, דהוי
9 כאומר לאשה דהוי גיטין ולא התגרשו בו עד
10 לאחר שלשים יום. רבני ירמחן בן רבי מאיר.
11 **הא** דאבא רבא פירש בקונטרס: לרבנן גמי לא
12 הוי קפידא אלא גבי אשה, משום דהתם
13 ניהא ליה דתתוילי, ולא כדוכתא אחרניא. אבל
14 גבי עירוב בשל - לא איכפת ליה. והא דקמני
15 אינו עירוב - בעל חבירה, כגון דהייב ליה חבירה
16 רשוא לטוב בתמרי דדיה, דהבא דהאי קפידא
17 הויה, דבגרוגרות דדיה לית לה רשואת.
18 וקשה: דלא משמע כלל דפליג רב יוסף אסוגיא
19 לדליל, דסבר דרבנן דהוי קפידא עירוב שו בכוונה
20 באשה, ולא באב רבא דהוי ליה שליח אלא בשל חבירה.
21 ועוד: דאם כן הוה ליה למיטה: והא דאבא כבול
22 עמלא, דרבי אלעזר נמי מיהו בשל חבירו דהוי
23 קפידא, כמו בבעל דמזדה רבי אלעזר דהוי
24 קפידא ולכן רבנן פירש: רשע הוי קפידא, אבל
25 בשל חבירו, דהוי בשל שליח - ככל מה שפירש
26 השליח יעקב לו, כיון דמערב לו בדפרייתו. ואם
27 תאמר: עירוב משום דלרבנן בשל הוי קפידא גם
28 לרב יוסף כדפירשנו. וכן ברפך (דבהגדה)
29 ('שליח' (מעילה כאנא): דבא לי נהי החזק
30 דהבי לו מן הדיקוסטאט - שליח מלא משום אל,
31 עשה שליח שליחותו, דקפידא הוי. ויתנה: דבסוף
32 'המפקד' (בבא מטיא מנבב) גמי כשיחא משמע
33 דלא הוי קפידא, משום דלא אמר לו מתא ומי
34 ומהאי לא רמי' ואין נראה לומר דאתאי לרבי
35 אלעזר דהבא דהילכתא כותיה. דקאי רבן שמעון
36 כן בגמלא כשיחא משמע ברפך נמי 'פוט' (בבא
37 בתרא סוטה) מיהו מייחי לה התם ב'פוט' (בבא
38 נראה ודלא דהאי שחיבוי תמריס וגרוגרות
39 וחזירי חלון דרבקאטא - לא ליה מחזיר אמ לא
40 שדיה מקפיד. אבל ב'המפקד', דאתי לרסייה
41 הדין כשות של מונח והוה דהתם חרי כריא
42 כדכחא. וגם אין גיטין להפקיד כיון שכל מונח
43 אחז - הא לא הוה ליה לאמסוק ארעתיא שחא
44 לאחריים כשות בביתו של הו.
45 **מאי** הוה פטור דהייב איכא - לא כשיחא שו:
46 דתניא עירוב עירוב - כמנכין לו לה
47 חא דתניא אין עירוב עירוב - במחזיקין לו מהו.
48 דאם כן - אפילו שוקן ויחבן נמי, ועוד, דתניא
49 ליה לשנויי הכל בחד גזנא.

דמי

רש"י

1 דהא פירא מקום היא לו - דאמר רבי אלעזר לעיל אשה. וכן קלאו ברידה תליא
2 בקביעות מקומה - לא דהיא קפידא אלא כמראה מקום. **לא ציבא** - מהו דאיתמר
3 למיתני אסור מיד, אלא דאתיה לבעל במזרח. ואיל שיליא אויל למערב. **מהו דתיא** -
4 לא תתסר מיד, דהא למערב ליתיה לבעל ויתחש ולמתא משכח ליה באחריה באמתא
5 מן העיר. **סיג טיה ביה** - פוגע בו. **עירב לי**
6 בתמרים - לטוף אלפס של תחום. **הא רבנן** -
7 דאמר רבי יודיה, אף על גב דלא ברידה
8 תליא, ולא איכפת לה - אמרין: כל מאי דאמר
9 איניש לשלוחיה, אי שני - לאו שלוחיה הוא.
10 הכי נמי אין עירוב עירוב. פירא מקום הוא לו
11 ובה עירוב דליבא פסידא ולא איכפת ליה. **הא**
12 **והא רבנן** - ואינוני נמי לא תימור קפידא אלא
13 ובי אשה, דהתם ניהא ליה רתיול, ולא
14 בדוכתא אחרניא. והך מיתניא: מאי בשלו -
15 עירוב עירוב, דלא איכפת ליה. והאי דקמני
16 אינו עירוב - כגון דהייב ליה חבירה רשות
17 לערובי תמריס דדיה, ואמרו לו האין
18 לשלוחיה: ערב לי בתמריס דפלוני, דהבא דהאי
19 קפידא הוא, דבגרוגרות דדיה לית לה
20 רשואת. **בבבבל** - קא קלטק דתריה גתא לי
21 עירובי במגדל שבסוף אלפס. **מאי שלו וסאי**
22 **של חבירו איכא** - דמפריזי? מן מקפיד דהוא
23 חבירה אי נמח ליה באיני כן באיני פירי דמגדל
24 לא במגדל דקמני לאו לאתמורה הוא. אלא
25 ערב לי מפיחות פלוני שיש לו במגדל.
26 **משנה** כתבו שו והתא לאשתי - לשה בני
27 אדם הוא. כבר החזיקו בו לקרות לפסי כריתות
28 אשה יגט. נישוח - נמי כבר נתנו לקרות
29 ונישוח. כתבו ארית ותה וכו' - גם זה לשה
30 גיטין. שכתובין בו 'דיוו דיוו לכי מניא ספר'
31 תיורקין איגרת שבוקין. **פסידה לא אמר כלום**
32 **דלמלא** לשה פטור וחובה. דלמלא דלמלא
33 חובת שחיבוי. **פסידה** - כולל לשה פסידה
34 לשה עשית צריכה הוא. קונדיירי בלעז' כמו
35 לפסידה שמן באב (כתובות סו.א), וכמו
36 מוציא לפסידה ואין מוציא למנותו לשל
37 מוציא. הלכך לא ידעני אין עירובי שו ולא
38 תהא וקוקה ליבב, או עירובי מלבוש וכסות הוא.
39 **בגיטוס** - כחוק. לא ידעני אין חק גט, אין חק
40 מונח וסבור. וכן כריאוי **גמרא** - לשה
41 'ושלחה מביה' (דברים כד) נקט האי גמרא.
42 **סבוק** - לשה אגרת שבוקין. תריבא - לשה
43 'ותוכיני' - גירושין. **רבי נתן אמר** פסידה
44 דבריו קיימין - לשה גט פטורין, כך שמעתי. ולי
45 נראה הפרך 'פסידה' שישל ברחק בלשן הוא
46 הוא, נמח שלחה וכמו דבריו שבר - לא אשן
47 גט פטורין, שדואו גוש. 'פסידה' שבלשן
48 צואה - הוא רפי, כמו 'אמור' 'שילוח מכם'
49 (בראשית מב) 'שמעו מלכים' (שופטים ה) אף
50 פסידה חלון לשה פטור וחובה. דאי לשה חלון
51 היה לו להדיש פטורה. **רבי נתן** דבגלא
52 הוא - שבא מבבל כדאמרן בבבא בתרא
53 (קלא.א): 'ועתה פני גתן הבבלי'. ודיין כן
54 **פסידה לפסידה** - שמספיק פעמים בלשון ארמי ופעמים בלשון עברי, הלכך בן אמר 'פסידה' - לשה גט פטורין הוא, שהדיש וספי בלשון ארמי. וכי אמר 'פסידה' - סופר בלשון
55 עברי, ואמר פטור וחובה. **נתן רבי אריא** דיראל הוא - וכי ספירא לשה עברי - לא ריין כן 'פסידה' וכן 'פסידה', ולאו גבש פטורין איתון. דפטורין לשה ארמי
56 הוא. חרנס של שליח. וצואה פטור - נקט: 'צואה מביה' (דברים כד). וא דלמלא לאו ליטנא מביה הוא. דלא גבש 'והצואה מביה' אלא 'צואה' היא
57 מעצמה. **עובה פטור** - לשה 'איגרת שיבוקין' הוא, או דלמא כיון דלאו לשה עובה בתבנין בגט - לאו לישנא דגטא הוא. התייה מהו - לשה מותרת לכל אדם הוא, או לשה
58 הותרת נדרים, או הותרת הנהגה פשוט מידא - מתניא דהא מתיב עיני: עשו לה כרת - לא אמר כלום. **משנה** יוצא מקול - להירד למלכות. **ואמר** כתבו - אף על פי שלא
59 אמר נתן. **יכתבו ויהיו** - דאגב פרוזיה טרדי ולא פריש. **הפשיט** - לימ. **והוציא** כשייא - למדברות. **המפסין** - ותלה. **גמרא** מחמיא - מיין שיש לו
60 דהא

1 דב"י מורא לא קאמר - ואם תאמרו כי אמר נמי "דמי מורא" - הוי דבר שלא בא לעולם,
 2 כדאמרוין בפרק האומר משקלי' (ערכין ב.ב.) גבי "דמי שור זה עליו עלה, ומקיל לה
 3 באומר: לכשיבוא דמיו - יקדשוהו ופריך: ודא את אדם מקדשו דבר שלא בא לעולם? רש
 4 לומר: דהוה משום דאמר "לכשיבוא", אבל אמר "דמי שור זה עליו עלה" - משמע חזו
 5 דלא תשיב דהוה שלא בא לעולם, אלא הוה חזו

6 דקל לפירושו: דבעי למימר "יקדשו השור לדמיו".
 7 והכי בני ג' באמר "דמי מורא" - בני עמי למימר
 8 שדאד איתו קול ל' לדמיו. אי נמי, כאן הדא חזו דמי
 9 שכבר נמכר ויין שלא נמכר, והכי קאמר: דמי
 10 חמרא שכבר נמכר - לא קאמר, וגם חמרא
 11 העומד למכור לא קאמר.

12 **כ"ד** לפיפת חזו - פירש בגמרא: שהיה כל היין
 13 שלו באריות; שאם אמר חזו לו יין, אם
 14 החמיצה תחלה אהת סני הין - הוי וירשק אומרים
 15 לה: שלך חמציך. ונראה שלא רצה לומר שיהא כל
 16 החפסד שלו. דמן היין און לו להפסיד אלא לפי
 17 החשבון. והשתא וירבולו אריות - אינו נפסיד
 18 כלל. ואם תאמר: ורב וירבול. מה הוצרך להשמיענו
 19 כיון דאמר "חזו ואף על פי דלא קנו מניה? הא
 20 שפוטא מתנתה שכיב מרע בבבולא, אלא מה
 21 משנתה מיתה דלא בעין קאמר רבנן יצחק
 22 כן מאיר: דאיצטריך ליה לאשמעינן, דאפילו
 23 יוצא בקולו כמו עבדא הנביאה דמיתיה עלה -
 24 יש לו כיון שכיב מרע, דכל היבא דתומעל "תכבר
 25 כיון תביר" - ש' לו דין זה.

26 **כ"ה** השומעין קולו בו - אף על פי דאמרוין בפרק
 27 "אין בין מורד" (נדרים ד.ב.) גבי מורד
 28 הנאה מחבירו ולתרוע לו תרועה, לרעהו ולרוע
 29 בגמרא: לרעהו דנאין? אי ליפנא דלרעהו וידה -
 30 נאן מושיה שליח אלא ובעל דברי - אי קא
 31 מאן עילת, דעבד שליחותה תקוף לה באומר: "כל
 32 הרוצה לתרוע יבא ויתרוע", לא משום דכי אמר
 33 הכי לאו שליחותיה עבד. דבריומה בעין
 34 שליחותא, אלא לעינו מורד עבדא דוקא לא תשיב
 35 שליחותא, שיהשב כגון בבבולא ליה, כיון שלא עזב
 36 לו לעצמו. או שמא יש ליה: דהשתא לא קאמר
 37 "כל הרוצה לתכוב" אלא "כל הרוצה לעבד" ייחיד

38 יחידה למי ששומע קולו.
 39 **וליוחש** שמה שר הוא - דוקא בביר, או אחר
 40 שעומד על ראש הדר ורואה, ופרק
 41 בתרא דיבמות (ק.ב.א.) ואסור לראש שיהא שלום
 42 לחבירו בשדה דבגמילה (א.א.) כעין עובדא
 43 וירדעשע שראה אחרו ותרוע ליה שפיה דירי - כל פי
 44 האני גונא חיישין שמה שר הוא. אבל בעיני -
 45 מותר ליתן שלום לחבירו ומכירו בבילה, אלא
 46 לעדים לומר בבילה "חבובו נז' לאפשיח ולא
 47 חיישין. כן משמע ברירושלמי פסוק, דמיתיה
 48 עלה ומשיאן על פי בת קול, ומפרש: דחזו דחזו
 49 בנאות. ומפרש: דהא דתבא - שדרות, אבל בעיני
 50 אף על פי שלא ראה תבא - שדרות, ומפיק
 51 מדרשה יחידה ומשלך בביר בו - ומשיב: ממזין חן
 52 בברות בדרך שמועין שדרות.

53 **אמר** לשנים תבאו ונתנו ג' ויאמר ללוספי
 54 תבואו ונתנו חן מרוב - הוה חזו מצוי למביעי
 55 באומר לשנים "חנר" בלא תבואו, דיתרנן לשנים
 56 בלא תבואו, כי כחבואו ונתנו דמי, ומשא נקט "תבואו
 57 ונתנו לברכותא.

1 דהא רבי אבינא סליחה - ישען רבי אבינא סלו על כתיפי למונותיו להוצאת הדרך,
 2 ויכלן לו אצל רב הונא רבי, כי על פי שמועותיו יזכה במנהגו כלא קנין. דאמר רב הונא
 3 "בפרק מי שאתחז' ונישן בענא.) גישו - דרשיב מרע. כפתנהו כו' - ומיתה לפעון און
 4 נמי, דמניט אף על פי דלא פריש "חנר" - ונחנן, כדחנן במתניתין בירוא קבולר
 5 ובמסותן - אף מתנתו כו'. לאחר מיתה בו אביב

6 - לאחר שמת מי מורשה ובעשת מיתה
 7 הוצקה ליבם, ולא ראו מילתא הכי במיתיה. אלא
 8 רבי אבא: - לואו בלא חתוקא, אלא את קשיא
 9 ליה אורבי וירא חמרא קנה רבי אבינא לוא
 10 מתנה דעניבא. במקצת - שיידי לעצמו. אבל
 11 תון כל נכסיו. ובעי עין, דהכי קימאן קול בבבא
 12 בירא בפרק "בפרק מילתא הכי במיתיה. אלא
 13 הוציקה מרדי - אינו מנעוה ממתת מיתה
 14 תואיל ויהא על פרסתה עצמו, ודרי היא כמנתת
 15 בריא. וזכרין כפול דרב הונא רבי דלא עבד
 16 קנין. דמצוה חמסת מיתה הוא - שדחה יודע
 17 שהוציקה קבולר אינו חזר. הכי קשיא ליה -
 18 הכי נקני. חמרא לא אמר - "דביו רבי חמרא
 19 בארבע מאה ודדי. חרי חמרא לא קאמר" - דביו

20 ליה ארבע מאה וזוי מרמי חמרא" ודכין אלוט
 21 חמרא ומתלה ליה. חמרא לא קאמר - וזוי חמרא
 22 קאמר דניתבו ליה? וכי שעת מעות מיין? כדי
 23 ליפית את בתו - לכך לא פריש לא זו ולא זו
 24 כדי ליפית את בתו, שהיא על כל היין שלו
 25 אחריתו. שאם אמר חזו לו יין, אם החמין מן
 26 היין נאה היתת - והוה הירושק אומרים לו
 27 שלך חמציך. ואי רבי דמי חמרא. ומכרז מנט
 28 קעת. ואבדו המעות - אומרים לו: אבדו
 29 מעותיך. הלכך אמר "חמרא", דמשעת חן
 30 דמי, שהכל אחריתו לו. **משנה** בל אשית
 31 קולו - ופירש שמו רשע עיר - ודאמרוין
 32 אדמו - פעמים שעושין עצמם כדמות אדם.
 33 בבואה - על צד ג' חא - שמתכונת היא
 34 לקלקלה שנתעבא שמו. והוא תאסר על בעלה
 35 בשעת הסבה - כגון זה שמוסכין למות. ואם לאו
 36 עבשו אימיה. שאין מבידין - אם זהו פירוש
 37 שמו. **משנה** רצה לשחק בה - והוא לאל
 38 אמר "חנר": - מעצמו נפל חיו זה - ורדעת
 39 מניתחלה היתה לכך, ומפוי היתת, והוה ליה
 40 מפרש ומתקן. **גמרא** מעשה לסחור -
 41 רישא תנא: לא אמר כלום, ואחר כך נתן הלוקח
 42 בין מעצמו נפל ובין דחזו הרותו פי משוי איניש
 43 ברא שליח במקום אבא - רל אמר מקפיד בוד
 44 מנייהו, ומעיקרא לוחא ברא מן שויה שליח
 45 ועכשוי שמת האב - יתנו לה הבן הזה חבירו.
 46 שדיר ויהא חזק למיתיה על **משנה** אמר
 47 לשנים חן לא אשית - אף על פי דלא אצות
 48 "תבואו ונתנו" - חרי אלו חמרא בעצמן, ולא
 49 יאמרו לעדים אחרים לחתום. לואו בין דין
 50 ובגמרא לצוות על אחרים, אלא עדים שוויה.
 51 מנייהו מפרש על כתב חנא אם יומילן לצות
 52 לסופר אחר לתכוב. או הם עצמם שייבין
 53 לכותבו.

40 **וְיִזְכְּרוּ וְיִתְּבוּ אִינְשֵׁי אַחֲרֵינָא גְּפִייהוּ, אִמְרֵיהוּ, אִמְרֵיהוּ, בִּי תִרְי מִינֵיהוּ וְנִקְבְּחוּ גִּזְמָא**
 41 **לְדִבְתֵיהוּ, לְסוֹף שִׁכְבוּ מִקְרֵי יִזְקָא, מִי מִשּׁוּוּ אִינְשֵׁי בְּרָא שְׁלִיחָא בְּמִקּוּם אָבָא אוּ לֹא?**
 42 **רַב נַחְמָן אָמַר: לֹא מִשּׁוּוּ אִינְשֵׁי בְּרָא שְׁלִיחָא בְּמִקּוּם אָבָא, וְרַב פְּפִי אָמַר: מִשּׁוּוּ אִינְשֵׁי**
 43 **בְּרָא שְׁלִיחָא בְּמִקּוּם אָבָא. אִמְרֵיהוּ, רַבָּא, הִלְתְּתָא: מִשּׁוּוּ אִינְשֵׁי בְּרָא שְׁלִיחָא בְּמִקּוּם אָבָא. מִשְׁנֵה אָמַר לְשֵׁנִים "תִּנְגוּ גַם לְאִשְׁתִּי",**

1 והאמר רבי הלכה כרבי יוסי - והוא הדין הוה מצי למפרך מדרשמואל
2 דפרך "כל הונע (גיטין טז, טז), דאמר: מתנה חיי דתי בנט, תמיל לא מימסרן
3 לשליח, אבל ממתניין דאפילו רבי מאיר מודה באומר לשנים יתר' או לשלשה אומר
4 "כתבו ותר" - לא מצי למפרך, ודוח אילמא טעמא שנתנו ביהוה ביהוה, כדאמר אביי בפרק
5 "כל הונע" (שם), ודוח הדימא בדבתיה ביהוה.

6 ביהוה, אלא בחתימה דאיכא פירוסם טפי.
7 כתב - קיה היה זה אדם אחד - אף על גב ד
8 ולא נפקא מינה מדי, דאדרי אורי מילי נזילי ונזילי ונזילי
9 ממוסרן לשליח - הא מוסרן ולשמואל אמר
10 "כתבו כשר, ואם כן חתם סופר ועד - פסול, ודא
11 ברא תלמיא כדברמיין בסמוך, וכסאומרן בפירוש
12 "כתבו ותר" - הוי באילו אמר רבם לשנים
13 שישפחו אדרי עמדם לכתוב או לחתום, לכתב בעי
14 מה רוצה הבעל שישפכו עשה. ודלמן דאמר: אי
15 סבירא לן ד"כתבו" כתב דין הוא - את כתב הונע
16 כי, הוא הדין הוה מצי למימר אמבא: אי סבירא
17 לן דכתב הונע הוא - כתב דין כשר, **הא** כתב
18 הונע כר - ואם תמנה מתיא קביא ליה מרא
19 דמילי לא מימסרן לשליח: הא לרבי מאיר אפילו
20 מנבא באשפת כשר ויש לומר: דאמר פוסק
21 הלכה כרבי אלעזר, לית ליה דרבי מאיר. ורפי הוה
22 רבי יודי ומתניא מיה כרבי אלעזר. אי נמי, הוה
23 דמשכר רבי מאיר כשנתנא הבעל באשפת -
24 דיכא שניה לאפוס מודה רבי מאיר שצריך
25 לעשות שותף, ואפילו כתב דין הוא באילו הונע
26 להדיא שימור לסופר שיכתוב, ולא טעם הכי
27 במצאו באשפת, אפילו לרבי מנא.
28 **חתם** - סופר שנתנו - והא תמנה: לא מימסר
29 נפשה קאמר בפרק גרשא (פ"ג, דכתב סופר
30 ועד שנתנו, וראית מתניין אפילו כרבי מאיר,
31 ולא נפק מיניה שניה שם ודורבא, אם כן מאיר פרך. ולא
32 כתב לשמואל: ויש לומר: דהוי דמלוג בפרש
33 דמתניין דכתב סופר ועד, במילתיה דרבי יוסי
34 לא אשכח דרבי אלעזר אורכ סאד, ורבי יודיה וא
35 מודה רבי יוסי באומר "אמרר" או לא, ופרכי נמי
36 שאיתו (גיטין ע"ב), ודיקנן מברייתא לאפוקי
37 מנאן דאמר מודה רבי יוסי באומר "אמרר".
38 **מתניין** - מי רבי יוסי ויהי דאמר מילי לא
39 ממוסרן לשליח - אפילו באומר
40 לשליח יתר', הוא הדין באומר "אמרר", ולחכי
41 לא נפקא מינה חורבא. אבל לרבי מאיר דאמר
42 מילי ממוסרן לשליח, באומר לשלשה יתר' - כל
43 שכן באומר "אמרר" - ודשי, ולחכי לירידיה חתם
44 סופר ועד - פסול, ולא ליתי לירידי חורבא, ולמאן
45 דמסיק נמי באומר "אמרר" כשר ולא תעשה, ולא
46 שביחא - חתם סופר לא מוקבא מתניין
47 דמשכר יתה סופר ועד רבי מאיר, ודמתניין
48 לירידיה תלקחא אחריתו, ודימנין דאמר לשליח
49 יתר' ונבלמו שלשון לומר לסופר לכתוב ולפלוני
50 ופלוני לחתום, ואולי תרתי מנייהו מידע
51 אלא ומוח לסופר לומר: ומוסרם כתיבא
52 דסופר מחתימי ליה בלא ידיעת שליח, ודא
53 שביחא, דבאומר לשליח יתר' אחריתו
54 לארתיי שיכתבו ותרנו לכתוביה, בחתני
55 במתניין, ולא הישיתן שנתן תשכור עדים כי
56 אמר לשליח יתר', ודין דאומר "אמרר" כשר
57 ולא תעשה - לא לחתום הסופר אם לא שידע
58 מודאי ששעאן הבעל ביהוה דין, ואם תמנה: כיון
59 דלרבי מאיר חתם סופר ועד פסול, ויחי נתן אגר
לשנים

1 או לשלשה (נמי) כתבו ותנו גם לאשרי - אף פה שחן אריון ליעשות בית דין, כיון
2 דבדתיא אומר לחו "כתבו" - לא בית דין שנתיה, ולא עדים. אמר "שלישית תנו" - ולא
3 אמר "כתבו", הרי אלו יאמרו - לעדים אחרים לכתוב ולחתום וליתן, מפני שעשאן בית
4 דין, כמית האמורין - משום של רבי בעקיבא, שנבשש בבית האמורין, ויבטלו "שליח" -
5 אמרו לעלית, ליתנא שנתנו ששעו ביהוה ביהוה, כדאמר ר' יוחנן ב"ר
6 זו, לאומר: בבית המדרש, ולפרו - אם אינם
7 יודיעין לכתוב - ילמדו לכתוב. עד שיכתבחו
8 בעצמן.
9 **גמרא** הכי נסימן: אמר לשנים כתבו ותנו גם
10 לאשרי ואמרו לסופר וכתב וחתמו הן -
11 מהו. ואדקתי מתינתין לכתבו בעצמן -
12 אחתישה קאי, והכא חיי חתמו הן, או דילמא
13 אבהה הניש קאי. שלא לחו תמא - אם נישת בנט
14 או תנא מספק, דמסתפק לן אי כשר או לא.
15 והכיב ר' יוחנן תלמוד - כלומר, אן הדריב היה
16 ברור לנו ועריכין אנו ללמדון מן הגדולים ממנו,
17 אם כשר הוא או לא. ואי חייב צריך להודו -
18 אמר מספקא ליה לשמואל בבוהו: אי נמי מילי
19 אי מיסרין לשליח - וכשר, ודברים שנאמר
20 מיסרין - וזה אם יכול למוסרן שליח אורי, אי לא
21 מיסרין - ופסול, ודבא בעיל בעלמא מסר להו,
22 ואינן חרוין ומסרין לסופר, ולא דמי למוסר נט
23 לשליחו, שיכול לחזור ולעשות שליח אורי.
24 חלבה כרבי יוסי - דמתניין, אלא - מספקא
25 ליה אי קאי "כתבו" דקאמר ר' יוסי, אי כתב דין
26 הוא - דמתניין הוא דקאמר, ודרי חתמו דין, אי
27 כתב תנא הוא - דרי לא כתבדו, אין איכא כי
28 דינא חורבא - שלא למוד לחתום עריון,
29 ופרכינן: ואי סבירא לן כתיבו כתב דין הוא דהוי
30 - הא כתב הונע, אם אמרו לומר וכתב -
31 כשר בחתימה. והאמר "שואל כו" הלכה כרבי
32 יוסי - דמתניין, וכיון דפריש שמואל טעמא
33 דרבי יוסי משום דמילי לא מימסרן לשליח אורי
34 - דיכא כשרה אל מילי נזילי ונזילי ונזילי או היה
35 סבירא לן, ופשיטא לן ד"כתבו" דקאמר לא הוי
36 אלא כתב דין - איכא למימר דכתב הונע,
37 מרלא קפיד עליה, נעשה באומר "אמרר" לסופר
38 וכתבו, ואי סלקא דתמו דמדה רבי יוסי
39 באומר "אמרר", ויזי מודה - והא אנן נתן: כתב
40 סופר את הונע, וחתם עד אורי - כשר, ואמר
41 רבי ישיה חתם סופר שניט - האי "כתבו סופר"
42 דקתי - חתם הוא, שאם חתם הסופר בעד ועד
43 אורי נעמי - כשר. מתניין - דמכשר חתימת
44 סופר בנט - רבי יוסי דאמר. אמר מילי לא
45 מיסרין לשליח - הלך אן ארם חתום בנט
46 אלא אם כן שמע מפני עצמו, לפי שאם השליח
47 רשאי לומר לעדים יחתמו בנט פלוני, ומוסרם
48 הוי ליכא למיחש אורי שנתו הבעל לא צוה
49 שחתום, אלא לשלוחו הנה שיאמר לסופר: ה
50 לכתבו, ולאחרים לחתום, ושלחיה שנתא
51 ותיבש הסופר לומר: אן מקבילין אותו בעי,
52 ומתוך חששא זו עשה לחתום, ומכא
53 שמעתי דבאומר "אמרר" נמי פליג רבי יוסי, דאי
54 סלקא דעתין חתמו ביה - ויחי מנשר חתימת
55 סופר בנט: נפק מינה חורבא. כו.
כיון

1 או לשלשה (נמי) כתבו ותנו גם לאשרי - אף פה שחן אריון ליעשות בית דין, כיון
2 דבדתיא אומר לחו "כתבו" - לא בית דין שנתיה, ולא עדים. אמר "שלישית תנו" - ולא
3 אמר "כתבו", הרי אלו יאמרו - לעדים אחרים לכתוב ולחתום וליתן, מפני שעשאן בית
4 דין, כמית האמורין - משום של רבי בעקיבא, שנבשש בבית האמורין, ויבטלו "שליח" -
5 אמרו לעלית, ליתנא שנתנו ששעו ביהוה ביהוה, כדאמר ר' יוחנן ב"ר
6 זו, לאומר: בבית המדרש, ולפרו - אם אינם
7 יודיעין לכתוב - ילמדו לכתוב. עד שיכתבחו
8 בעצמן.
9 **גמרא** הכי נסימן: אמר לשנים כתבו ותנו גם
10 לאשרי ואמרו לסופר וכתב וחתמו הן -
11 מהו. ואדקתי מתינתין לכתבו בעצמן -
12 אחתישה קאי, והכא חיי חתמו הן, או דילמא
13 אבהה הניש קאי. שלא לחו תמא - אם נישת בנט
14 או תנא מספק, דמסתפק לן אי כשר או לא.
15 והכיב ר' יוחנן תלמוד - כלומר, אן הדריב היה
16 ברור לנו ועריכין אנו ללמדון מן הגדולים ממנו,
17 אם כשר הוא או לא. ואי חייב צריך להודו -
18 אמר מספקא ליה לשמואל בבוהו: אי נמי מילי
19 אי מיסרין לשליח - וכשר, ודברים שנאמר
20 מיסרין - וזה אם יכול למוסרן שליח אורי, אי לא
21 מיסרין - ופסול, ודבא בעיל בעלמא מסר להו,
22 ואינן חרוין ומסרין לסופר, ולא דמי למוסר נט
23 לשליחו, שיכול לחזור ולעשות שליח אורי.
24 חלבה כרבי יוסי - דמתניין, אלא - מספקא
25 ליה אי קאי "כתבו" דקאמר ר' יוסי, אי כתב דין
26 הוא - דמתניין הוא דקאמר, ודרי חתמו דין, אי
27 כתב תנא הוא - דרי לא כתבדו, אין איכא כי
28 דינא חורבא - שלא למוד לחתום עריון,
29 ופרכינן: ואי סבירא לן כתיבו כתב דין הוא דהוי
30 - הא כתב הונע, אם אמרו לומר וכתב -
31 כשר בחתימה. והאמר "שואל כו" הלכה כרבי
32 יוסי - דמתניין, וכיון דפריש שמואל טעמא
33 דרבי יוסי משום דמילי לא מימסרן לשליח אורי
34 - דיכא כשרה אל מילי נזילי ונזילי ונזילי או היה
35 סבירא לן, ופשיטא לן ד"כתבו" דקאמר לא הוי
36 אלא כתב דין - איכא למימר דכתב הונע,
37 מרלא קפיד עליה, נעשה באומר "אמרר" לסופר
38 וכתבו, ואי סלקא דתמו דמדה רבי יוסי
39 באומר "אמרר", ויזי מודה - והא אנן נתן: כתב
40 סופר את הונע, וחתם עד אורי - כשר, ואמר
41 רבי ישיה חתם סופר שניט - האי "כתבו סופר"
42 דקתי - חתם הוא, שאם חתם הסופר בעד ועד
43 אורי נעמי - כשר. מתניין - דמכשר חתימת
44 סופר בנט - רבי יוסי דאמר. אמר מילי לא
45 מיסרין לשליח - הלך אן ארם חתום בנט
46 אלא אם כן שמע מפני עצמו, לפי שאם השליח
47 רשאי לומר לעדים יחתמו בנט פלוני, ומוסרם
48 הוי ליכא למיחש אורי שנתו הבעל לא צוה
49 שחתום, אלא לשלוחו הנה שיאמר לסופר: ה
50 לכתבו, ולאחרים לחתום, ושלחיה שנתא
51 ותיבש הסופר לומר: אן מקבילין אותו בעי,
52 ומתוך חששא זו עשה לחתום, ומכא
53 שמעתי דבאומר "אמרר" נמי פליג רבי יוסי, דאי
54 סלקא דעתין חתמו ביה - ויחי מנשר חתימת
55 סופר בנט: נפק מינה חורבא. כו.
כיון

חורבא, ודימנין דאמר לחו לשנים
אמרר

בין דאפר מי' – לקמן בשמעתין. וגי' אמרו לסופר וכתבו לפלגוני ופלגוני וחתמו – כשר הגז, אבל לא תעשה. לא שביחא – הדבר לא גורעין. ושמואל לית ליה דרבי ירמיה, דאמר: וחתם סופר שנינו, אלא כתב כפר וחתם עז, בדאמרין ב'תמוש' (גיטין פ"ב) ולא מוקף לה כרבי יוסי, ולא איירי ומתניין בהחמת סופר בכל. וכן לרבי יוסי וכן לרבי

קצט

ה'ט"ז (שטיינזון)

סופרות

לענין ד'נר' – דרי אלו יכתבו ודברו. ונר רבי מאיר? ושי לומר דלרבי מאיר, כיון דחתם סופר פסול – דזה ליה כאומר 'אמרו לסופר וכתבו וחתמו', דרבי יוחנן כתיב – היינו יחתמו, ואם תאמר: אכתי הכי קתני 'דרי אלו יכתבו ודברו' לכתחלה. דאמר סמוכין דהוה נר כשר ולא תעשה ותיירי רבתי עמי. ודמשח דאמר לישלשה, שהוא לכתחלה – נקט

האי יסודי דכתבו וחתמו. ואי גמי, הכי קאמר. רב
בא לקיים ליהתום – יכתבו וחתמו בעינן, דאי
אמרי לאורייתא ועבדו – אפילו דעבד לא מהני. אי
גמי: דומקין דתעשה אפילו לכתחלה. כגון בשעת
הדיקה. אמרו לסופר וכתבו ופלגוני ופלגוני
וחתמו – לא דמי לעד מפי עז, דרבי מילי
כשמשעו מפי עדים שפלוני וזו פלגוני מנה,
שלא נמסרה עדות לאלו המעידים אלא בפני
הראשונים, אבל כאן – עיקר עדות לא נמסרה
אלא לאלו המעידים. ודראשונים הם שחלוש בעלע, שמנהג
לא לה לעשות לה גט. לא שביחא – פירש
בקטנרס: לשמואל אית ליה בפרק תרנ"א (גיטין
פ"ב) דכתב סופר ועד שנינו, ותיארי אפילו כרבי
מאיר. ומכל מקום עיקר לומי נמי אליהו, דלא
שביחא, דמתחילה לא הקשה אלא מנבא דלא
מסתברא דפליגי: שמואל אוריבי ירמיה ורב אבד
הכבב לשיטתה – יתיר מרבי מאיר, וירמיה ורבי
מאיר חריף ומקשה ורבי יהודה מתוך
ומסיק. וכן היא נוגתא אמרין סוף הירוחית (ד"א),
הגרות מיוחנת – לשון מוחן. ודרי 'מדינת'
– לשון זיון.

ב"ל בקטנרס גריס מביים, כמו 'פיו בלום
ודגלו מבלומלו' בברכות (ב"ב) ואת
דריסי בסמך, כמו בבריאתי רבה (פרשה ב"ה)
לדוד מלך שדוד אצרוחיו בלויסי וחתומין
ומעריבין, אמרי לרובא – אמרי לעבדו –
דתי אמרין סוף פרק נשי דבמות (ב"ב)
מינהן או שחלעה בפניו – ישאנה מניי שדוד
בתי דין, פרקי בגמרא: טעמא – דבית דין, רבי יוחנן
חייב ודא וחתמי: עדים חתומים על שדה מקד,
ועל גת אשה – לא חשו בכתיבם כוונא מבי קשיא:
לישני דירבא אמריא, מעשה – לא עבד, כאמר
הבא. דהנה לא ידי אלא דירבא, שאמר
שמאינה או שחלעה ויש לומר: כיון דהתם על ידי
דירבא נגמר דהרב, שכל ידי כך כתיב לשוק –
מעשה נגמר חשיב ליה. אבל אבא – אית דנמר על
ידם, ואינו אלא דירבא בעלמא.

הדרן עלך האומר התקבל

לענין ד'נר' – דרי אלו יכתבו ודברו. ונר רבי מאיר? ושי לומר דלרבי מאיר, כיון דחתם סופר פסול – דזה ליה כאומר 'אמרו לסופר וכתבו וחתמו', דרבי יוחנן כתיב – היינו יחתמו, ואם תאמר: אכתי הכי קתני 'דרי אלו יכתבו ודברו' לכתחלה. דאמר סמוכין דהוה נר כשר ולא תעשה ותיירי רבתי עמי. ודמשח דאמר לישלשה, שהוא לכתחלה – נקט

אמרו לסופר וכתבו ופלגוני ופלגוני, ומשום
ביוספא דסופר תישי ויחתימי חיי מוקד סהדי וסופר
בהדיהו, ובעל לא אמר הכי! – פון דאמר מר: קשר
אמר להו לבי תרי "אמרו לסופר וכתבו ואתם
החומו", ואולי הניד משום ביוספא דסופר ומחתימי
ליה לסופר בהדי חר מנייהו, ובעל לא אמר הכי!
אמר: הא נמי קשר ולא תעשה הוא. – הניחא
למאן דאמר: קשר ולא תעשה, אלא למאן דאמר:
קשר ותעשה מאי איכא למיכרי? אלא רבי יוסי תיתי
אמר, ושמואל סבר לה פוהיה בהדא ופלגוני עליה
בהדא. גופא: אמר ושמואל, אמר רבי: הלקה רבי
יוסי, דאמר: מילי לא מימסרו ליה. אמר לקשי רבי
שמעון רבי: מאחר שרבי מאיר ותינא אפי שונו
חולקין על רבי יוסי, מה ראה רבי לומר הלקה רבי
יוסי? אמר לו: שתוק, בני, שתוק, לא ראתי את
רבי יוסי, אימילי ראתו נמוקי עמו; תתינא, איסי בן
יהודה, היה מונה שבוך של חכמים: רבי מאיר – חכם
וסופר, רבי יהודה – חכם לבישוריה, רבי טרפון – גל
של אגוזי, רבי ישמעאל – חנות מיוחנת, רבי עקיבא
רבי אילעור בלום, רבי יוחנן בן נורי – קופת הרקלים,
רבי אילעור בן עזריה – קופת של משנת
רבי אילעור בן עקיב – קב ינקי, רבי יוסי – נמוקי
עמו, רבי שמעון – טוחן הרבה ומוציא קמיעא; תנא:
משפח קמיעא, ומה שמוציא אינו מוציא אלא סוכין.
וכן אמר רבי שמעון לתלמידיו: בני, שנו מידות,
שפדויות תרומות מקורמות מידותיו של רבי עקיבא.
גופא: אמר לשנים "אמרו לסופר וכתבו ופלגוני
ופלגוני וחתמו", אמר רב הונא אמר רב: קשר ולא
תעשה זאת בתישראל. אמר ריה עופא לרב תנן, ולא
ואמרי לה רב נתנן לעופא: מאחר דקשר, אמאי לא
תעשה זאת בתישראל? אמר ליה: חיישינן שמא תשבור עדים. – ומי חיישינן? והתנאי: עדים
התחומין על שדה מקח ועל גת אשה, לא חשו בחכמים לרבך זה! – מעשה לא עבד,
דבדאי קאמרי, אמר לשנים "אמרו לסופר וכתבו ואתם החומו", רב הסדא אמר: קשר
ולא תעשה, רבה בר רב הנה אמר: קשר ותעשה, רב נתנן אמר: קשר ולא תעשה, רב
ששת אמר: קשר ותעשה; רבה אמר: קשר ולא תעשה, רב יוסף אמר: קשר ותעשה.
ואיכא

מבא, שרתי מבא, עריש מבא, כמו 'פיו בלום ודגלו מבלומלו' בברכות (מ"א) – קלישאי בלעז. קופת הרובלים – מעריש וחתם מזה הרובל זה וזה שאלו שנינו: אפרסמן
עמך אמרתי, קין, פליטון עמך אמרתי, קין, קמון עמך אמרתי, קין, רב נצרך ארס לישאל רב בנקיאי – משיבו, וכן בגמרא. וכן בגמרא. יאן שבו זה דומה לשל רבי
עקיבא שנתן לבו תחילה ודגלו לבד מבלבל, ואחר כך סדן. קופה של בשמים – דומה לקופת הרובלים, אלא שהרובל מתוך שאמנתו לכך, מרבה מינין יותר, וקושר כל אחד בעצור
לכדו להיות מומן לשואלו. קב ונקי – לא למנו הרבה כשאר תבריו, אלא מה שאומר בבית המדרש – נקי הוא, שחלכה כמותו לעולם. וכן הרבה – שנה דרבה. מוציא קמיעא
– מפרש ליה. תנא שכתב קמיעא – תתלמודו. ומה שמוציא אינו מוציא אלא סוכין – מה שכתב בתלמודו – לא שכתב אלא בדרים שלא נראו שחלכה כמותו. נמי – מריות – למנו
תורה. פשוטיו תרומות מידותיו של רבי עקיבא – בחרום ותרומות מתוך עקרי משונוחו של רבי עקיבא. ודרינו בריה אחר בריה. טפא תשבור עדים – לכך, שאמר
בשם בעלה לסופר לכתוב לעדים לחתום. אל חששו הבטים לרבי זה – ומה שאמר בסמךין תימיתן – לא חשו לומר: קמיעא על קברי – שיתחמו שקר או יעידו שקר.
דירבא קברי – אמר, אמרו לחתום. והאחרים סבורים שהבעל צוה. ואתם חתמו – דליכא למישח שנת תשבור, כיון דאתן וחתמין אלא אם כן שמועו מפי הבעל עצמו. ולא
תעשה – גיורה היא אמו דהא.

1 ואיבא דאפיך ליה - לרבה רב זוסק. על ידי בולן - כשביל בולן, מוליד במעמד בולן - בולן ילכו עמו. מנה מהו - אם לא אמר 'כולכם', אבל מנאן אחד שנים שלשה ארבעה
2 ואמר: 'כתבו גט לאשתי' מהו? מדמננהו כבולדו - הרך מניין איכותו, או דלמא כיון דלא אמר ליה: כולכם המניין כתבו - בלענין כולכם? אמרי לה לאהי גיבא - מנה כולדו -
3 אכבולדו קפיד, מנה מקצתיהו - לא קפיד אלא אמנין; השנים מהני מניין תנמו, למעשה השאר שלא נמנו אתא, ולא לכל זה מניין איכותי שיחמונו כולם. כיון דלא נמנו לכולדו
4 - הובר שטורח הדבר ועודלו לו מדעתו הראשונה, ואפילו המניין אינם צריכין לחתום, אלא מקצתן, ואפרי לה לאהי גיבא - מנה מקצתן - גלי דעתיה דאתי קפיד, וצריכין
5 כיון המניין לחתום. מנה בולן, כיון דלא אמר
6 'כולכם' - לא קפיד, אלא למר נפמי מנין זה,
7 ולא שיחמונו כולם. איתקין רב יהודה בנימא
8 דכולכם - נגטן שאדם אומר במעמד רביש, חש
9 לחוש שונא אימור: לכולכם איכותן, ולא חתמונו
10 כולם, ומצא נט בטל. התקין יהודה כותבין בה
11 כך אמר לנו פלוני כתבו או כולכון או כל חד
12 מנכון, 'כולכון' - אחד כותב במעמד כולם, 'או
13 כל חד מנכון' - אפילו כל אחד ואחד
14 - הולכין, ואתי לאיפסולי - שונא לא ידע
15 אחד מןן במעמד כתיבתו, או לא חתמונו כולן,
16 חתמונו כל תרין מנכון - ולא לימא (אינש)
17 כולכם.

1 **מי** שאחוז קורדייקוס ואמר כתבו גט לאשתי
2 לא אמר כולם - ואפילו אמר 'כתבו ותר'.
3 **כרכב** בסודריה - משום דאשכח ביה טעמא
4 ודחויא הוא דעבר הכי, והתמרא לא
5 פיריש עד לבסוף.
6 **דאמר**
7 **מנה** - אינו 'כ'כולכם', רבי ויהני משום רבי אלעזר דמן רומה אמר: מנה - תרי הוא
8 'כ'כולכם'. אמר רב פפא, ולא פליגי: הא דמנה פולחיה, והא דמנה מקצתייהו. אמרי לה
9 'לאהי גיבא, ואמרי לה לאהי גיבא. אתקין רב יהודה בנימא ד'כולכם': 'כתבו או כולכון
10 או כל חד וחד מינכון, חתמו או כולכון או כל תרי מינכון, אוכלו או כולכון או כל
11 חד וחד מינכון'. אמר רבא: וימנין דנאזי ליה לדיבוריה, ואמר 'כולכון' ולא אמר 'כל חד
12 מינכון', ואתי לאיפסולי! אלא אמר רבא: 'כתבו כל חד מינכון, חתמונו כל תרי מינכון,
13 אוכלו כל חד מינכון'.

הדרן עלה האומר

14 **מי** שאחוז קורדייקוס, ואמר 'כתבו גט לאשתי' - לא אמר כולם. אמר 'כתבו גט לאשתי'
15 ואחוז קורדייקוס, ותר ואמר 'לא תכתבני' - אין דבריו האחרונים כלום. נשתתק,
16 ואמרו לו 'נכתוב גט לאשתך' ותרין בראשו, בודקין אותו שלשה פעמים, אם אמר
17 על לאו לאו ועל הן הן - תרי אלו כתבו ויתנו. **גמרא** מאי קורדייקוס? אמר שמואל:
18 ודחיה תמרא חרמא דמעצרתא. - וליתני: מי ששבוין מי חדשו - הא קא משמע לן, דתא
19 ודחיה קורדייקוס שמה. **למאי נפקא מינה? לקמייעא.** מאי אבותיה? בישרא סופקא אגומרי,
20 ותמרא מיקא. אמר אבוי, אמרה לי אם: לשמישא בת יומא - בוקא דמיאי; בת תרי יומי
21 סיבורי, בת תלתא יומי - בישרא סופקא אגומרי, ותמרא מיקא. לשמישא עתיקתא -
22 לית תרנגולתא אופמתי וליקעיה שתי וערב, ולגלחיה למיעתא דרשיה ולותבוי עוליה,
23 ונתייה עוליה עד דמיסרה, ולגלחיה ולקום כמיא עד צואריה עד דתליש עוליה, עוליה,
24 ולמוד ולסלק ולתיב. ואי לא, ליכול פתחי, ולגלחיה ולקום כמיא עד צואריה עד דתליש
25 עוליה עוליה, ולמוד ולסלק ולתיב. לשמישא - בישרא סופקא אגומרי, ותמרא מיקא.
26 **תלמוד** - בישרא שמינא אגומרי, ותמרא חייא. רב עמרם הסידא פי היה מצערין ליה פי
27 ריש גלותא, הוה מנני ליה אתלגא, למתר אפרו ליה: מאי ניהא ליה למר דליתו ליה? אמר:
28 הני כל דמינאי ליהוי מיפר אפכי, אמר להו: בישרא סופקא אגומרי ותמרא מיקא, איתו
29 ליה איהו בישרא שמינא אגומרי ותמרא חייא; שמעיה לתא ומעולה ליה לבי מפותא,
30 ומוקמי ליה כמיא דבי מפותא עד דמהפכי מיא דבי מפותא והוה דמא, וקא בישריה
31 פשישו פשישו. רב יוסף אעסק בריחא. רב ששת אעסק בבשווי, אמר: גדולה מלאכה
32 שפחממת את בעליה. אמר ליה ריש גלותא לרב ששת: מאי טעמא לא סעירי מר גנן?
33 אמר ליה: דלא מעלו עבדי, דחשדי אאבר מן חתי. אמר ליה: מי יומר? אמר ליה: השתא
34 מתניא קה. אמר ליה לשמעיה: ויל גנבו, איתו לי דתא פתנא מחיותא, איתו ליה. אמר
35 להו: אתרמו לי תרמי דחיותא, איתו תלת פתנא אותיבו קמיה. אמר להו: הא בעלת שמש
36 רגלים תנאי? בסוין איתו תרא מעלמא, אותיבו קמיה. אמר ליה לשמעיה: אותיבו נמי
37 לתך דידך, אותיבו. אמר להו: האי פת חמש רגלים תנאי? אמר ליה: אי הכי, לעברו קמיה
38 שמעיה דמר וליכול, אמר ליה: לחיי קרבו תפא קפיוהו, ואיתו קמיה בישרא ואתיבו
39 קמיה ריפתנא דתנאי תמא, גששיה ושקלה פרקה בסודריה. לכתר דאבילי אמרי ליה:
איניב

הדרן עלה האומר

18 **משנה** פי שאחוז קורדייקוס - שם שיהיה
19 השולטת כששוחה יין הרבה מגתו.
20 לא אמר כלום - שאין דעתו מיושבת. נשתתק
21 לא אלא שאחוז קורדייקוס קאי, אלא אם
22 שנעשה אלם מחמת חולי. הרבין - הטה, זיט
23 שמיש' פתונגין; ואריכ שמיא תחילת ית.
24 בודקין אותו - בדברים אחרים, שראין לו
25 דברים שהוא ראי להשיב עליהן, אם ראו דעתו
26 מיושבת. שפרמו על תשובתו לאו הרבה שדך
27 בני אדם להרפין על לאו, ועל דין הרבנת הין,
28 שלשה פעמים בת ארז - חושב ונתנין, אם
29 מוכין על הגט הרבנת הין. **גמרא** נתיבתי -
30 נשכו, כלומר ששתה הימנו והרגיש בו. רוחא -
31 שה רוחו על ידי כך. לקמייעא - לשבעין על
32 את הרוח בשמו. מיקא - בחוש. מיקא - מוג
33 במים דרבה. לבימא בת יומא - חולי שאחוז
34 מחמת חום דם ביום. כחא דמיא - שתיה. ציביל
35 - הקות דם בקרן. מוסקא - בחוש. עתיקתא -
36 מינים רבים. למיעתא דרשיה - הדחלה
37 דתליש ליה עלמא - פנ לבו. ולימוד - שטות,
38 כנו נחת בר אמוראי (בבא בתרא עא).
39 לשמישא שמיא מוסקא בן - כדאמרי הללני -
40 חולי שאחוז מחמת צינה. חייא - כלל מדינת
41 מים. **גמרא** מצערי ליה - העבדים מפני שהיה
42 חסיד ופרושי. ומתנין עליון באיסורין. ליתא -
43 אשת רב נתנו, והיא בת דבשיא ואשת אבי בית
44 דין, ונשבת. דאמרין בהישור דרובני (תלמי)
45 (קדא), דרב נתמן חתנא דבי נשיא דיה.
46 מסתא - מרזיף. דמתפסי - מחמת זיעה
47 אומה הוצאה מנוט על ידי שפרא שמיא.
48 ותמרא חייא. פשישו פשישו - בחרות עגולות
49 רב ויפא אעסק - להתלגא בריחוס. רב שחיסם
50 ויזע. כבשווי - לשאת קורות ומשאות. אדמינו
51 ליה חייא דחיותא - סודו לפני נתיב הנהגה
52 לתתיה. אדמינו - ונתתיה. כלומר שרבו
53 נתיביו. אמר ליה - ריש גלותא. אי הכי -
54 נמשום חשדיה הוא. ליעבוי קמיה שמעיה רבי
55 - כלומר, קמיה שנעשה דמי סידרו המאכל
56 בחיות. תפא - שולחן. ריפתנא דתנאי חפרא
57 -אמנשטיישרין, עצם קטן שעל כף הדרך,
58 שאדם בולש ותנאי. משום דרב שטי סני נדור הזה, ולא ידענו, ואכל ודקק, נשעה - מששה, והרגיש באותו עצם. שקל - כל החתיכה וכרכה בסודריה.

[דף ל"א ע"א]

פֶּרֶק שִׁשִּׁי

מתני' האוכל תרומה שוגג – משלם קרן וחומש.

אחד האוכל, ואחד השותף, ואחד הסף.

אחד תרומה מהורה, ואחד תרומה ממאה. משלם חומש, וחומש חומשה.

אינו משלם תרומה. אלא הולין מתוקנים, והן נעשין תרומה. והתשלומין – תרומה.

אם רצה הפהון למהול – אינו מוחל.

בת ישראל שאכלה תרומה, ואחר כך נשאת לכהן, אם תרומה שלא זכה בה כהן אכלה – משלמת

קרן וחומש לעצמה. ואם תרומה שזכה בה כהן אכלה – משלמת קרן לבעלים, וחומש לעצמה.

מפני שאמרו: האוכל תרומה שוגג – משלם קרן לבעלים, וחומש למי שירצה.

גמרא האוכל תרומה שוגג כו'. בתיב (ויקרא כב, יד): ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשתו

– שיהא הוא וחומשו חמשה.

ולא בן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: מויד בחלב ושוגג פקרין – מתרין בו ולוקה ומביא קרבן.

ואמור אף הכא: מויד בתרומה ושוגג בהומש – יתרו בו וילקה ויביא חומשו! אמר רבי זעירא: גזירת

הכתוב הוא: ואיש כי יאכל קדש בשגגה – שתהא כל אכילתו בשגגה.

כמויד בכפיקו – בשוגג בנדאו. אמר רבי יוסי: תדא אמרה, השב לו מידיעתו – חייב על שגגתה.

אמר: "אני פורש מפזית ואיני פורש מפחצי זית", אמר רבי בון בר חייא: נעשה פאוכל חצי זית

בשוגג וחצי זית כמזיד.

ואין יסבור רבי בון בר חייא כרבי שמעון בן לקיש, דאמר רבי שמעון בן לקיש: אכל חצי זית

בהעלם אחד – פטור. והכא, אכל שני חצאי זיתין וחסר כל שהוא – פטור.

מודה רבי שמעון בן לקיש באיסורי הנאה. ומודה רבי שמעון בן לקיש ביום הכפורים. ומודה רבי

שמעון בן לקיש בעתיד להשלים.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: המגמיע חומין של תרומה – לוקה.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הפוסם חטה של תרומה – לוקה.

תני: הפוסם את החיטה של תרומה – משלם את הקרן ואינו משלם את החומש.

[דף ל"א ע"ב] רבי אומר: אני אומר, שמשלם קרן וחומש.

רבי ירמיה בשם רבי אימי: מודין חכמים לרבי במגנע חומין של תרומה אחר מיכלו – שהוא משלם קרן וחומש, שהחומין משיב את הנפיש.

תני: אכל תרומה טמאה – משלם חולין טהורים. ואם שילם חולין טמאין – יצא. רבי נתן אומר, סומכוס אמר: שונג – מה שעשה עשוי. מויד – לא עשה ולא פלום.

תמן תנינן: אין תורמין מן הטמא על הטהור. תני בשם רבי יוסי: אם תרם מן הטמא על הטהור, בין בשונג בין במויד – מה שעשה עשוי. אתיא דיהידא דהכא כסתמא דתמן. ויהידא דתמן – כסתמא דהכא.

היאך עבידא? רבי זעירא בשם רבי חנינא: תשלומי תרומה – הרי הן כתרומה לכל דבר. אלא שגידוליהן – חולין. גדולי תרומה – הרי הן כחולין לכל דבר, אלא שאסורין לזרים אמר רבי יוסי: ואנן תנינן תרתיהון! תשלומי תרומה – הרי הן כתרומה לכל דבר, דתנינן: אינו משלם תרומה אלא חולין מתוקנין, והן נעשין תרומה. אלא שגידוליהן חולין, דתנינן: גדולי תרומה – תרומה. הא גידולי תשלומי תרומה – חולין.

גידולי תרומה – הרי הן כחולין לכל דבר, דתנינן: ותיבת פלקט ובשכחה ובפיאה, ועניי ישראל ועניי כהנים מלקטין, אלא שאסורין לזרים. דתנינן: ועניי ישראל מוכרין את שלהן לכהנים בדמי תרומה, ונדמין – שלהן.

תני: תשלומי תרומה – אין משלמין מהן קרן וחומש. ואין משלמין עליהן קרן וחומש. ואין תייבין כהלה. ואין הידים פוסלות בטבול יום פדרף שפוסלות כחולין. ואוף רבי שמעון ורבי יוסי מודה בה אם רצה כהן למהול – אינו מוחל בשלא הפריש. הפריש ואחר כך אכל [מחל] – תפלוגתא דרבי ורבי לעזר בי רבי שמעון. דתני: ונתן לכהן את הקדש מתנתו – מקדשתו, ואין הפרשתו מקדשתו לחיוב עליו חומש; דברי רבי. רבי לעזר בי רבי שמעון אומר: אף הפרשתו מקדשתו לחיוב עליו קרן וחומש, מלוכל בתרומה.

[דף ל"ב ע"א]

מחל ואחר כך אכל – תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. דאיתפלגון: גזל תרומה משל אבי אמו כהן, רבי יוחנן אומר: משלם לשבט. וריש לקיש אומר: משלם לעצמו.

אמר רבי יונה: כך היה משיב רבי שמעון בן לקיש לרבי יוחנן. על דעתך דתומר: משלם לשבט, והא תנינן: גנב תרומת הקדש ואכלה – משלם שני חומשים וקרן. וישלם שלשה! רבי יסא בשם רבי יוחנן: התורה אמרה, יצא בו ידי גזלו.

אָמַר לִיה רַבִּי זְעִירָא לְרַבִּי אִיסִי: תַּרְתִּין מִלִּין אָמְרִין בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן, וְלִית אַתּוֹן אָמְרִין מִהוּן; אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: יֵצֵא יְדֵי גְזִילוֹ וְלִית אַתּוֹן אָמְרִין.

מַהוּ כְּדוּן? וְנִתְּן לְכַהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ. מִכֵּיּוֹן שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ – יֵצֵא יְדֵי גְזִילוֹ.

אַתּוֹן אָמְרִין בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: בְּמָקוֹם שְׁחִיטָתָהּ – שֵׁם תְּהֵא שְׁרִיפְתָּהּ. וְלִית אַתּוֹן אָמְרִין: מִיַּגְהוּן; מַהוּ כְּדוּן? רַבִּי לְעֶזְרָא בְּשֵׁם רַבִּי הוֹשַׁעְיָא: עַל פְּרִשָּׁה

[דף ל"ב ע"ב] יִשְׂרָף. מַה אֶת שְׁמַע מִיַּגְהוּן? רַבִּי יְרֵמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי אִיסִי: מָקוֹם פְּרִישְׁתָּהּ מִחַיִּים – שֵׁם תְּהֵא שְׁרִיפְתָּהּ.

רַבִּי יוֹחָנָן – כְּרַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ – כְּרַבִּי אֶלְעָזָר בִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן? אָמַר רַבִּי בּוֹן בַּר הֵייא: וְאִין יִסְבוֹר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּרַבִּי, וּבְלִבְד בְּדָבָר שֶׁהוּא זָקוּק לִיתְּנוּ לְכַהֵן. אֲבָל בְּדָבָר שְׂאִינוּ זָקוּק לִיתְּנוּ לְכַהֵן – אוּף רַבִּי מוֹדָה.

דְּהִיא מִתְּנִיתָא, הַפְּרִישׁ כְּדִין פְּטוֹר הַמִּזְבֵּחַ, וּמַת, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: הֵיבִין בְּאַחֲרֵיאוֹתוֹ כְּהַמֶּשׁ סְלָעִים שֶׁל בֶּן. וְהַכְּמִים אוֹמְרִים: אִין הֵיבִין בְּאַחֲרֵיאוֹתוֹ אֵלָא כְּכִדּוֹן מַעֲשֵׂר שְׁנִי. מוֹדֵי רַבִּי לְעֶזְרָא בְּפִטְרֵי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁנִּפְּלוּ לוֹ מִבֵּית אָבִי אִמּוֹ כַּהֵן, מִכֵּיּוֹן שֶׁהַפְּרִישׁוֹ – קָדְשׁוֹ.

אֲכַל תְּרוּמוֹת חֶבֶר – מִשְׁלָם לְחֶבֶר. תְּרוּמוֹת עִם הָאֶרֶץ, מִשְׁלָם לְעַם הָאֶרֶץ. וְלֹא נִמְצָא מוֹסֵר מְהֵרָתוֹי לְעַם הָאֶרֶץ? בִּיצֵד הוּא עוֹשֶׂה? נוֹתֵן שֶׁתִּיְהִי לְכַהֵן חֶבֶר, וְנוֹטֵל דְּמֵי אַחַת מִהוֹן וְנוֹתֵן לְכַהֵן עִם הָאֶרֶץ.

רַבִּי בּוֹן בַּר הֵייא אָמַר קוּמִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: אֵיתָא כְּמָאן דְּאָמַר: הַפְּרִישְׁתוּ – מִקְדָּשְׁתוּ. כְּרָם כְּמָאן דְּאָמַר מִתְּנִתוּ מִקְדָּשְׁתוּ, בְּלֹא בֶן אִינוּ צְרִיךְ זְכִיחָה? אָמַר לְהוּן: כְּמוֹכָה עַל יְדֵי אַחַר.

לֹא הִסְפִּיקָה לְשַׁלֵּם עַד שֶׁנִּתְּנָהּ רֶשֶׁה, אֵיתָא חֲמוּי: אִילוּ הָיָה לָהּ כְּמָה מַעֲשָׂרוֹת, שְׂמָא אִינָן שְׁלָהּ?

מַעֲשָׂרוֹת – מְסוּיָמִין. כְּרָם הֵכָא תְּרוּמָה – אִינָה מְסוּיָמִת. מַה דְּמֵי לָהּ? פִּיטְרֵי הַמִּזְבֵּחַ.

הַלֵּכָה ב' מִתְּנִי' הַמִּזְבֵּחַ אֶת פּוֹעֲלָיו וְאֶת אוֹרְחָיו תְּרוּמָה – הוּא מִשְׁלָם אֶת הַתְּרִיב, וְהוּן מִשְׁלָמִין אֶת הַחֹמֶשׁ; דְּכָרִי רַבִּי מֵאִיר. וְהַכְּמִים אוֹמְרִים: הֵן מִשְׁלָמִין אֶת הַתְּרִיב וְאֶת הַחֹמֶשׁ, וְהוּא מִשְׁלָם לְהוֹן דְּמֵי סְעוּדָתוֹ.

הַגּוֹנֵב תְּרוּמָה וְלֹא אֲכָלָהּ – מִשְׁלָם תְּשֻׁלוּמֵי כְּפָל דְּמֵי תְּרוּמָה. אֲכָלָהּ – מִשְׁלָם שְׁנַיִם קַרְנִים וְהוֹמֶשׁ. קָרַן וְהוֹמֶשׁ מִן הַחֹלִין, וְקָרַן דְּמֵי תְּרוּמָה.

גָּנַב תְּרוּמוֹת הַקֹּדֶשׁ וְאֲכָלָהּ – מִשְׁלָם שְׁנַיִם חוֹמְשִׁים וְקָרַן, שְׂאִין בְּהַקְדָּשׁ תְּשֻׁלוּמֵי כְּפָל.

אין משלמין מן הלקט, ומן השקחה, ומן הפיאה, ומן ההפקר. ולא מופעשר ראשון שנמלה תרומתו, ולא מופעשר שני והקדש שנפדו, שאין הקדש פודה את הקדש; דברי רבי מאיר. והכמים מתירין באלו.

[דף ל"ג ע"א]

גמרא הא רבי מאיר אומר: משלמין, ורבנן אמרי: משלמין, מה ביניהון? אומר רבי יוחנן: עיקר סעודה ביניהון! רבי מאיר אומר: עיקר סעודה – לבעל הבית. ורבנן אמרי: עיקר סעודה לפועלין.

רבי שמעון בן לקיש אומר: מפילה ביניהון! רבי מאיר אומר: מפילה – לבעל הבית. ורבנן אמרי: מפילה – לפועלין.

רבי אבהו בשם רבי שמעון בן לקיש: הא למה זה דומה? למוכר חפץ לחבירו, ונמצא שאינו שלו – שהוא חייב להעמיד לו מקחו. אילו פרבי שמעון בן לקיש איתאפרת – ניהא. ואין פרבי יוחנן, אומר: עיקר סעודתו ביניהון, ואת אפרת הבין! פרבי מאיר איתאפרת.

רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינא: שבה סעודה ביניהון בשפסק עמקון להאכילן דבשני חולין, והאכילן דבשני תרומה. ולא כבר

[דף ל"ג ע"ב]

אכלו? כמאן דאמר: טבליים – נפשו של אדם התה מהן.

אמר רבי ינאי: לצדדין היא מתניתא! יש בו פזית ואין בו שנה פרוטה – משלם לשבט. יש בו שנה פרוטה ואין בו פזית – משלם להקדש.

יש בו פזית ויש בו שנה פרוטה, שמעון בר ווא בשם רבי יוחנן: משלם להקדש. רבי יוחנן אומר: משלם לשבט.

אמר רבי יעריא: גזירת הכתוב היא: **ואיש כי יאכל קדש בשגגה** (ויקרא כב, יד), למקום שהקרון מוחלף – שם החומש מוחלף.

כהנא אומר: משלם שני חומשין, חומש לשבט וחומש להקדש.

שאין בו בהקדש תשלומי כפל. שנאמר (שמות כב, ח): **ישלם שנים לרעהו** – ולא להקדש.

רבי שמעון בן לקיש אומר להן: על תרתין אחריותא! למה? מפני שיש בהן זיקת תרומה ומעשרות.

ולקט ושקחה אין בהן זיקת תרומה ומעשרות? אלא בגשיכת פיה ובקמת פיה אנן קיימין.

[דף ל"ד ע"א]

לית הדיא פשטא שאילתיה דהילפי? דהילפי שאל: לקטא בגשירה מהו שינקדשי? אמר ליה רבי יוחנן: והא תנינן: לקטא! אית לך מימר: פיאח בלקטא? רבי יוחנן אמר ליה: על בולחן.

הלקה ג'

מתני' רבי אליעזר אומר: משלמין ממין על מין שאינו מינו. בלבד שישלם מן היפה על הרע. ורבי עקיבה אומר: אין משלמין אלא ממין על מינו. לפיכך, אם אכל קישואין של ערב שביעית – ימתין לקישואין של מוצאי שביעית וישלם מהם.

ממקום שרבי ליעזר מיקל, משם רבי עקיבא מחמיר, שנאמר (ויקרא כב, יד): **ונתן לכהן את הקדש** – כל שהוא ראוי לעשות קדש; דברי רבי אליעזר. ורבי עקיבא אומר: **ונתן לכהן את הקדש** – קדש שאכל.

גמרא הא פיצד? אכל ירק וישלם גרונרות, גרונרות וישלם תמרים – תבוא לו ברכה.

אכל ביפורים מהו משלם? אכל ענבים – משלם יין. זיתים – משלם שמן.

אכל חלה מהו שישלם מפירות שלא הביאו שלישי? שכן פירות שלא הביאו שלישי חייבין בחלה! אכל ביפורים, מהו שישלם במחויבר לקרקע? שכן הביפורים נקנין במחויבר לקרקע.

רבי אבין בשם רבנן דתמן: זאת אומרת: שאין משלמין מפירות הוצה לארץ!

אפילו תימא משלמין, מתניתין – עד שלא התיר רבי להביא ירק מהוצה לארץ.

[דף ל"ד ע"ב]

לא אמר אלא קישואין, דבר שהוא פירות איפור. אבל דבר שהוא פירות היתר – לא. שאם את אמר בן, לא נמצא לוקח לו קורדם מדמי שביעית!

הדרן עלה האוכל תרומה

פרק שביעי

מתני' האוכל תרומה מזיד – משלם את הקרן ואינו משלם את החומש.

התשלומין – הולין. אם רצה הפהן למחול – מחיל.

גמרא האוכל תרומה מזיד בוי. תמן תנינן: אלו הן הלוקין. והתנינן: אלו נערו. הכא את אמר: לוקה, והכא את אמר: משלם?

אמר רבי יוחנן: לצדין היא מתניתא! אם התרו בו – לוקה. אם לא התרו בו – משלם.

סָבַר רַבִּי יוֹחָנָן מִימֵר: בְּמָקוֹם מִכּוֹת וְתִשְׁלֹמוּיִן – לֹקָה וְאִינוּ מִשְׁלָם. וַיִּלְקָה וַיִּשְׁלַם! כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ (דברים כה, ב) – רִשְׁעָה אַחַת אַתָּה מְחַיְיבו, וְאִי אַתָּה מְחַיְיבו שְׁתֵּי רִשְׁעִיּוֹת. וַיִּשְׁלַם וְלֹא יִלְקָה! בְּמַחְיִיבֵי שְׁתֵּי רִשְׁעִיּוֹת הַתּוֹב מְדַבֵּר, וְהַפִּילּוֹ הַשֹּׁפֵט וְהַכְּהוֹ לִפְנֵי כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר: אֲפִילוּ לֹא הִתְרוּ בּוֹ – אִינוּ מִשְׁלָם. מֵאַחַר שְׁאִילוֹ הִתְרוּ בּוֹ – הִיָּה לֹקָה. מִתְּנִיתָא פְּלִינָא עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ! אֵלּוּ נְעֻרוֹת שְׁיֵשׁ לְהֵן קָנְסוּ וְאִילוּ הִתְרוּ בֵּיהּ – אִינוּ לֹקָה? סָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּרַבִּי מֵאִיר, דְּרַבִּי מֵאִיר אָמַר: לֹקָה וּמִשְׁלָם.

רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: מִן הַמוֹצִיא שֵׁם רַע לְמַד רַבִּי מֵאִיר. וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ – מִמוֹן. וַיִּסְרוּ אוֹתוֹ – מִלְּקוֹת.

וְרַבְּנָן אָמְרִין: לְחִידוּשׁוֹ יֵצֵא הַמוֹצִיא שֵׁם רַע. דְּכָר שֶׁהוּא יוֹצֵא בְּחִידוּשׁוֹ – אֵין לְמִידִין מִפְּנֵי לְפִי שְׁבָכָל מָקוֹם אֵין אָדָם מִתְּחַיֵּיב בְּדִיבּוּרוֹ, וְכָאן – אָדָם מִתְּחַיֵּיב בְּדִיבּוּרוֹ.

[דף ל"ה ע"א]

וּכְשֵׁם שְׁאֵין לְמִידִין מִפְּנֵי לְדַבֵּר אַחַר, כֵּן אֵין לְמִידִין מִפְּנֵי לֹא לְעוֹנְשֵׁין וְלֹא לְמִכּוֹת.

וְלֹא כֵן אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: בְּמוֹזֵד בְּחֶלֶב, בְּשׁוֹגֵג בְּקָרְבָן – מִתְּרִין בּוֹ וְלֹקָה וּמִבִּיא קָרְבָן, וְהָכֵא – יִלְקָה וַיִּשְׁלַם!

רַבִּי בּוֹז בֶּר חֲזִיא בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר יִצְחָק: שְׁנֵי דְכָרִים מְסוּרִין לְבֵית דִּין – אֵת תּוֹפְסֵי אֶחָד מֵהֶן, יֵצֵא דְכָר שֶׁהוּא מְסוּר לְשָׂמִים.

הַכֹּל מוֹדִים שְׁאֵין מִמוֹן אֲצֵל מִיתָה, דְּכִתִּיב: וּמִכָּה נִפְשׁ בְּהִמָּה יִשְׁלַמְנָהּ וּמִכָּה אָדָם יוֹמֵת. מֵה מִכָּה בְּהִמָּה – לֹא חִלְקֵתָהּ כֵּה בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מוֹזֵד לְחִיבּוֹ מִמוֹן, אִף מִכָּה אָדָם – לֹא תַחְלוֹק בּוֹ בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מוֹזֵד לְפִטוֹר.

בְּפֹה פְּלִיגִין? בְּמִמוֹן אֲצֵל מִכּוֹת. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אֵין מִמוֹן אֲצֵל מִיתָה וַיֵּשׁ מִמוֹן אֲצֵל מִכּוֹת. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר: בְּשֵׁם שְׁאֵין מִמוֹן אֲצֵל מִיתָה, כֵּן אֵין מִמוֹן אֲצֵל מִכּוֹת.

רַבִּי אִימִי בְּבִלְיָא בְּשֵׁם רַבְּנָן דְּתַמְזוּ: מַעֲמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ, רִשְׁעָה רִשְׁעָה. נֶאֱמַר רִשְׁעָה בְּמַחְוִיבֵי מִיתָה (במדבר לה, לא), וְנֶאֱמַר רִשְׁעָה בְּמַחְוִיבֵי מִכּוֹת (דברים כה, ב), מֵה רִשְׁעָה שְׁנֶאֱמַר בְּמַחְוִיבֵי מִיתָה – אֵין מִמוֹן אֲצֵל מִיתָה, אִף רִשְׁעָה שְׁנֶאֱמַר בְּמַחְוִיבֵי מִכּוֹת – אֵין מִמוֹן אֲצֵל מִכּוֹת.

נִתְּן בֶּר הוֹשְׁעִיָה אָמַר: פֶּאֶן – בְּנַעֲרָה, פֶּאֶן – בְּבוֹגֶרֶת. נַעֲרָה – יֵשׁ לָהּ קָנְסֵי וְאֵין לָהּ מְכָר. בּוֹגֶרֶת – אֵין לָהּ לֹא קָנְסֵי וְלֹא מְכָר. וְאֵין לָהּ בּוֹשֶׁת וּפְגָם.

רַבְּנָן דְּקִיסְרִין אָמְרִין: תִּיפְתַּר שְׁפִיתָתָה אוֹ שְׁמַחְלָה לוֹ.

סָבַר נִתְּן בַּר הוֹשַׁעְיָה: בְּמָקוֹם מִבּוֹת וְתִשְׁלוּמִין – מִשְׁלָם וְאִינוֹ לֹקֵה. וְיִלְקָה וּיִשְׁלָם! כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ – רִשְׁעָה אַחַת אַתָּה מְחַיִּיבוֹ, וְאֵי אַתָּה מְחַיִּיבוֹ שְׁתֵּי רִשְׁעִיּוֹת!

וְיִלְקָה וְלֹא יִשְׁלָם! מִן עֲדִים זֹמְמִין. מִה עֲדִים זֹמְמִין – מִשְׁלָמִין וְאִינוֹ לֹקֵין, אִף הֵבֵא – מִשְׁלָם וְאִינוֹ לֹקֵה.

אָמַר רַבִּי נִתְּן וַיִּנְהַן: טַעֲמָא דְנִתְּנָן בַּר הוֹשַׁעְיָה, וְהַפִּילוֹ הַשּׁוֹפֵט וְהַכְּהוֹ לְפָנָיו. אֵת שְׁמִבּוֹתָיו יוֹצֵאוֹת בּוֹ יְדֵי רִשְׁעוֹ. יֵצֵא זֶה שְׂאוֹמֵר לוֹ עֲמוּד וְשִׁלָּם.

מִתְּנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ! וְהַתְּנִינָן: הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוֹגֵג! פֶּתַר לָהּ כְּרַבִּי מֵאִיר. דְּרַבִּי מֵאִיר אָמַר: לֹקֵה וּמִשְׁלָם. וְהָא תְּנִינָן: הָאוֹכֵל

[דף ל"ה ע"ב]

תְּרוּמָה מְזִיד! עַל דַּעְתִּיהָ דְנִתְּנָן בַּר הוֹשַׁעְיָה דּוֹ אָמַר: מִשְׁלָם וְאִינוֹ לֹקֵה – נִיחָא. עַל דַּעְתִּיהָ דְרַבִּי יוֹחָנָן דּוֹ אָמַר: אִם הִתְּרוּ בּוֹ – לֹקֵה, וְאִם לֹא הִתְּרוּ בּוֹ – מִשְׁלָם, פֶּתַר לָהּ בְּמִזִּיד בְּלֹא הִתְּרָאָה.

עַל דַּעְתִּיהָ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ, לֹא שְׁנַיִיא, הִיא מְזִיד הִיא שׁוֹגֵג, הִיא הִתְּרוּ בּוֹ, הִיא לֹא הִתְּרוּ בּוֹ! סָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּרַבִּי מֵאִיר, דְּאָמַר רַבִּי מֵאִיר: לֹקֵה וּמִשְׁלָם.

אָמַר רַבִּי חֲנִינָא קוּמִי רַבִּי מְנַא וְאִין יִסְבּוֹר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ כֹּל מִתְּנִיתָא דְרַבִּי מֵאִיר, קְרִיִיא דְרַבִּי מֵאִיר?! וְהָא כְּתִיב: וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה וְגו'! אֵלֶּא מִיִּסְבַּר סָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: שְׁהַחֹמֶשׁ – קָרְבָּן.

וְאִפִּילוּ יִסְבּוֹר שְׁהַחֹמֶשׁ קָרְבָּן, קָרְנָן – קָרְבָּן? אָמַר רַבִּי יוֹדֵן בַּר שְׁלוֹם: מִתְּנִיתָא אֲמָרָה, שְׁהַקָּרְנָן – קָנָם, דְּתְּנִינָן: אִינוֹ מִשְׁלָם תְּרוּמָה, אֵלֶּא חוּלִין מִתּוֹקְנִים וְהֵן נַעֲשִׂין תְּרוּמָה. אֵלֶּוּ מִפּוֹה שְׂאֵכַל הָיָה מִשְׁלָם – יֵאוֹת.

וְתַנִּי בֶּן: אֵכֵל תְּרוּמָה טְמוּאָה – מִשְׁלָם חוּלִין טְהוֹרִים. וְאִם שִׁילָם חוּלִין טְמוּאִים – יֵצֵא. וְלֹא דְמִי עֲצִים הוּא חַיִּיב לִזְ? הִדָּא אֲמָרָה: שְׁהַקָּרְנָן – קָנָם. וּכְמָה דְתֵימַר: קָרְנָן – קָנָם, וְדַכּוּתָהּ, חוּמֶשׁ – קָנָם!

אֵלֶּא, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ – כְּדַעְתִּיהוּ! כְּמָה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר תַּפְּזָן: הַכֹּל הָיָה בְּכֹלֵל לֹא תַעֲנֶה בְרַעַף עַד שְׁקַר, וְיֵצֵא זֶה וְעֵשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זְמַם לַעֲשׂוֹת לְאַחִיו – לְחַיִּיבוֹ מִמוֹן. וְהֵבֵא, הַכֹּל הָיָה בְּכֹלֵל וְכֹל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ. יֵצֵא וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה – לְחַיִּיבוֹ מִמוֹן.

וְהַתְּנִי: מוֹדִין הַכֹּמִים לְרַבִּי מֵאִיר, בְּגוֹזֵב חֶלְבוֹ שֶׁל חֵבֶירוֹ – שֶׁהוּא לֹקֵה וּמִשְׁלָם. שֶׁבֶן הָאוֹכֵל חֶלֶב – לֹקֵה!

והתני: מוּדֵים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר, בְּגֹזֵב תְּרוּמַת חֲבִירוֹ – שֶׁהוּא לֹקֵחַ וּמְשַׁלֵּם, שָׁבֵן הָאוֹכֵל תְּרוּמָתוֹ – לֹקֵחַ!

והתני: מוּדֵים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר, בְּחֹסֵם פְּרָתוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ – שֶׁהוּא לֹקֵחַ וּמְשַׁלֵּם שֵׁשֶׁת קֶבֶין לַפְּרָה, וְאַרְבַּעַת קֶבֶין לַחֲמוֹר, שָׁבֵן הַחֹסֵם פְּרָתוֹ – לֹקֵחַ!

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שָׁבֵן בְּמַחְוִיבֵי מִיתוֹת.

גָּזַב תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְאַכְלָהּ – לֹקֵחַ וּמְשַׁלֵּם! מִכָּל מְקוֹם הַפְּסִיד כְּמוֹן.

אָמַר רַבִּי מְנַא קוּמֵי רַבִּי יוֹסִי: מַעֲתָה הִבָּא עַל אַחֲוָתוֹ קַמְנָה – וְלֹקֵחַ

[דף ל"ז ע"א]

וישלים, שָׁבֵן הִבָּא עַל אַחֲוָתוֹ בּוֹגְרַת – לֹקֵחַ!

חֲזוֹר רַבִּי מְנַא וְאָמַר: תַּמָּן – הָלַ עֲלֵיו מִיתָה וְתִשְׁלוּמֵינָא בְּאַחַת. בְּרַם הִבָּא – מַחְסִימָה הָרְאוּשׁוּנָה נִתְחַיֵּיב מִלְּקוֹת, וּמִכָּאֵן וְאִילָדָּה לְתִשְׁלוּמֵינָא.

הַתִּיב רַבִּי עֲזַרָא קוּמֵי רַבִּי מְנַא: הַמְצִיַת גְּדִישׁוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ בְּשֶׁבֶת – מִשִּׁיבּוֹלֶת הָרְאוּשׁוּנָה נִתְחַיֵּיב מִיתָה, מִכָּאֵן וְאִילָדָּה – לְתִשְׁלוּמֵינָא! וְלִית אַתָּה אָמַר הֲכִינָא? אֵלָּא עַל כָּל שִׁיבּוֹלֶת וְשִׁיבּוֹלֶת יֵשׁ בָּהּ הַתְּרִיית מִיתָה וְהַתְּרִיית תִּשְׁלוּמֵינָא. וְאוּפָּה הִבָּא – עַל כָּל חֲסִימָה יֵשׁ בָּהּ הַתְּרִיית מִכּוֹת וְהַתְּרִיית תִּשְׁלוּמֵינָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: תְּרִין אַמּוּרָאִין. חֵד אָמַר: בְּחֹסֵם בְּתִרוּמָה וּבְמוֹקֵד שִׁים. וְחֲרַנָּה אָמַר: בְּחֹסֵם עַל יְדֵי שְׁלִיחָה, שְׁלִיחַ לֹקֵחַ, וְהוּא פְּטוּר. (ויקרא יז, ט) דָּם יִחַשֵׁב לְאִישׁ הַחֹזֵא – וְלֹא לְשׁוֹלְחָיו.

בְּשׁוֹגֵג בְּתִרוּמָה וּמִזִּיד בְּחֻמַּיִן, שׁוֹגֵג בְּתִרוּמָה וּמִזִּיד בְּנִזְיָר, שׁוֹגֵג בְּתִרוּמָה וּמִזִּיד בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, אֵין נִפְתְּרִינָה בְּשֵׁנֵי דְבָרִים – נִיחָא. אֵין נִפְתְּרִינָה בְּדָבָר אֶחָד – מַחְלֹקֶת רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ.

תַּמָּן תְּגִינָן: אֵין בֵּין שֶׁבֶת לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים, אֵלָּא שְׁזָה זְדוּנָה בִּיּוֹד אָדָם, וְזָה זְדוּנָה בְּהִיבְרַת. הָא בְּתִשְׁלוּמֵינָא – זָה וְזָה שְׁוִיין!

מִתְנִיתָא – דְּרַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן תַּקְנָה. דְּתַנִּי, רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן תַּקְנָה אוֹמַר: יוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּשֶׁבֶת לְתִשְׁלוּמֵינָא. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמַר: בְּמַחְוִיבֵי בְּרִיתוֹת – כֶּף מַחְוִיבֵי מִיתוֹת בֵּית דִּין.

מַה בִּינִיחָה? רַבִּי אַחָא בְּשֵׁם רַבִּי אֲבִינָא אָמַר: נַעֲרָה נָדָה בִּינִיחָה.

אָמַר רַבִּי מְנַא: אַף אַחֲוָת אֲשֶׁתוֹ בִּינִיחָה.

על דעתיה דרבי נחוניא בן הקנה, מה שבת אין לה היתר אחר איסורה, ויום הכיפורים אין לו היתר אחר איסורו. וזו, הואיל ויש לה היתר אחר איסורה – משלם.

[דף ל"ז ע"ב]

ורבי שמעון בן מנסיא אומר: שבת – יש בה פרת, ויום הכיפורים – יש בו פרת, וזו הואיל ויש בה פרת – אינו משלם.

רבי יודה בר פזי בעי: לווין וקריתות מה אמרין בה אילין תנני? אמר רבי יוסי: צריכה לרבנן.

אמר רבי יונה, ולמה לא שמע לה מן הדיא דתני רבי שמעון בן יוחי? דתני רבי שמעון בן יוחי, רבי טרפון אומר: נאמר פרת בשבת, ונאמר פרת ביום הכיפורים. מה פרת האמורה אצל שבת – אין מכות אצל מיתה. אף פרת האמורה ביום הכיפורים – אין מומן [מכות] אצל פרת!

אמר רבי מנא קומי רבי יוסי: מה צריכין ליה? פרי שמעון בן לקיש. ברם פרי יוחנן, אם מכות אצל מיתה יש לו, לא כל שכן מכות אצל פרת.

אמר ליה: ואף פרי יוחנן צריכה ליה! איתפלגון: השוחט אותו ואת בנו לשום עבודה זרה, רבי יוחנן אומר: אם התרו בו לשום אותו ואת בנו – לוקה. לשום עבודה זרה – נמקל.

רבי שמעון בן לקיש אומר: אפילו התרו בו משום אותו ואת בנו – אינו לוקה. מאחר שאילו התרו בו משום עבודה זרה – היה נמקל. הכא – שני דברים, והכא – דבר אחד.

על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש, מה בין אילין תנני לאילין רבנן?
ללוין ולא לקריתות.

אמר רבי יודן: רבי שמעון בן לקיש – דו אמר פרי מאיר, דו אמר: לוקה ומשלם.

אמר רבי הנניא: המצית גדישו של הבירו ביום טוב – ביניהן. אילין תנני סברין מימר: הואיל ואין בהן פרת – משלם. ואילין רבנן סברין מימר: הואיל ויש בה מכות – אינו משלם.

מעתה אלו נערות דלא ברבנן? אמר רבי מתניה: בממור הכא על הממורת ביניהן.

ואשת אחיו לאו ובימתו היא? תיפתר שמת אחיו והיו לו בנים, ואירש אשה, ומת, ובא אחיו ואנסה.

הלכה ב' מתני' בת בהן שנשאת לישראל, ואחר כך אכלה תרומה – משלמת את הקרן ואינה משלמת את החומש, ומיתה בשריפה.

נישאת לאחד מכל הפסולין – משלמת קרן וחומש, ומיתה בהנך; דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים: זו וזו משלמת את הקרן ואינה משלמת את החומש, ומיתה בשריפה.

הַמֵּאֲכִיל אֶת בְּנָיו קָמָנִים, וְאֵת עֶבְדָיו בֵּין גְּדוּלִים בֵּין קָמָנִים. הָאוֹכֵל תְּרוּמַת חוּצָה לְאַרְזֵי, וְהָאוֹכֵל פְּחוֹת מִכּוּזֵית – תְּרוּמָה מִשְׁלֵם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵין מִשְׁלֵם אֶת הַחוּמֵשׁ. וְהַתְּשֻׁלוּמִין – חוּלִין, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל לוֹ – מוּחֵל.

זֶה הַכֶּלֶל: כָּל הַמִּשְׁלֵם קֶרֶן וְחוּמֵשׁ – הַתְּשֻׁלוּמִין תְּרוּמָה. אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל – אֵינוֹ מוּחֵל. וְכָל הַמִּשְׁלֵם אֶת הַקֶּרֶן, וְאֵין מִשְׁלֵם אֶת הַחוּמֵשׁ – הַתְּשֻׁלוּמִין חוּלִין, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל – מוּחֵל.

[דף ל"ז ע"א]

גמרא כִּדּוּם הִיא מִתְנִיתָא: זִינְתָהּ – מִיִּתְתָּהּ בְּשְׂרִיפָה. מַה מְעֵמָא דְרַבִּי מַאִיר? (ויקרא כא, ט) **בִּי תַחֵל לְזִנוֹת בֵּית אָבִיהָ** – אֵת שֶׁהִיא רְאוּיָה לְחַזֵּר לְבֵית אָבִיהָ. יֵצֵאת זֹו שֶׁהִיא אֵינָה רְאוּיָה לְחַזֵּר לְבֵית אָבִיהָ. נִשְׂאת לְכָשֶׁר וְזִינְתָהּ – הִרִי הִיא רְאוּיָה לְחַזֵּר לְבֵית אָבִיהָ?

מַאי כְּדוּן? **בִּי תַחֵל לְזִנוֹת** – אֵת שֶׁחִילּוּלָה מִחֻמַּת הַזְּנוּת, וְלֹא חִילּוּלָה מִחֻמַּת נִישׁוּאִין.

מַה מְעֵמָא דְרַבְּנָן? **וּבֵת אִישׁ בְּהוּן** – מִכָּל מְקוֹם. מַעֲתָה, אֲפִילוּ חֲלָלָה מִכֻּנְיָהּ (מִכְּהוּנָה)? תִּנְא רַבִּי הִינְנָא בַר פֶּפְא קוּמִי רַבִּי זְעִירָא: דְרַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל: (ס) **אֵת אָבִיהָ הִיא מַחֲלֶלֶת**. אֵת שֶׁחִילּוּלָה מִחֻמַּת עֲצָמָה, וְלֹא שֶׁחִילּוּלָה מִחֻמַּת אָבִיהָ.

אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָה: שׁוֹנָה אֲנִי עַל דְרַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל, אֲפִילוּ חֲלָלָה מִכֻּנְיָהּ (מִכְּהוּנָה).

וְהָא תְּנִינֵי: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַחֲיִיב קֶרֶן וְחוּמֵשׁ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטְרֵי!

הוּוּן בְּעֵי מִימְרֵי: מַה פְּלִיגִין? בְּחוּמֵשׁ. אָבֵל בְּקֶרֶן – אִם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מוֹדֵה. מַה פְּלִיגִין? לְשַׁעֲבֵר. אָבֵל לְבָא – אִם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מוֹדֵה.

לֹא הִסְפִּיק לְשַׁלֵּם עַד שֶׁנִּשְׁתַּחֲרַר – נוֹתֵן.

הָיוּ לוֹ נְכָסִים שְׂאִין לְרַבּוֹ רְשׁוּת בְּהוּן – נוֹתֵן.

הִיאָה עֶבְדֵיִדָא? רְאוּבֵן שְׁגוּל מִשְׁמַעוּז, וְהָאֲכִילָהּ לְלוּי – יֵצֵא יְדֵי גְזִילָהּ? תְּפִלוּגְתָּא דְרַבִּי חֲזִיָא רַבָּא וְרַבִּי יִצְחָאי.

דְּאִיתְּפִלְגִין: גְּזוּל מִעֲפָרְתּוֹ שֶׁל זֶה וְנָתַן לְזֶה, רַבִּי לְעֶזֶר בְּשֵׁם רַבִּי חֲזִיָא רַבָּה: מוֹצִיאִין מִן הָרֵאשׁוֹן וְאֵין מוֹצִיאִין מִן הַשֵּׁנִי. רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי יִצְחָאי: אִם מוֹצִיאִין מִן הַשֵּׁנִי.

וְאִם רַבִּי

[דף ל"ז ע"ב] חֲזִיָא רַבָּה מוֹדֵה, מִכֵּיּוֹן שֶׁנִּתְּנָה לְלוּי – יֵצֵא בָּהּ יְדֵי גְזִילָהּ.

הַלְכָה ג' מִתְנִי' שְׁתֵּי קוֹפּוֹת, אַחַת שֶׁל תְּרוּמָה וְאַחַת שֶׁל הוֹלִין, שֶׁנִּפְלָה סָאָה שֶׁל תְּרוּמָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן, וְאִין יָדוּעַ לְאִיזָה מֵהֶן נִפְלָה – הָרִי אָנִי אוֹמֵר: לְתוֹךְ שֶׁל תְּרוּמָה נִפְלָה.

אֲכַל אִם אִין יָדוּעַ אִיזָה הִיא שֶׁל תְּרוּמָה וְאִיזָה הִיא שֶׁל הוֹלִין, אֲכַל אֵת אַחַת מֵהֶן – פְּטוּר, וְהַשְּׁנֵייה – נוֹהֵג בְּהֵן בְּתְרוּמָה, וְתִיבַת בַּחֲלָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר.

אֲכַל אַחַר מִן הַשְּׁנֵייה – פְּטוּר. אֲכַל אֶחָד מִן שְׁנֵיהֶן – מִשְׁלֵם בְּקַמְטָנָה שֶׁבִשְׁתֵּיהֶן.

נִפְלָה אַחַת מֵהֶן לְתוֹךְ תְּרוּמָה – אִיזָה מִדְּמַעְתָּן, וְהַשְּׁנֵייה – נוֹהֵג בָּהּ בְּתְרוּמָה, וְתִיבַת בַּחֲלָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר.

נִפְלָה שְׁנֵייה לְמָקוֹם אַחֵר – אִיזָה מִדְּמַעְתָּן.

נִפְלוּ שְׁתֵּיהֶן לְמָקוֹם אֶחָד – מִדְּמַעַת בְּקַמְטָנָה שֶׁבִשְׁתֵּיהֶן.

זָרַע אֵת אַחַת מֵהֶן – פְּטוּר. וְהַשְּׁנֵייה – נוֹהֵג בָּהּ בְּתְרוּמָה, וְתִיבַת בַּחֲלָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר.

זָרַע אַחַר אֵת הַשְּׁנֵייה – פְּטוּר. זָרַע אֶחָד אֵת שְׁתֵּיהֶן, בְּדָבָר שֶׁזָּרְעוּ כָּלָה – מוֹתֵר. וּבְדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ כָּלָה – אָסוּר.

גִּמְרָא אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה – אָנִי אוֹמֵר: לְתוֹךְ טְמֵאָה נִפְלָה.

אַחַת מְדוּמַעַת וְאַחַת אִיזָה מְדוּמַעַת – אָנִי אוֹמֵר: לְמְדוּמַעַת נִפְלָה.

אַחַת יֵשׁ בָּהּ פְּדֵי לְהַעֲלוֹת, וְאַחַת אִין בָּהּ פְּדֵי לְהַעֲלוֹת – אָנִי אוֹמֵר: לְאוֹתָהּ שְׂאִין בָּהּ פְּדֵי לְהַעֲלוֹת נִפְלָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ מֵשׁוּם בֵּר קַפְרָא אָמַר: וְהוּא שָׂישׁ בְּשִׁנְיֵיהּ רֹב. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אֵף עַל פִּי שְׂאִין בְּשִׁנְיֵיהּ רֹב.

מִחֻלְפָּא שִׁיטְתִּיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ! תַּמָּן הוּא אוֹמֵר: סְפִיקוֹן בְּטַל בְּרוּב, וְהִכָּא – אָמַר הֲכִין!

תַּמָּן – בְּשֵׁם גְּרַמְיָה. וְהִכָּא – בְּשֵׁם בֵּר קַפְרָא.

מִחֻלְפָּא שִׁיטְתִּיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן! תַּמָּן הוּא אוֹמֵר בּוֹלְהֵן נַעֲשׂוּ הוֹכִיתָ. וְהִכָּא הוּא אָמַר הֲכִין!

שְׁנֵייהּ הִיא הִכָּא, שְׂישׁ לֹא בְּמָה לְתַלּוֹת.

[דף ל"ח ע"א]

שְׁתֵּי קוֹפּוֹת, אַחַת שֶׁל תְּרוּמָה טְמֵאָה וְאַחַת שֶׁל הוֹלִין טְהוֹרִין, וְנִפְלָה סָאָה תְּרוּמָה טְמֵאָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן, וְאִינוּ יָדוּעַ לְאִיזָה מֵהֶן נִפְלָה – אָנִי אוֹמֵר: לְתוֹךְ שֶׁל תְּרוּמָה נִפְלָה, וְהוֹלִין יֵאָכְלוּ בְּטַהֲרָה.

מִסְכַּת אֱהָלוֹת פָּרָק חֲמִישִׁי

א. רבי ישמעאל אומר משם רבי נתן: אהל מת שהוא פחות מארבעה טפחים - פתחו במלואו ונגו טהור. רבי שמעון בן אלעזר אומר משם רבי מאיר: מת שהוא יתיר מארבעה טפחים - פתחו במלואו. רבי יוסי אומר: השדרה והגלגלת כמת. אחרים אומרים משם רבי נתן: כל הטמאות הפורשות מן המת - כמת. ופתחו - ארבעה טפחים.

ב. ביב שהיא קמור תחת הבית. יש בו ארבעה טפחים ויש ביציאתו ארבעה טפחים. ונפל בתוכו - הבית טהור. נפל בבית - מה שבתוכו טהור. יש בו ארבעה טפחים ואין ביציאתו ארבעה טפחים, נפל בתוכו - הבית טמא. נפל בבית - מה שבתוכו טהור. אין בו ארבעה טפחים, ואין ביציאתו ארבעה טפחים. נפל בתוכו - הבית טמא. נפל בבית - מה שבתוכו טהור. רחב מבפנים וצר מבחוץ, טמא ברחב - הבית טמא. טמא בצר - הבית נידון מחצה על מחצה. טמא בצר בין ברחב בין בצר הבית טמא. ושבצר נידון מחצה על מחצה. רחב מבחוץ וצר מבפנים, טמא ברחב - הבית טהור, ויבצר - הבית טמא. טמא בבית הכלים שברחב - טהורין, ושבצר - טמאין. מודה רבי יהודה בשקיפין ובסלעין, שאף על פי שאינן פאהל, אבל חשובין פאהל.

ג. מגדל שהוא עומד, בין בחצר בין באויר - טמא בתוכו, כלים שבעביו - טהורין. טמא שבעביו כלים שבתוכו - טהורין. ורבי יוסי אומר: מחצה על מחצה. היה עומד בתוך הבית וטמא בתוכו - הבית טמא, טמא בבית - מה שבתוכו טהור, שדרך הטמא לצאת ואין דרכה לפנס. כלים שבינו לבין הארץ, ושבינו לבין הכתל, ושבינו לבין הקורות, אם יש שם פותח טפח - טמאין. ואם לאו - טהורין. טמא שם - הבית טמא, שבכתל מאחוריו

ישבמעזיבה מעל גביו - נדונין מחצה על מחצה.

ד. טמא תחת רגלו או על גב רגלו, והיא רוצצת, טמא בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. למה זה דומה? לעמוד שהוא עומד בתוך הבית וטמא תחתיו, והיא רוצצת, טמא בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היה מטל על מתניו ומגף, וטמא תחתיו, כנגד עביו והיא רוצצת, או על גב דלתות והיא רוצצת - טמא בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. כלים שבטרקסאות מכאן ומכאן - טהורין.

ה. היה עומד בתוך הפתח ונפתח לחוץ, טמא בתוכו - הבית טהור. טמא בבית - מה שבתוכו טמא, שדרך הטמא לצאת ואין דרכה לפנס. אומר רבי יוסי: כן הלכה, יפה כח הכלי להציל מכח צמיד פתיל, או מכח אהלים. אם מציל הוא מכח צמיד פתיל בגולל, קל וזמר על ידי אהלים.

ו. היתה מוכני שלו משוכה לאחריו של אצבעות, וטמא שם, כנגד הקורות - הבית טהור, כלים שכנגד הזית, רבי מטמא ורחמים מטהרין, שאני רואה את הקורות כאלו הן יורדות וסותמות. דבר אחר: אין טמא נכנסת לאהל, ואינה יוצאה הימנו, אלא בפותח טפח. אומר רבי: רואה אני דבריהם מדברי. כלים שכנגד הזית, רבי מטמא ורחמים מטהרין. במה דברים אמורים? בפרוצה, אבל במגפפת - הרי הוא כקבר סתום, ומטמא מכל סביבה.

ז. אומר רבי יוסי: בא רבי יוחנן בן נורי אצל אבא חלפתא, אמר לו: מה אתה אומר בעין של תנור ונסר נתון על גבה? אמר לו: טמא. בקעה טמא את הנסר, נטמא הנסר וטמא את התנור, אמר לו: אף אני אומר כן, אלא שעקיבה מטהר. עין של תנור שיש בה גבה טפח ואין בה רחב טפח, יש בה רחב טפח ואין בה גבה טפח - טהורה.

כּמָה וּכְמָה! אָמְרוּ: כָּל יָמֵינוּ הִשְׁחָרוּ שְׁנוֹנוֹ
מִפְּנֵי תַעֲנוּיֵנוּ.

מִסְכַּת אֱהָלוֹת פָּרָק שִׁישִׁי

א. רבי יהודה אומר משם רבי יהושע: כשם שהפלים מצילין עם אהליון שיש להן דופנות, כך מצילין עם אהלים שאין להן דופנות. אחד כלי חרס ואחד כלי עץ – טהורים. במה דברים אמורים? בכלי שיש בו טפח על טפח, אבל בכלי שאין בו טפח על טפח – אינו מציל. במה דברים אמורים? בזמן שהוא אפוף טפח אחד מבחוץ, ומבפנים משני צדדים, אבל אם היה אפוף כחצי טפח מכאן וכחצי טפח מכאן – הרי זה אינו מציל.

ב. קדרה שהיא נתונה בצד דופנו של אהל מבחוץ, טמאה תחתיה ורוצצת – טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה – תחתיה טמא, תוכה וגבה טמא, תוכה וגבה טהור, מפני שהיא מצלת עם דופנו של אהל. בתוכה או על גבה – הכל טמא.

ג. היתה כפוישה², טמאה תחתיה והיא רוצצת – טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, וטהורה תחתיה – תחתיה טמא, תוכה וגבה – טהור, מפני שהיא נדונית כשפועי אהליון. בתוכה או על גבה – כנגדו עד הרקיע טמא. היתה נתונה על גבי שתי יתדות מבחוץ, משוכה הימנו בפותח טפח – אינה מצלת בפחות מטפח. רבי עקיבא אומר: מצלת. וחכמים אומרים: אינה מצלת. כתל שמקצתו משמש לבית ומקצתו משמש לגנה, היתה נתונה בצד המשמש לבית – מצלת מצד המשמש. בית המשמש לגנה – אינה מצלת.

ח. ארבה שבין בית לעליה וקדרה נתונה עליה, ונקובה בכונס משקה, רבי עקיבא אומר: מצלת. וחכמים אומרים: אינה מצלת. נפחתה במוציא זיתים – מצלת עד פחות מטפח.

ט. קנה שחתכה למי חטאת ואפר חטאת – מצלת על החטאת ואינה מצלת על התרומה, שתמצא אומר טהור לחטאת מציל לעצמו. כיצד? היו שם שני כלים, אחד טהור לחטאת ואחד טהור לתרומה. נמצא, טהור לחטאת מציל לעצמו, וטהור לתרומה מציל לעצמו.

י. לגין שהוא מלא משקין טהורין, ופגן ללגין אחר, ויש שם משקין – שניהן טמאין. האשה שלשה בערבה וידיה עסוקות בפצק, כל זמן שמגבהת זו ומנחת זו, מגבהת זו ומנחת זו – הפצק טהור. משכה ידיה הימנו והחזירתו – טמא הפצק. אומר רבי יהושע: בושנו מדבריכם בית שמאי, אפשר אשה וערבה טמאין טמאת שבעה, והפצק טהור? לגין טמאין טמאת שבעה ומשקין טהורין, אחר שעמד, אומר לפגיו תלמיד אחד מתלמידי בית שמאי: רבי! אומר לפגיו טעם שבית שמאי אומרים בו? אומר לו: אומר! אומר לו: כליו של עם הארץ, מהו טמא או טהור? אומר לו: טמא. אומר לו: כלי טמא חוצץ או אינו חוצץ? אומר לו: אינו חוצץ. אומר לו: זהו טעמא של בית שמאי. אומר לו: והלוא טהרתם אוכלים ומשקין שבתוכו! אומר לו: לכשטהרנו. אוכלין ומשקין שבתוכו לעצמו טהרנו, אבל לטהר את הכלי שטהרנו לך ולו. מיד הלך רבי יהושע, ונשתטח על קברי בית שמאי. ואמר: נעניתי לכם עצמות בית שמאי, אם סתומות שלכם כך, מפרשות שלכם על אחת

² כלי המחזיק ארבעים סאה.

¹ איזו היא אפוצה? כל שאין לה טפח ממוקם

אחד (משנה אהללות ט, ג).

גביו - כלים שתחתיו טמאין. ואם ראשי כוסיות נראין - בין כך ובין כך טמאין:

ב. נסר, שראשו אחד נתון על גבי האבן וראשו אחד נתון על גבי הספסל, וראין אותו, שאם הנסר, שאם ינטל הספסל ויכול לעמד בפני עצמו - מציל. ואם לאו - אינו מציל. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: וראין את הנסר, שאם יורד ויושב, ויש תחתיו רבוע טפח על טפח ועל רום טפח - הרי זה מציל, מפני שהוא נדון כשפועי אהליו. רבי יהודה אומר משם רבי אליעזר: אף על פי שנפתחה הדלת - הבית טהור, לפי שלא נטמא המפתח:

ג. בית שחצו בקנקנין טהורות, ופיהן כלפי הטהרה - מצילות. כלפי הטמאה - אין מצילות. רבי שמעון בן יהודה אומר משם רבי שמעון: אף כלפי הטמאה מצילות, עד שיהא בפיהן פותח טפח. טחן בטיט, בין מבפנים ובין מבחוץ, אם יכול הטיח לעמד בפני עצמו - מציל, ואם לאו - אין מציל:

ד. כתל שנסדק בין שתי ובין ערב, ועשוי כמין משפך, רחב מבפנים וצר מבחוץ, טמאה ברחב - הבית טמא, ובצר - נדון מחצה על מחצה. רחב מבחוץ וצר מבפנים, טמאה ברחב - הבית טהור, ובצר - נדון מחצה על מחצה. נסדק כמין שתי, ומפלש לכאן ולכאן, רחב מלמטה וצר מלמעלה, וטמאה בין ברחב ובין בצר - הבית טמא. נסדק כמין ערב, ומפלש לכאן ולכאן, רחב מצד אחד וצר מצד אחד, טמאה ברחב - הבית טמא, ובצר - נדון מחצה על מחצה. וכמה היא הסדק הזה? טפח. רבי יהודה אומר: מלא אגרופו של בן בטיח, נטל הימנו מבפנים, והוסיף עליו מבחוץ, ונמצאת טמאה מחציו הכתל ולפנים - הבית טמא, נטל הימנו מבחוץ, והוסיף עליו מבפנים, ונמצאת טמאה מחציו הכתל ולחוץ - הבית טהור:

ה. היה טמא נטל הימנו מבחוץ, והוסיף עליו מבפנים, ונמצאת טמאה מחציו כהל

ד. קורה שהיתה נתונה מכתל לכתל וקדרה בה, אם אין בין פיה לקורה פותח טפח - הרי זו מצלת; דברי רבי עקיבא, וחכמים אומרים: אינה מצלת, עד שיהא אפוצה בארץ, ובקורה פחות מפותח טפח. אם יש בין פיה לקורה פותח טפח - אינה מצלת. היתה אפוצה בארץ ובקורה, אם אין בין פיה לקורה פותח טפח - הרי זו מצלת. אם יש בין פיה לקורה פותח טפח - אינה מצלת. היה פיה למעלה מדבק לקורה - הרי זו מצלת. היתה משוכה הימנו בפותח טפח - אינה מצלת. פחות מטפח, אבא שאול אומר: בזה היא מחלקת שרבי עקיבא אומר: מצלת. וחכמים אומרים: אינה מצלת. היה ראש אחד נתון על כותלו של הבית, וראשה אחד נתון על כותלו של גנה. היתה בצד המשמש לבית - מצלת. בצד המשמש לגנה - אינה מצלת. אבא שאול אומר: אף בזה היא מחלקת.

מסכת אהלות פרק שביעי

א. ארבעה שהיו נושאין את הנדבך, ואין במוטות כעבי המרדע, טמאה תחתיו - כלים שעל גביו טמאין. טמאה על גביו - כלים שתחתיו טמאין. רבי אליעזר מטהר. וכן היה רבי אליעזר אומר: כזית מן המת בפי הערב, האהיל על גבי הנדבך - אדם וכלים שתחתיו טהורין. האהיל על גבי תנור וכירים החדשים - טהורין. נתון על גבי ארבעה כלים טהורים, ואין בהן פותח טפח, טמאה תחתיו - כלים שעל גביו טמאין. טמאה על גביו - כלים שתחתיו טמאין, רבי אליעזר מטהר. ואם יש בהן פותח טפח, טמאה תחתיה - כלים שעל גביו טמאין. נתון על גבי ארבע כסיות הנתונות על גבי ארבע אבנים ואין בהן גבה טפח, טמאה תחתיו - כלים שעל גביו טמאין. טמאה על גביו - כלים שתחתיו טמאין, ורבי אליעזר מטהר. אם יש בהן גבה טפח, וטמאה תחתיו - כלים שעל גביו טמאין, וטמאה על

ז. קדְרָה שֶׁהִיא נְתוּנָה בְּצַד דּוֹפְנָה שֶׁל מְעָרָה - אֵינָה מְצֵלָת. בְּצַד שְׁקִיפָה שֶׁל מְעָרָה - הָרִי זֶה מְצֵלָת. הֵיתָה נְתוּנָה בְּחִלּוֹן שְׁבִין שְׁנֵי בָתִּים, וְטִמְאָה בְּאַחַת מֵהֶן - הָרִי זֶה טְהוּרָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא נִצְלָת עִם דּוֹפְנָה שֶׁל שְׁנֵי הֵיתָה טִמְאָה בְּחִלּוֹן שְׁבִינֵיהֶם, וַיֵּשׁ בְּמִקּוּמָה טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח, אִם אֵין בֵּין פִּיהַ לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מְצֵלָת. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהַ לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מְצֵלָת:

ט. קָלַל שֶׁל חֲטָאת שְׁהוּא נְתוּן בְּחִלּוֹן, וַיֵּשׁ בְּמִקּוּמוֹ טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח, אִם אֵין בֵּין פִּיו לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מְצִיל, וְאִם לֹא - אֵין מְצִיל; דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר: לְעוֹלָם אֵינוֹ מְצִיל, עַד שֶׁיְהִי אֶלְפָּנִים הֵימְנוֹ חָלַל בְּפּוֹתַח טַפַּח:

י. עֲמוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְטִמְאָה תַּחְתּוּי, וְהִיא רוֹצֶצֶת - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָת. וְאִם יֵשׁ בְּמִקּוּם הַטִּמְאָה טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח - הָרִי הוּא כְּקָבֶר סָתוּם, וּמִטְמֵא כָּל סְבִיבָיו. כָּלִים שֶׁתַּחַת הַפֶּרֶחַ - טְהוּרִין. וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מְטַמֵּא:

יא. תְּבֵה שֶׁעֲשָׂאָה פְּרֻדְסָקִיא, אֵף עַל פִּי שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ - טְהוּרָה. הֵיתָה טִמְאָה וְעֲשָׂאָה פְּרֻדְסָקִין - טִמְאָה עַד שֶׁיִּקְבְּעֵנָה בְּמִסְמֵר. פְּרֻדְסָקִין שֶׁהוּא פְּתוּחַ לְבַיִת מְגָף, וְטִמְאָה בְּתוֹכוֹ, וְהַבַּיִת טִמֵּא, טִמְאָה בְּבַיִת - מֵה שֶׁבְּתוֹכוֹ טְהוּר, מִפְּנֵי שְׁדָרְךָ הַטִּמְאָה לְצֵאתָ וְאֵין דְּרָכָה לְכַנֵּס. טִמְאָה בְּקִרְעָה אוֹ בְּכַתֵּל שֶׁלְמִטָּה הֵימְנוֹ - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָת, וְרוֹאֵין אֶת הַפְּרֻדְסָקִין כְּאֵלוֹ הוּא אֵטֶם, וְנִדּוֹן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה לְהַבִּיא אֶת הַטִּמְאָה אֶל הַבַּיִת. שְׁלֹשָׁה פְּרֻדְסָקִין זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְטִמְאָה תַּחְתּוּיָהֶן, אוֹ בִּינֵיהֶם אוֹ עַל גְּבִיָּהֶן - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָת, וְרוֹאֵין אֶת הַפְּרֻדְסָקִין כְּאֵלוֹ הֵן אֲטוּמִין, וְנִדּוּגִים מִחֲצָה עַל מִחֲצָה לְהַבִּיא אֶת הַטִּמְאָה אֶל הַבַּיִת. רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: סִמּוֹךְ לְהֵן סְכוּת טְהוּרוֹת לְאֶכּוֹל בְּהֵן פְּסָחִים:

וְלַחוּץ - הַבַּיִת טְהוּר. הִיָּה אֶחָד סֹלַע וְאֶחָד בְּנִין, שֶׁל בְּנִין - נִדּוּן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה, וְשֶׁל סֹלַע - נִדּוּן כְּקַלְפַת הַשּׁוּם. חֲצִיּוֹ שֶׁל סֹלַע וְחֲצִיּוֹ שֶׁל בְּנִין, חֲצִיּוֹ שֶׁל סֹלַע נִדּוּן קַלְפַת הַשּׁוּם, וְחֲצִיּוֹ שֶׁל בְּנִין נִדּוּן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: טִמְאָה מִחֲצֵי הַכֶּתֵל וְלַחוּץ - הַבַּיִת טְהוּר. הָעוֹמֵד מִלְמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטִּמְאָה - טְהוּר, שְׁאֵין הַטִּמְאָה מְעַבְרַת אֶת הַקּוֹרוֹת, וְאֵף עַל פִּי שְׁאֵין הַקּוֹרוֹת לְאוֹתָהּ הָרוּחַ. רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמְרִים: מִחֲצִיּוֹ וְלַחוּץ - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָת. טִמְאָה שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל גְּבִי הַכֶּתֵל, בֵּין מִחֲצִיּוֹ וְלְפָנִים, בֵּין מִחֲצִיּוֹ וְלַחוּץ - הַבַּיִת טְהוּר:

ו. כֶּתֵל שְׁבִין שְׁנֵי בָתִּים, וְטִמְאָה בְּתוֹכוֹ, הַבַּיִת הַקְּרוֹב לְטִמְאָה - טִמֵּא, וְהַקְּרוֹב לְטְהוּרָה - טְהוּר, מִחֲצָה עַל מִחֲצָה - שְׁנֵיָהֶן טִמְאִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן אֶת הַתְּרוּמָה, וְאֵין חִיבִין עֲלֵיהֶן עַל טִמְאָת מִקְדָּשׁ וְקִדְשׁוֹ:

ז. מְעוֹזִיבָה שֶׁהִיא לְאוּרֵי הָעוֹלָם, וְטִמְאָה בְּתוֹכָהּ, מִחֲצִיָּהּ וּלְמִטָּה - הַבַּיִת טִמֵּא. וְהָעוֹמֵד מִלְמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטִּמְאָה - טְהוּר. מִחֲצִיָּהּ וּלְמַעְלָה - הַבַּיִת טְהוּר. וְהָעוֹמֵד מִלְמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטִּמְאָה - טִמֵּא. מִחֲצָה עַל מִחֲצָה - הַבַּיִת טִמֵּא, וְהָעוֹמֵד מִלְמַעְלָה כְּנֶגֶד הַטִּמְאָה, רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר. רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר: כָּל הַכֶּתֵל תִּשְׁמִישׁ לְבַיִת. וְכֵן הִיָּה רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר: כָּל מְעוֹזִיבָה תִּשְׁמִישׁ לְעַלְיָהּ. מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוֹדָה, בְּשִׁתֵּי מְעוֹרוֹת זֶה עַל גֵּב זֶה, וְטִמְאָה בְּתַחְתּוֹנָה, תַּחְתּוֹנָה וְקִרְעָה טִמְאָה, עֲלִיוֹנָה וְקִרְעָה טְהוּרָה. טִמְאָה בְּעֲלִיוֹנָה, עֲלִיוֹנָה וְקִרְעָה טִמְאָה, תַּחְתּוֹנָה וְקִרְעָה טְהוּרָה. טִמְאָה בִּינֵיהֶן - עֲלִיוֹנָה טִמְאָה וְתַחְתּוֹנָה טְהוּרָה, וְגַגּוֹ שֶׁל עֲלִיוֹנָה טְהוּרָה. וְכֵן הִיָּה רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר: כֶּתֵל שְׁבִין שְׁנֵי כּוֹכִין וּבֵין שְׁתֵּי מְעוֹרוֹת, עַד שֶׁשָּׂה טְפָחִים - נִדּוּן מִחֲצָה עַל מִחֲצָה, יֵתֵר מִכָּאֵן - נִדּוּן כְּקַלְפַת הַשּׁוּם:

מִסְכַּת אֶהְלוֹת פְּרָק שְׁמִינִי

יא. כּוֹזֵית מִן הַמֵּת תַּחַת הַרְדָּד אוֹ עַל גְּבִי - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיורֶדֶת. טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ, הַנוֹגֵעַ בּוֹ מִתּוֹכוֹ - טְמֵא טְמֵאת שְׁבֻעָה, מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאת עָרֵב. טְמֵאָה מֵאַחֲרָיו, הַנוֹגֵעַ בּוֹ מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאת שְׁבֻעָה. וּמִתּוֹכוֹ - טְמֵא טְמֵאת עָרֵב, וְהַנִּכְנָס לְתוֹכוֹ - טְהוֹר. כִּכְחָצִי זֵית מִתּוֹכוֹ וְכִכְחָצִי זֵית מֵאַחֲרָיו, הַנוֹגֵעַ בּוֹ בֵּין מִתּוֹכוֹ וּבֵין מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאת עָרֵב, וְהָאֵהֵל עֲצוּמוֹ - טְמֵא טְמֵאת שְׁבֻעָה. אָמַר רַבִּי נֶחֱדָן: אִם מִצִּיל הוּא עַל יְדֵי אַחֲרָיִם, קָל וְחֹמֶר שֶׁמִּצִּיל הוּא עַל יְדֵי עֲצוּמוֹ:

ב. אֵהֵל שֶׁהִיא נְטוּי עַל גְּבִי אֲרֻבְעָה שְׁפוּדִין שֶׁל מִתְכַּת, רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר: אֵינּוּ מִצִּיל, מִפְּנֵי שֶׁדָּבָר טְמֵא מִעֲמִידוֹ. וְרַבִּי יוֹסִי אָמַר: מִצִּיל. נְטוּי עַל גְּבִי קָנִים דּוֹקְרָנִין, רַבִּי יוֹסִי אָמַר: מִצִּיל, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אֵינּוּ מִצִּיל, עַד שֶׁיְהִי נְטוּי כְּנִטֵּית הָאֵהֵל:

ג. סָדִין שֶׁתְּפָרוּ וְנִתְּנוּ עַל גְּבִי עֲרִיסָה, אִם אֵין בֵּינּוּ לְבֵין הָאֲרָץ פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מִצִּיל. בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּזִמְנָן שְׁאֵם תַּנְטֵל עֲרִיסָה וְסָדִין עוֹמֵד, אָבֵל אִם תַּנְטֵל עֲרִיסָה וְסָדִין נּוֹפֵל, אָף עַל פִּי שֶׁתְּפָרוּ, וְאָף עַל פִּי שְׁאִינָן מְסוּלָקִין מִן הָאֲרָץ אֲלָא כֹּל שֶׁהוּא - הָרִי זֶה אֵינּוּ מִצִּיל. וְאִם הִיתָה מִחְצָלַת שֶׁל אֵהֵל, אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא תִפְרָה, וְלֹא חֲשָׁב עָלֶיהָ, וְאֵין בֵּינָהּ לְאֲרָץ פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מִצִּיל. וְאִם יֵשׁ בֵּינָהּ לְבֵין הָאֲרָץ פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָהּ מִצִּיל:

ד. הַמֵּת בְּבֵית וְלוֹ פִּתְחִים הַרְבֵּה, כְּלָן נְעוּלִין - כְּלָן טְמֵאִין. נִפְתַּח אֶחָד מֵהֶן - אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא חֲשָׁב עָלָיו - טְהוֹר אֵת כְּלָן. הָיּוּ בּוֹ חִלּוּנוֹת הַרְבֵּה וְכְלָן מְגוּפּוֹת - כְּלָן טְהוֹרוֹת. נִפְתַּחוּ, כְּלָן טְמֵאוֹת וְלֹא הִצִּילוּ עַל פִּתְחִים. פִּתַּח קָטָן בְּתוֹךְ פִּתַּח גָּדוֹל, הַמְּאֵהֵל עַל גְּבִי שְׁנִינָהּ - טְמֵא. חֲשָׁב לְהוֹצִיאֻוּ בְּקָטָן - טְהוֹר הַקָּטָן אֵת הַגָּדוֹל. הָיּוּ שְׁנִינָהּ מִתְּאִימִין, הַמְּאֵהֵל עַל גְּבִי שְׁנִינָהּ - טְמֵא. חֲשָׁב לְהוֹצִיאֻוּ בְּאֶחָד מֵהֶן - הָרִי חִבְרוֹ טְהוֹר. הָיָה

לוֹ פִּתַּח אֶחָד לְצַפּוֹן וּפִתַּח אֶחָד לְדָרוֹם, וְחֲשָׁב לְהוֹצִיאֻוּ בְּצַפּוֹנוֹ, אַחֵר כִּף כָּאוֹ אֶחָיו אוֹ קְרוֹבָיו וְאָמְרוּ אֵין מוֹצִיאִין אוֹתוֹ אֲלָא בְּדָרוֹמוֹ - טְהוֹר דְּרוּמֵי אֵת הַצַּפּוֹנִי, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יַעֲרִים, וְאִם הַעֲרִים - הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִין:

ז. בְּתֵים הַפְּתוּחִין לְאַכְסָדְרָה, וְהַמֵּת בְּאֶחָד מֵהֶן, אִם הָיָה דְרָכוֹ שֶׁל מֵת לְצֵאת בְּחֶצֶר - בֵּית שַׁעַר וְהַבְּתִים טְהוֹרִין. אִם לֹאוּ, בֵּית שַׁעַר - טְמֵא, וְהַבְּתִים - טְהוֹרִים.

ח. הַחֲדָר שֶׁלְּפָנָיִם מִן הַבַּיִת מְגָף, וְנִכְנָסָה טְמֵאָה לְפָנָיִם דְּרָךְ הַחֲלוֹן, הַחִיצוֹן טְהוֹר מִפְּנֵי שֶׁטְמֵאָה יוֹצֵאָה בְּאִיזוֹ דְרָךְ שְׁנִכְנָסָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הַפּוֹתַח בְּתַחֲלָה, בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: כִּשִּׁיפִתַּח אֲרֻבְעָה טַפָּחִים, וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: כִּשִּׁיתַּחֲלִיל. הַפּוֹתַח - סְתוּם, בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: כִּשִּׁיתַּחֲלִיל, וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: כִּשִּׁיחֲשָׁב:

טו. אֵין לְנִפְלִין פְּתִיחַת הַקֶּבֶר עַד שִׁיעֲגִילוֹ רֹאשׁ כְּפִיקָה שֶׁל שְׁתֵּי; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: כְּפִיקָה שֶׁל עָרֵב. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צְדוּק אָמַר: מִשִּׁיעֲשׂוּ טַפִּיפּוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: אֵין אֹמֵר דְּבָר אֶחָד, וְהֵם אָמְרוּ דְּבָר אֶחָד. אֵין אֹמֵר: הַטְּמֵאָה דְרֻכָּה לְצֵאת וְאֵין דְרֻכָּה לְכַנֵּס, וְהֵם אָמְרוּ לִי: אֵין לְהוֹלֵד טְמֵאָה עַד שִׁצָּא לְאוֹר הָעוֹלָם:

מִסְכַּת אֶהְלוֹת פְּרָק תְּשִׁיעִי

א. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אָמַר: נְזִיר, וְהַמֵּת תַּחַת כְּרֹסוֹ שֶׁל גָּמֶל - אֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלָיו, וְאֵין חֲזִיבִים עָלָיו עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקָדָשׁוֹ:

ב. טְמֵאָה שֶׁהִיא נִתּוּנָה בְּכֶתֶל, מִחְצָה עַל מִחְצָה. וְכֵן עֲדָר בְּהֵמָה חִיָּה וְעוֹף. וְכֵן בְּעֵלֵי חַיִּים שֶׁהִיוּ מֵהַלְכִין זֶה אַחֵר זֶה, אֶפְלוּ רֹאשׁוֹ שֶׁל זֶה בֵּין רַגְלָיו שֶׁל זֶה, וְרֹאשׁוֹ שֶׁל זֶה בֵּין רַגְלָיו שֶׁל זֶה - אֵין הַנְּזִיר מְגַלַּח עָלֶיהֶן, וְאֵין חֲזִיבִין עָלֶיהֶן עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקָדָשׁוֹ:

ג. נִדְחָק בְּרַחֲמִים שֶׁהַעוֹבֵד כּוֹכְבִים בְּתוֹכָהּ וְשֶׁהַנְּזִיר בְּתוֹכָהּ, בְּגָדָיו - טְמֵאִין מִדְּרָס. אִיזוֹ הִיא הַרְחָמִים? כֹּל שֶׁעוֹקְרִין אוֹתָהּ וְדוֹחֲפִים

אוּתָהּ מִמְקוֹמָהּ, וְלַעֲנִין טְמָא מַת - בְּגִדֵי
נִכְנָסִים בְּפוֹתַח טַפַּח:

ד. וְאֵלוּ הֵן סִכְכוּת: אֵילָן הַמֶּסֶךְ עַל הָאֶרֶץ.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: רּוֹאִין אֶת הַתַּחְתּוֹנוֹת
כְּאֵלוּ הֵן עוֹלוֹת לַמַּעֲלָה, וְאֵת הָעֲלִיוֹנוֹת
כְּאֵלוּ הֵן יוֹרְדוֹת לַמַּטָּה, וְאִם הָיוּ נוֹגְעוֹת זו
בְּזוֹ בְּפוֹתַח טַפַּח - מְבִיאֹת וְחוֹצְצוֹת. וְאֵלוּ
הֵן פְּרָעוֹת: פְּרָע הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּדֶר. הָיוּ נַחְנוּנוֹת
עַל גְּבֵי הַגֶּדֶר, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: רּוֹאִין אוֹתָן
כְּאֵלוּ אֲבָנִים כְּבוֹשׁוֹת עֲלֵיהֶן. הַתְּרִיפוּ, רּוֹאִין
אוֹתָן כְּאֵלוּ הֵן שְׁפוּדִין שֶׁל מִתְּכַת. וְאִם הָיוּ
מְבַדְּלוֹת זו מִזוֹ, אִם יְכוּלוֹת לִקְבֹּל אֶת
הַמַּעֲזִיבָה רְכָה; וְדַבְּרֵי רַבִּי מְאִיר. וְחֻכְמִים
אוֹמְרִים: מַעֲזִיבָה בִּינוּנִית. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר: אִם מְכַנֵּס אֶת הַחוּט לְצַד זֶה וְיֵצֵא
לְצַד אַחֵר וְנוֹגַע, אֵף עַל פִּי שְׁאִין מְכוּן - הָרִי
זֶה מְבִיא:

ה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: חֻבְלֵי הַמַּטָּה וְסְרִיגֵי
חִלּוּנוֹת, חוֹצְצִים אֶת הַבַּיִת וְאֵת הָעֲלִיָּה,
שֶׁלֹּא תַעֲבֹר הַטְּמֵאָה לְצַד הַשָּׁנִי. הָיוּ נַחְנוּיִן
עַל גְּבֵי הַמַּת בְּאֹיִר, הַמַּאֲהִיל כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב -
טְמֵא, וְשֶׁלֹּא כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב - טְהוֹר, מִפְּנֵי
שֶׁהַטְּמֵאָה יוֹצֵאָה בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ שֶׁנִּכְנְסָה. רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר: אִם יְכוּלוֹן לִקְבֹּל מַעֲזִיבָה
הַבִּינוּנִית - חוֹצְצִין. הָיוּ נַחְנוּיִן בְּתוֹךְ הַבַּיִת -
הָרִי אֵלּוּ חוֹצְצִין, שְׁאֵנִי רּוֹאֶה אֶת הַקְּוֹרוֹת
כְּאֵלוּ הֵן יוֹרְדוֹת וְסוֹתְמוֹת. רַבִּי יוֹסִי אָמַר:
חֻבְלֵי הַמַּטָּה מְבִיאִים מְבִיאִים אֶת הַקְּוֹרוֹת
עַל גְּבֵי כְּזִית
מִן הַמַּת - טְמֵאִין, שְׁאֵלוּ הֵיטָה נַחְנוּנָה עַל גְּבֵי
הַמַּת בְּאֹיִר - טְהוֹרִין:

ו. נִסַּר שֶׁצָּפָה עַל פְּנֵי הַמִּים, וְטְמֵאָה בְּצַד זֶה,
כְּלִים שֶׁבְּצַד זֶה - טְהוֹרִין. רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר:
רּוֹאִין אֶת הַנִּסַּר שְׂאֵם יָרֵד וְיִשָּׁב, וְיִשׁ תַּחְתּוּי
רְבוּעַ טַפַּח עַל טַפַּח עַל רוּם טַפַּח, טְמֵאָה
בְּצַד זֶה, כְּלִים שֶׁבְּצַד זֶה - טְמֵאִים: שְׁלֹשָׁה
בַּתִּים זֶה לַפְּנִים מִזֶּה, כְּחֻצֵי זֵית בְּפִנְיָמִי אוֹ
בְּאֲמָצְעִי, וְכְחֻצֵי זֵית בְּחִיצוֹן, הַחִיצוֹן -
טְמֵא, הַפְּנִימִי וְהָאֲמָצְעִי - טְהוֹרִין. כְּחֻצֵי זֵית
בְּפִנְיָמִי אוֹ כְּחֻצֵי זֵית בְּאֲמָצְעִי, הַפְּנִימִי -
טְהוֹר, וְהַחִיצוֹן וְהָאֲמָצְעִי - טְמֵאִין. אָמַר רַבִּי

יְהוּדָה: אֲנִי אָמַר דְּבַר אֶחָד, וְהֵם אָמְרוּ דְּבַר
אֶחָד. אֲנִי אָמַר לֵהֵן: מוֹדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּשֵׁתֵי חֻבְיֹת שֶׁהֵן פְּתוּחוֹת
לְבַיִת - שֶׁחֻבְיֹת טְמֵא, עַל מֵה נַחְלָקוּ? עַל
שְׁנֵי חֲדָרִים שֶׁל בַּיִת, שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִטְּהַר,
וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִטְּמֵא. וְהֵם אָמְרוּ לִי: מוֹדָה
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּשְׁנֵי חֲדָרִים
הַפְּתוּחִין לְתוֹךְ הַבַּיִת, שֶׁחֻבְיֹת - טְהוֹר. עַל
מֵה נַחְלָקוּ? עַל שְׁתֵּי חֻבְיֹת, שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
מִטְּהַר, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִטְּמֵא:

מִסְכַּת אֵהְלוֹת פֶּרֶק עֲשִׂירִי

א. כְּוָרַת פְּחוּתָהּ שְׁבַתוֹךְ הַבַּיִת וְכַפִּישָׁה
נַחְנוּנָה עַל פִּיָּה, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: מַצְלָת.
וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מַצְלָת. שְׂרַבִּי יְהוּדָה
אָמַר: כִּשֶׁם שֶׁהִנְסַר מַצְלָת, כִּךָּ כַּפִּישָׁה
מַצְלָת. הֵיטָה מְטָה עַל צִדָּה בְּפוֹתֵי טַפַּח,
הַכֹּל מוֹדִים שְׂאֵינָה מַצְלָת:

ב. עֲמוּד שֶׁל קְדֵרוֹת שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ
הַבַּיִת מִן הָאֶרֶץ וְעַד הַקְּוֹרוֹת, שׁוֹלֵיָה שֶׁל זו
עַל פִּיָּה שֶׁל זוֹ, וְשׁוֹלֵיָה שֶׁל זוֹ עַל פִּיָּה שֶׁל זוֹ,
אִם אֵין בֵּין קְדֵרוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת לְקוֹרוֹת פּוֹתֵי
טַפַּח, וּבֵין שׁוֹלֵי הַקְּדֵרוֹת לְאֶרֶץ פּוֹתֵי טַפַּח,
טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְמֵא, טְמֵאָה בְּבַיִת,
מֵה שְׁבַתוֹכוֹ - טְהוֹר, שְׁדֶרֶךְ הַטְּמֵאָה לְצֵאת
וְאֵין דֶּרֶךְ הַטְּמֵאָה לְכַנֵּס. אִם יֵשׁ בֵּין פִּי
הָעֲלִיוֹנָה לְקוֹרוֹת פּוֹתֵי טַפַּח, וּבֵין שׁוֹלֵי
הַקְּדֵרוֹת לְאֶרֶץ פּוֹתֵי טַפַּח, טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ -
הַבַּיִת טְמֵא, טְמֵאָה בְּבַיִת - מֵה שְׁבַתוֹכָן
טְמֵא. הֵיטָה אַחַת טְמֵאָה וְנַחְנוּנָה בְּאֲמָצְעַי,
וְיֵשׁ בְּמִקְוֵמָה טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח,
טְמֵאָה בְּתוֹכָהּ - הַבַּיִת טְמֵא. טְמֵאָה בְּבַיִת,
מֵה שְׁבַתוֹכָן - טְמֵא:

ג. פִּיטוּס שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת מִן הָאֶרֶץ
וְעַד הַקְּוֹרוֹת, אִם אֵין בֵּין פִּיטוּס לְקוֹרוֹת פּוֹתֵי
טַפַּח, וּבֵין שׁוֹלֵיוֹ לְאֶרֶץ פּוֹתֵי טַפַּח, טְמֵאָה
בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְמֵא. טְמֵאָה בְּבַיִת, מֵה
שְׁבַתוֹכוֹ טְהוֹר, שְׁדֶרֶךְ הַטְּמֵאָה לְצֵאת וְאֵין
דְּרוֹכָה לְכַנֵּס. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיטוּס לְקוֹרוֹת פּוֹתֵי
טַפַּח, וּבֵין שׁוֹלֵיוֹ לְאֶרֶץ פּוֹתֵי טַפַּח, טְמֵאָה
בְּתוֹכוֹ - הַבַּיִת טְמֵא, טְמֵאָה בְּבַיִת - מֵה

אלא כנגד כסויו בלבד, היתה כפויה על פיה, הנוגע בה מכל מקום - טמא:

ז. ארון שהוא חקוק בסלע ומכסה, הנוגע בה מכל מקום - טהור, ואינו מטמא אלא כנגד כסויו בלבד. למה זה דומה? לבור גדול מלא מתיים ואבן גדולה נתונה על פיה, שאינו טמא אלא כנגד חללה בלבד. היתה בנויה בכותלה של נפש, אם היתה נראית כל שהיא לתוך הנפש, הנכנס לתוכה - טמא, ואם לאו - אינו טמא אלא כנגד כסויה בלבד. בנה נפש על גבה, הרי היא כקבר סתום ומטמאה מכל סביביה. העשויה כמין דלוסקות, הנוגע בה מכל מקום - טהור, הנוגע בשוה שלה, רבי אליעזר מטמא. ורבי יהושע אומר: מטפח ולמטה - טהור. מטפח ולמעלה - טמא, מטפח ולמטה - טהור, שאין מעלין עולין גבוה מן הארץ פחות מטפח:

ח. חבית שהיא יושבת על שוליה באויר, וכזית מן המת נתון תחתיה כנגד קורקוריתה - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, והחבית - טמאה. כזית מן המת, מקצתו נתונה תחת דופנה, ומקצתו נתון תחת קורקוריתה, כנגד קורקוריתה - הכל טמא, כנגד דופנה כל שכנגד הטמאה בין מלמעלה בין מלמטה - טמאה, וכל שאינו כנגד הטמאה, בין מלמעלה בין מלמטה - טהור. ואם יש בדופנה פותי טפח, הכל טמא. שני חצאי זיתים, אחד נתון תחת דופנה, ואחד נתון תחת קורקוריתה, אפלו כנגד הטמאה בין מלמעלה בין מלמטה - טהור. היה זה שנתון תחת דופנה משוף תחת קורקוריתה - כאלו כלו תחת קורקוריתה. היה זה שנתנו תחת קורקוריתה משוף תחת דופנה - כאלו כלו תחת דופנה בתוכה תחת דופנה, ואין בדופנה ואוגנה פותי טפח, כל שכנגד הטמאה, בין מלמעלה ובין מלמטה - טמא, וכל שאינו כנגד הטמאה, בין מלמעלה ובין מלמטה - טהור. ואם יש בדופנה ואוגנה פותי טפח - הכל טמא. היתה מלאה אוכלין ומשקין

שבתוכו טמא. היה פיו צר, ואין בין האוגנו לקורות פותי טפח - אינו מציל, עד שיהיה באוגנו פותי טפח. היה שוליו חדין, ואין בין שוליו לארץ פותי טפח - אינו מציל, עד שיהיה בשוליו פותי טפח. היתה כורת פחותה פקוקה בקש, אפלו גבוהה מן הארץ אמה - הרי זו מצלת:

ד. כורת פחותה שהיא עומדת בתוך הפתח - סותמת את כל הפתח. אם אין בין פיה לשקוף פותי טפח, ובין שוליה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכה - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכה טמא, שדרך הטמאה לצאת ואין דרכה לכנס. אם יש בין פיה לשקוף פותי טפח וטמאה בתוכה - הבית טמא. טמאה בבית - מה שבתוכו טמא. אם יש בין דופןותיה לפצימין פותי טפח, ובין שוליה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכה - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכה טהור:

ה. שתי כורות שהן עומדות בתוך הפתח, וסותמות את כל הפתח, שוליה של זו על פיה של זו, אם אין בין העלינה לשקוף פותי טפח, ובין התחתונה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכם - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכם טמא, וכלים שביניהן - טמאין. אם יש בין דופןותיהן לפצימין פותי טפח, וביניהן לארץ פותי טפח, טמאה בתוכם - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכם טהור. טמאה בתוך אחד מהם, היא - טמאה, והבית וחברתה - טהורין. וכן פיה של זו על גב שוליה של זו, וכן שוליה של זו על גבי פיה של זו. ואיזהו מחלחלת? כל שיש לה טפח מארבע רוחותיה ומשני רוחות זו כנגד זו. איזו היא אפוצה? כל שאין לה טפח מרוח אחת. מודה רבי אליעזר ורבי שמעון בטמאה תחת הפקוק - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ו. היתה יושבת על שוליה באויר, טמאה בתוכה, הנוגע בה מכל מקום - טמא; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אינו מטמא

ומקפת צמיד פתיל, ונתונה על גבי המת באויר, כלים שלמעלה ושלמטה הימנה - טמאין, והאוקלין והמשקין שבתוכה - טהורין, היתה מטה על צדה באויר - הרי ככורת לכל דבר:

מִסְקַת אֵהְלוֹת פֶּרֶק אֶחָד עָשׂוֹר

א. קדרה שהיא נתונה בצד האסקפה, שאם תעלה ושפתיה משוכות מן השקוף כל שהוא - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ב. היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה, בתוכה או על גבה - הכל טמא והבית טהור. בבית, אינו טמא אלא הבית בלבד, שאם תעלה ודופנה נוגעת בשקוף בפחות מפותי טפח כל שהוא. טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

יא, היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה, תחתיה טמא, תוכה וגבה - הבית טהור, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא והבית טהור. טמאה בבית - אינו טמא אלא הבית, שאם תעלה ודופנה נוגעת בשקוף בפותי טפח, טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ד. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה או בבית - תחתיה והבית טמא, תוכה וגבה - טהור, בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה ושפתיה אוכלות בשקוף כל שהוא. טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, אם יש בדופנה פותי טפח, וטמאה תחתיה או בבית או בתוכה או על גבה - הכל טמא. אין בדופנה פותי טפח, טמאה תחתיה, תחתיה - טמא, וגבה והבית - טהור, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא, תוכה וגבה והבית טהורין, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על

גבה - הכל טמא והבית טהור. בבית - הכל טמא:

ה. היתה נתונה תחת ארבה, שאם תעלה ושפתיה נוגעות בתקרה כל שהוא, טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה או בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה עולה ויושבת בארבה, ואופצת על כל הארבה וטמאה תחתיה, והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה או בבית, תחתיה והבית - טמא, תוכה וגבה - טהור, בתוכה או על גבה - כנגדו עד לרקיע - הכל טמא, שאם תעלה עולה והולכת, ונוגע בארבה בפותי טפח וטמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ו. היתה גבוהה טפח, וטמאה תחתיה או בבית, תחתיה והבית - טמאין, תוכה וגבה - טהורין, מפני שנצלת עם דופנו של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה עולה והולכת. בארבה, ונוגע בארבה בפחות מפותי טפח וטמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ז. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה, תחתיה - טמא, תוכה וגבה והבית - טהורין, מפני שנדונית כשפועי אהלים. בתוכה או על גבה - הכל טמא, והבית טהור. בבית, אין טמא אלא הבית:

ח. ארבה שהיא לאויר ובה פותח טפח, וכזית מן המת נתון תחתיה, ונתן דבר שהוא מקבל טמאה, אם יש שם פותי טפח - הכל טמא, ואם לאו - אינו טמא אלא כנגד הזית מן המת בלבד:

ט. ארבה שהיא לאויר ואין בה פותי טפח, וכזית מן המת נתון תחתיה, ונתן דבר שמקבל טמאה מלמעלה, הבית - טמא, והמאהיל - טמא; דברי רבי מאיר. רבי

יד. אַרְבּוֹת זו על גב זו וַיֵּשׁ בָּהֶן פּוֹתַח טַפַּח – הַכֵּל טַמֵּא, וְאִם לֹא, אֵין טַמֵּא אֱלֵא כַּנְגֵד הַתַּחְתּוֹנָה בְּלִבָּד. מִרְחִיבוֹת מְלַמְעֵלָה וּמְצִירוֹת מְלַמְטָה, מִן הַצַּר וּמְלַמְטָה – טַמֵּא, מִן הַצַּר וּלְמַעֲלָה – טְהוֹר. מִרְחִיבוֹת מְלַמְטָה וּמְצִירוֹת מְלַמְעֵלָה – אֵינוּ טַמֵּא אֱלֵא כַּנְגֵד הַצַּר בְּלִבָּד:

יְהוּדָה אוֹמֵר: הַמַּאֲהִיל טְהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם טַמֵּאָה קִדְמָה אֶת רַגְלוֹ, הַבַּיִת – טַמֵּא, וְהַמַּאֲהִיל – טַמֵּא, וְאִם לֹא, הַבַּיִת – טַמֵּא, וְהַמַּאֲהִיל – טְהוֹר. מִקְצַת הַטַּמֵּאָה בַּבַּיִת וּמִקְצַת כַּנְגֵד אַרְבָּה, הַבַּיִת – טַמֵּא, וְהַמַּאֲהִיל – טַמֵּא; דְּבַרֵּי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים: הַמַּאֲהִיל טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִם אֵין בְּטַמֵּאָה לְחֵלֶק, כַּגּוֹן כּוֹזֵית מִן הַמַּת, הַשְּׂדֵרָה וְהַגְּלִילָת – הַבַּיִת טַמֵּא. וְאִם לֹא – הַבַּיִת טַמֵּא וְהַמַּאֲהִיל טְהוֹר:

י. שְׁנֵי חֲצָאֵי זֵיתִים, אֶחָד נִתּוֹן בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאֶחָד נִתּוֹן כַּנְגֵד אַרְבָּה, הַמַּאֲהִיל – טְהוֹר. הִיּהוּ זֶה שְׁכַנְגֵד אַרְבָּה מְשׁוּךְ כַּנְגֵד הַבַּיִת, רוֹאֵין כְּאֵלוֹ כְּלוּ נִגְדַת הַבַּיִת. הִיּהוּ זֶה שֶׁהוּא נִתּוֹן בְּתוֹךְ הַבַּיִת מְשׁוּךְ כַּנְגֵד הָאַרְבָּה – רוֹאֵין כְּאֵלוֹ כְּלוּ כַּנְגֵד אַרְבָּה:

יא. כּוֹזֵית מִן הַמַּת כְּפִי הָעוֹרֵב, וְהָאֲהִיל עַל גְּבֵי אַרְבָּה שֵׁישׁ בֶּה פּוֹתֵי טַפַּח, הַבַּיִת טַמֵּא. רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, עַד שֶׁיְהִי בְּטַמֵּאָה מְשׁוּךְ פּוֹתֵי טַפַּח:

יב. יב קָלַל שֶׁל חֲטָאָת שֶׁהוּא נִתּוֹן בְּאַרְבָּה, אִם מְשַׁלְּשֶׁל – טַמֵּא, וְאִם אֵינוּ מְשַׁלְּשֶׁל – טְהוֹר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּאַרְבָּה שְׂאֵין בֶּה פּוֹתַח טַפַּח, אֲבָל בְּאַרְבָּה שֵׁישׁ בֶּה פּוֹתַח טַפַּח, בֵּין מְשַׁלְּשֶׁל וּבֵין שְׂאֵינוּ מְשַׁלְּשֶׁל – טַמֵּא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? שֶׁל חֶרֶס, אֲבָל בְּשֶׁל עֵץ, בֵּין שֵׁישׁ בְּאַרְבָּה פּוֹתֵי טַפַּח, בֵּין שְׂאֵין בְּאַרְבָּה פּוֹתַח טַפַּח בֵּין מְשַׁלְּשֶׁל וּבֵין שְׂאֵינוּ מְשַׁלְּשֶׁל – טַמֵּא:

יג. אַרְבָּה שְׂבִין הַבַּיִת לְעֵלְיָהּ וְאֵין בֶּה פּוֹתַח טַפַּח, טַמֵּאָה בַּבַּיִת, כְּלִים שְׂכַעֲלֵיהָ – טְהוֹרִין. טַמֵּאָה בְּעֵלְיָהּ, כְּלִים שְׂכַפְּבִית – טְהוֹרִין. כְּלִים שְׂכַנְגֵד הַזֵּית, רַבִּי מְטַמֵּא, וְחֻכְמִים מְטַהֲרִין, שְׂאֵנִי רוֹאֵה אֶת הַקּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ הֵן יוֹרְדוֹת וְסוֹתְמוֹת. דְּבַר אַחַר: אֵין טַמֵּאָה נִכְנָסֶת לְאֶהֱלָהּ וְאֵין יוֹצֵאָהּ הֵימָנוּ אֱלֵא בְּפוֹתַח טַפַּח. אָמַר רַבִּי: רוֹאֵה אֲנִי אֶת דְּבָרֵיהֶם מְדַבְּרִי:

<p>16</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>כז</p> <p>27</p>	<p>5:39 _____ נץ החמה 9:20 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:33 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:37 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>עלות השחר _____ 4:26 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:09 שקיעה _____ 8:24 בבלי: גיטין סא • ירושלמי: תרומות לא • תוספתא: אהלות ה נ"ך: שמואל ב טו-טז • רמב"ם: תפלין ומזוזה וספר תורה ח</p>
<p>17</p> <p>שני Monday</p>	<p>כח</p> <p>28</p>	<p>5:40 _____ נץ החמה 9:20 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:34 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:37 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>עלות השחר _____ 4:27 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:10 שקיעה _____ 8:24 בבלי: גיטין סב • ירושלמי: תרומות לב • תוספתא: אהלות ו נ"ך: שמואל ב יז-יח • רמב"ם: תפלין ומזוזה וספר תורה ט</p>
<p>18</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>כט</p> <p>29</p>	<p>5:40 _____ נץ החמה 9:20 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:34 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:36 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>יום כפור קטן עלות השחר _____ 4:27 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:10 שקיעה _____ 8:23 בבלי: גיטין סג • ירושלמי: תרומות לג • תוספתא: אהלות ז נ"ך: שמואל ב יט-כ • רמב"ם: תפלין ומזוזה וספר תורה י</p>
<p>19</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>א</p> <p>1</p>	<p>5:41 _____ נץ החמה 9:21 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:34 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:35 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>ראש חודש מנחם אב Rosh Chodesh Av עלות השחר _____ 4:28 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:10 שקיעה _____ 8:22 בבלי: גיטין סד • ירושלמי: תרומות לד • תוספתא: אהלות ח נ"ך: שמואל ב כא-כב • רמב"ם: ציצית א</p>
<p>20</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ב</p> <p>2</p>	<p>5:42 _____ נץ החמה 9:21 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:35 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:35 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>עלות השחר _____ 4:29 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 8:22 בבלי: גיטין סה • ירושלמי: תרומות לה • תוספתא: אהלות ט נ"ך: שמואל ב כג-כד • רמב"ם: ציצית ב</p>
<p>21</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 8:03 הדלקת הנרות</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>5:43 _____ נץ החמה 9:22 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:35 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:34 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>עלות השחר _____ 4:30 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:46 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 8:21 בבלי: גיטין סו • ירושלמי: תרומות לו • תוספתא: אהלות י נ"ך: מלכים א א-ב • רמב"ם: ציצית ג</p>
<p>22</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 9:33 זמן מוצש"ק</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>5:44 _____ נץ החמה 9:22 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:35 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:33 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>דברים, חזון, פרוק Shabbos Chazon עלות השחר _____ 4:31 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:46 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 8:20 בבלי: גיטין סז • ירושלמי: תרומות לז • תוספתא: אהלות יא נ"ך: מלכים א ג-ד • רמב"ם: ברכות א</p>

וְעַר עֵם וַיִּינַט פִּינְאֵכְךָ וְעָרַט זֵיךְ קוֹל שְׂטָאָרְךָ גְּעָהֲעָרַט, אִוִּן דִּי שְׂטָעֲרָנְס
אִוִּן דִּי מְזֻלָּת וַיִּינְעֵן מִיט מִיט אִיִּם.

(ספר תמידות אות השוקה סימן י"ב)